

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Zahraniční politika ČR: případová studie zahraničních
misí**

Filip Lameš

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lameš Filip

Evropská agrární diplomacie

Název práce

Zahraníční politika ČR: případová studie zahraničních misí

Anglický název

Foreign Policy of the Czech Republic: case study of international missions

Cíle práce

Zahraníční politiku České republiky zasadit do ústavního rámce, kde ji subjekty zákonodárné a výkonné moci ovlivňují. Provést komparaci vývoje a směru ubírání zahraniční politiky za určitou časovou řadu, tj. od roku 1999 do roku 2010, kdy se měnilo rozložení sil v Parlamentu ČR a střídaly se většinové a menšinové vlády. Na základě historicko – komparativních metod analyzovat ZP ČR na příkladu vysílání vojenských kontingentů do zahraničí v obecném kontextu zahraniční politiky.

Metodika

Čerpal jsem z různých politologických publikací, časopisů v českém i anglickém jazyce. Využíval jsem internetové stránky Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ministerstva obrany ČR a Ústavu mezinárodních vztahů v Praze. Provedl jsem analýzu primárních a sekundárních zdrojů. Jako techniku sběru dat jsem použil studium dokumentů.

Harmonogram zpracování

Podzim 2012 – vypracování teoretické části

Leden 2013 – dokončení empirické části

Rozsah textové části

60 - 80 str.

Klíčová slova

zahraniční politika ČR, politické spektrum ČR, bilaterální vyjednávání, vojenské pakty

Doporučené zdroje informací

GERLOCH, Aleš. Ústavní systém České republiky. 4. vyd. Praha: Prospektrum, 2002. ISBN 80-7175-106-5.
KOŘAN, Michal, Martin HRABÁLEK a Marián BELKO. Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces. 1. vyd. Brno, 2007. ISBN 978-80-210-4459-3.
KOŘAN, Michal. Česká zahraniční politika v roce 2010: Analýza ÚMV. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2010. ISBN 978-80-86506-95-1.
KREJČÍ, Oskar. Mezinárodní politika. Praha: Victoria Publishing, 1997. ISBN 80-7187-034-X.
DRULÁK, Petr. Teorie mezinárodních vztahů. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-725-6.
DRULÁKOVÁ, Radka a Petr DRULÁK. Tvorba a analýza zahraniční politiky, třetí. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1815-2.
Mezinárodní politika, Praha : Ústav mezinárodních vztahů
Mezinárodní vztahy, Praha : Ústav mezinárodních vztahů
Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2010. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. 2011 [cit. 2012-07-03]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2010.html

Vedoucí práce

Wurst-Hašová Blanka, PhDr., PhD.

Konzultant práce

Hašová Blanka, PhDr., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2013

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 11.12.2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedenou odbornou literaturu a další informační zdroje.

V Praze dne 26. března 2013

Filip Lameš

Poděkování

Děkuji PhDr. Blance Wurst-Hašové, Ph.D., vedoucí diplomové práce, za poskytnutí rad, informací a kritických připomínek.

Zahraníční politika ČR: případová studie zahraníčních misí

Souhrn

Zahraníční politiku České republiky ovlivňovaly v největší míře Česká strana sociálně demokratická a Občanská demokratická strana. Obě strany sestavily vládní koalice, ve kterých byly sice zahraniční a bezpečnostní resorty v některých případech přiděleny menším vládním stranám, zachovaly si ale svůj vliv na podobu zahraniční politiky. Konsensuální směr zahraniční politiky byl určen nutností začlenit zemi do mezinárodních organizací. Podobný souhlasný postoj zachovávaly vlády k zahraničním misím, kterých se zúčastnili příslušníci Armády ČR. S vysláním všech 13 kontingentů souhlasila Poslanecká sněmovna a Senát Parlamentu ČR, ačkoli se měnilo zastoupení pravicových, levicových a středových stran. Na základě historických či politologických souvislostí a analýzy hlasování nelze očekávat zásadní názorový odklon etablovaných parlamentních stran. I přes rozdílná vládní a opoziční specifika hlasovaly až na jednu výjimku většinou pro. Jedinou parlamentní stranou, která se důrazně stavěla proti vyslání kontingentů, byla Komunistická strana Čech a Moravy.

Klíčová slova

zahraníční politika ČR, politické spektrum ČR, volby, mezinárodní organizace, mezinárodní smlouvy, bilaterální vyjednávání, vojenské pakty

Foreign Policy of the Czech Republic: case study of international missions

Summary

Foreign policy of the Czech Republic has been mainly shaped by two political parties: the Social Democratic and the Civil Democratic parties. Both parties have created government coalitions in the past. Although in some cases ministerial positions in defence and/or foreign affairs have been held by smaller parties, the main parties have continued to influence and shape Czech foreign policy. The consensual aim of their foreign policy was first to integrate the country into the world's international organizations. The consecutive governments have agreed on their views on the military missions overseas, in which the Czech Army have participated. The Chamber of Deputies and the Senate of the Parliament of the Czech Republic voted for sending the contingents in all thirteen cases despite the changes in distribution of power among the right-wing, left-wing and central parties. Based on historical and political relationships as well as its analysis, no fundamental shift in the policy in the remaining established parliamentary parties is anticipated; with one exception they all originally agreed on sending the missions. The only party against sending the missions was the Communist Party of Bohemia and Moravia.

Keywords

foreign policy of the Czech Republic, political spectrum of the Czech Republic, elections, international organizations, international treaties, bilateral negotiations, military pacts

Obsah

1. Úvod	6
2. Cíl práce a metodika	7
2.1 Cíl práce	7
2.2 Metodika práce	7
3. Literární rešerše	9
3.1 Mezinárodní vztahy	9
3.1.1 Historie	9
3.2 Teorie mezinárodních vztahů	10
3.2.1 Realismus	10
3.2.2 Liberálně-idealistický směr	15
3.3 Zahraniční politika	16
3.3.1 Cíle zahraniční politiky	17
3.3.2 Orientace zahraniční politiky	19
3.3.3 Směřování české zahraniční politiky	20
3.3.4 Prostředky zahraniční politiky	20
3.3.5 Aktéři české zahraniční politiky	22
3.4 Vojské strategie	31
3.4.1 Struktura strategie	31
3.4.2 Typy strategií	32
3.5 Česká zahraniční politika pohledem odborníků	32
4. Analytická část	35
4.1 Zahraniční politika ČR	35
4.1.1 Zahraniční politika v roce 1999	35

4.1.2	Zahraniční politika v roce 2000	41
4.1.3	Zahraniční politika v roce 2001	44
4.1.4	Zahraniční politika v roce 2002	45
4.1.5	Zahraniční politika v roce 2003	48
4.1.6	Zahraniční politika v roce 2004	50
4.1.7	Zahraniční politika v roce 2005	52
4.1.8	Zahraniční politika v roce 2006	54
4.1.9	Zahraniční politika v roce 2007	57
4.1.10	Zahraniční politika v roce 2008	59
4.1.11	Zahraniční politika v roce 2009	61
4.1.12	Zahraniční politika v roce 2010	63
4.1.13	Zahraniční politika 1999–2010	66
4.2	Zahraniční mise ČR	71
4.2.1	SFOR	71
4.2.2	AFOR	72
4.2.3	KFOR	73
4.2.4	Prodloužení mise KFOR	74
4.2.5	ISAF	75
4.2.6	Prodloužení mise ISAF	75
4.2.7	Prodloužení mise Trvalá svoboda	76
4.2.8	Trvalá svoboda – 601. skupina speciálních sil	77
4.2.9	Prodloužení mise Trvalá svoboda – 601. skupina speciálních sil	78
4.2.10	Concordia	80
4.2.11	Althea	82

4.2.12	Prodloužení mise Althea.....	83
4.2.13	Baltic Air Policing	83
5.	Výstupy a diskuze.....	85
6.	Závěr.....	89
7.	Seznam použitých zdrojů	91
7.1	Tištěné dokumenty	91
7.2	Elektronické dokumenty	92
7.3	Ústní a písemná sdělení.....	106
7.4	Přílohy.....	107
7.4.1	Zahraniční obchod	107
7.4.2	Zahraniční mise – účast českých občanů.....	108
7.4.3	Hlasování SFOR	109
7.4.4	Hlasování AFOR.....	110
7.4.5	Hlasování KFOR.....	112
7.4.6	Hlasování o prodloužení mise KFOR.....	114
7.4.7	Hlasování ISAF.....	116
7.4.8	Hlasování o prodloužení mise ISAF a prodloužení mise Trvalá svoboda... 118	
7.4.9	Hlasování Trvalá svoboda – 601. skupina speciálních sil	119
7.4.10	Hlasování o prodloužení mise Trvalá svoboda – 601. skupina spec. sil	121
7.4.11	Hlasování Concordia.....	125
7.4.12	Hlasování Althea.....	127
7.4.13	Hlasování o prodloužení mise Althea.....	129
7.4.14	Hlasování Baltic Air Policing.....	131
7.4.15	Hlasování celkem.....	133

1. Úvod

Mezinárodní vztahy se vyznačovaly v již uplynulém 20. století obrovskými změnami. Konec 2. světové války vyústil nejenom v bipolární rozdělení světa na Východ a Západ, ale i v integrační procesy – vznik OSN, NATO i organizací, které předcházely dnešní EU. Došlo i k dekolonizačním procesům, převážně v Africe a v Asii. V současné době mezinárodní vztahy neobsahují pouze národní státy, ale i mezinárodní organizace, nevládní organizace a nadnárodní koncerny. Zahraniční politika se stala vysoce ceněným nástrojem vládnutí, nejenom z hlediska prosazování moci, ale i z ekonomického pohledu.

Samostatnou zahraniční politiku provádí Česká republika od 1. ledna 1993. Postupně se stala členem nejdůležitějších mezinárodních organizací (NATO, EU, OECD), stabilním a ekonomicky vyspělým státem ve střední Evropě. V nynějším silně globalizovaném světě je pro ČR zahraniční politika jedním z nejdůležitějších instrumentů s ohledem na ekonomickou otevřenost země, vysoký podíl vývozu zboží a služeb na tvorbě HDP a nedostatek výrobních faktorů.

Vysílání zahraničních misí se v posledních 20 letech stalo běžnou součástí zahraniční politiky, přičemž Česká republika plnila své spojenecké závazky, nehledě na bouřlivé politické a mediální diskuze, na všech místech světa velice často. I přes určitou převládající domácí skepsi a rozpolcené veřejné mínění jsou příslušníci Armády ČR velice ceněnou pomocí spojeneckým jednotkám a jejich pověst je v zahraničí předchází. Jejich působnost v zahraničí zvyšuje prestiž ČR v mezinárodním prostoru a ovlivňuje pozici země při rozhodování o zahraničně-bezpečnostních otázkách. V neposlední řadě jejich pobyt pomáhá navazovat či prohlubovat hospodářské vztahy a otvírá dveře tuzemským podnikatelům. Vedle vojenských kontingentů působí příslušníci i jako pozorovatelé v mírových misích.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je analýza zahraniční politiky České republiky v letech 1999 až 2010 a zahraničních misí vysílaných na jejím základě.

Analytické části předchází teoretické vymezení zahraniční politiky v historických souvislostech a teoriích mezinárodních vztahů, objasnění cílů, prostředků, orientace a směřování zahraniční politiky, stejně jako vojenské strategie. V neposlední řadě je česká zahraniční politika zasazena do ústavního rámce, kde ji ovlivňují subjekty zákonodárné a výkonné moci.

V práci je provedena komparace vývoje a směru ubírání zahraniční politiky České republiky, kdy se měnilo rozložení sil v Poslanecké sněmovně a v Senátu Parlamentu ČR, střídaly se většinové a menšinové, pravicové a levicové vlády.

Na základě historicko-komparativních metod je analyzována zahraniční politika České republiky na příkladu vysílání vojenských kontingentů do zahraničí v obecném kontextu zahraniční politiky. Cílem práce je identifikace názorových rozdílů mezi poslaneckými a senátorskými kluby, míry jejich souhlasu, potažmo nesouhlasu s vysláním, přičemž důležitým faktorem je i účast zákonodárců na hlasování, a také je provedena komparace souhlasu a účasti u vládních koalic.

Cílem bylo podle provedených analýz vymezit predikci a vzorec chování politických stran v otázce budoucího vysílání zahraničních kontingentů.

2.2 Metodika práce

V práci bylo čerpáno z různých politologických, zahraničněpolitických publikací, časopisů v českém a anglickém jazyce. Byly využívány internetové stránky Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva obrany, Ministerstva průmyslu a obchodu a Ústavu mezinárodních vztahů v Praze.

Jako metodika zpracování je vybrána analýza primárních a sekundárních zdrojů, technikou sběru dat je studium dokumentů. Pro srovnání zahraničního obchodu, zahraničních misí, hlasování o vyslání kontingentů jsou vypočítány komparativní ukazatele.

3. Literární rešerše

3.1 Mezinárodní vztahy

Zahraniční politika je disciplína spadající do teorie mezinárodních vztahů.

3.1.1 Historie

Současná podoba mezinárodních vztahů, dále jen MV, má svoje kořeny v dávné minulosti. Petr Drulák uvádí pět období, která se nejvíce podílela na nynější podobě mezinárodního systému. Zařadil mezi ně Řecko, Řím, středověk v Evropě, Vestfálský mír a vznik Organizace spojených národů, dále jen OSN.

V období od 5. do 4. století před naším letopočtem bylo antické Řecko rozdrobeno na velké množství městských států – takzvaných polis, z nichž nejsilnějšími městy byly Athény, Sparta, Théby a Korint. Fungoval zde decentralizovaný systém, i přes několik pokusů o nastolení hegemonie.

Na rozdíl od decentralizovaného systému v Řecku, byl v Římě systém centralizovaný. Přidružená území pojímala římské právo a správní systém. Po období republiky a rozpínavosti Říma, přišla krize a přerod v císařství. Říše se nakonec rozdělila na Západořímskou a Východořímskou.

Středověk v Evropě se vyznačoval velkým množstvím válek, které znemožňovaly vznik trvalých politických subjektů. Pro období středověku je význačný imperiální systém, v němž figuruje papež jako hlava církevní moci, císař jako hlava světské moci a feudální struktura na bázi lenního vztahu.¹

Vestfálský mír znamenal konec třicetileté války a nastolil konsenzus, že „stát je svrchovaným správcem území a obyvatelstva, na němž se rozkládá, a nikdo – ani jiný stát, ani církev – nemůže právoplatně zasahovat do jeho jurisdikce. Zároveň žádná substátní jednotka – vévodové, baroni, svobodná města atd. – není právní jednotkou ve vztahu k zahraničí. Není tedy subjektem mezinárodního práva a nemůže např. vyhlášovat války,

¹ DRULÁK, P., *Teorie mezinárodních vztahů*, s. 13–18

mít výhody neutrality či podepisovat mezinárodní smlouvy. Všechny státy jsou si z tohoto hlediska vzájemně rovny.“²

Mezi vestfálským a středověkým systémem je několik odlišností. „Duchovní moc představovaná papežem, popř. představiteli jiných křesťanských směrů, přestává hrát jakoukoliv roli v evropské politice, problémy evropské politiky vyplývající z náboženského rozštěpení byly vyřešeny vyloučením náboženství z politiky; císařská moc je výrazně oslabena a systém počítá pouze s jedním typem aktérů, jímž jsou územně svrchované státy (rozhodnutí o náboženství je jejich vnitřní záležitostí).“³

Po skončení první světové války se ozývaly hlasy požadující radikální změnu mezinárodního systému. Předložil je americký prezident Woodrow Wilson a podle Petra Druláka je lze „shrnout do dvou bodů: rozbití mnohonárodních říší (Rakouska-Uherska, Osmanské říše) a vytvoření univerzální organizace k zajištění světového míru (Společnost národů)“.⁴ Společnost národů existovala krátkou dobu, ať již z důvodu neúčasti evropských států a USA či kvůli různým rozporům. Po druhé světové válce předložil americký prezident Franklin D. Roosevelt podobnou vizi, aby se vytvořila organizace na ochranu světového míru – OSN.⁵

3.2 Teorie mezinárodních vztahů

3.2.1 Realismus

Podle některých autorů první zmínky o politickém realismu souvisejí s Dějinami peloponéské války od Thukydidy. Stáří školy odhadují přibližně na 2500 let, a proto se podle nich jedná o nejstarší teorii mezinárodních vztahů. Začátek samotné moderní školy se datuje od 30. let 20. století.⁶

Politolog Holsti uvádí pět základních charakteristik, které podle něj nejlépe vystihují realismus a jsou akceptovány i širokou realistickou obcí. „Pro realisty jsou hlavními

² KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 29

³ DRULÁK, P., *Teorie mezinárodních vztahů*, s. 19

⁴ Tamtéž, s. 24

⁵ Tamtéž, s. 25–26

⁶ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 341

otázkami příčiny válek a podmínky míru. Struktura mezinárodního systému vysvětluje mnoho aspektů mezinárodních vztahů. Strukturální anarchie nebo absence centrální autority je podle realistů základním znakem současného systému. Základním faktorem pro vztah s ostatními jednotkami je relativní schopnost státu. Na rozdíl od idealistů nebo liberálů, realisté vidí konflikt jako přirozený stav věc mnohem více než jako následek historického vývoje nebo sociopolitického systému. Pohled realistů je zaměřen na geograficky dané objekty jako ústřední postavy mezinárodního systému, od Vestfálského míru jsou za tyto postavy pokládány národní státy. Realisté se shodují v poznatku, že chování státu je racionální. Předpokladem je, že stát sleduje svoje národní zájmy jako je přežití, bezpečí, síla. Národní stát je pokládán za jednotného aktéra a jeho činy jsou reakcí spíše na vnější okolí, nikoliv na domácí politiku.⁷

Dunn a Schmid rozdělují realismus na čtyři tématické skupiny: na strukturální realismus I, historický/praktický realismus, strukturální realismus II a liberální realismus. V prvně jmenovaném, zastoupeném Thukydidem, je hlavní příčinou konfliktů v mezinárodních vztazích lidská přirozenost. Spravedlnost a právo jsou zde omezeny či se nevyskytují vůbec, na rozdíl od třetího jmenovaného, kam patří Rousseau a Waltz, kde je příčinou anarchie, vyznačující se strachem, nedůvěrou a nejistotou. Historický/praktický realismus vyjadřuje podřízenost jakýchkoliv principů politiky a roli politika, který musí reagovat na změny světové politiky; patří sem Morgenthau, Machiavelli a Carr. Podle liberálního realismu může být anarchie v mezinárodních vztazích utlumena státy, které jsou natolik silné, že mohou zavést mimo jiné i pravidla pro fungování v prostředí.⁸

Podle časového faktoru rozděluje Oskar Krejčí realismus na tři období. První – výchozí období obsahovalo souhrn názorů či poznámek starověkých, středověkých a novověkých prerealistů. Ve druhém období došlo ke vzniku a posléze rozkvětu klasické školy, kdy nebyly opomenuty ani teze prerealistů. V posledním období se realismus přetransformoval na neorealismus a na strukturální realismus.⁹

⁷ HOLSTI, O. R., *Realism and Its Challengers*, s. 36–37

⁸ DUNNE, T., SCHMIDT, B., *Realism*, s. 149

⁹ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 341

Nejelementárnější touhou v mezinárodních vztazích je podle realistů disponovat mocí, která je získávána převážně na základě vojenské síly, což brání snahám nastolit mír, přátelství či spolupráci. Naopak tím vznikají ozbrojené konflikty nebo různá soupeření. Nejdůležitějším hráčem v mezinárodní politice je stát, mezinárodní organizace, nadnárodní společnosti a další aktéři jsou stranou dění. Cíle státu jako nejdůležitějšího aktéra jsou řízeny národními či státními zájmy.¹⁰

3.2.1.1 Prerealismus

Za praotce školy je považován Thukydídés, jehož Dějiny peloponéské války obsahují detailně popsané historické události, příčiny válek a rozbor vztahů mezi státy. Popisuje boj o politickou a vojenskou moc.¹¹ „Realisté zde spatřují vysvětlení logiky preventivní války, náznak svého pojetí mocenské rovnováhy, rovnováhy mezi státy usilujícími o moc. Moc je zároveň odideologizována, tj. bojí se hrozící mocenské hegemonie.“¹²

U Machiavelliho prerealisté oceňují, že „uznával nutnost morálku relativizovat, rozdělit ji na morálku pro obyčejné lidi a morálku pro vladaře, a ve jménu státy ospravedlnit akce státníkovy, které jsou zakázány jiným smrtelníkům. Bezpečnost státu je natolik důležitá, že může ospravedlnit jakékoliv akce“.¹³

Z dalších autorů lze zmínit Thomase Hobbesa, jenž popsal realisticky „člověka jako agresivní a sobeckou bytost, vizi státu sledující pouze vlastní cíle, představu prvořadého zájmu v podobě moci, mínění o přirozenosti konfliktu a vnímání společenského prostředí jako anarchistického a chaotického“.¹⁴

Stěžejní kniha E. H. Carra *Dvacetiletá krize* je některými autory řazena do prerealismu a některými do klasického realismu. Autor je brán za kritika utopismu, pokládá ho „za primitivní část politických věd“.¹⁵ Na druhou stranu chápe utopismus jako nedílnou

¹⁰ DRULÁK, P., *Teorie mezinárodních vztahů*, s. 55

¹¹ Tamtéž

¹² Tamtéž

¹³ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 342

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ CARR, E. H., *The Twenty Years Crisis*, s. 5

součástí politiky a jako opak realismu. „Čistý realismus nemůže nabídnout nic víc než holý boj o moc, který činí nemožným každý druh mezinárodní společnosti.“¹⁶ Carr pokládá „utopistickou teorii za levicově radikální, ke které směřují teoretici, označovaní za intelektuály, a k podle něj pravicové konzervativní realistické teorii směřují praktici, označovaní za byrokraty“.¹⁷ Utopisté a realisté se rozcházejí v pohledu na etiku, první skupina etiku nadřazuje nad politiku, podle druhé etika vzniká prostřednictvím politiky.¹⁸

3.2.1.2 Klasický realismus

Ačkoli jsou za období vzniku politického realismu pokládána 30. až 40. léta 20. století, někteří historici poukazují na konflikt mezi politickým realismem a politickým idealismem už z 16. století. V tomto období N. Machiavelli načrtl dvě linie: „idealistickou, která pojímá politiku v abstraktních morálních pojmech, a realistickou, která líčí politiku jako nekonečný boj o moc“.¹⁹ Právě vztah k moci nejjasněji ukazuje rozdíl mezi idealisty a realisty, kdy se „idealisté zamýšlejí nad tím, jak moc a mezinárodní politiku odstranit, realisté nad tím, jak moc funguje“.²⁰

Podle H. Morgenthaua jsou tři základní předpoklady: „Státy a jejich vedoucí představitelé jsou nejvýznamnějšími činiteli při rozboru mezinárodních vztahů; mezi domácí a zahraniční politikou existuje ostrý předěl; mezinárodní vztahy jsou bojem o moc a mír.“²¹

Zahraniční politika je řízena tzv. národním zájmem, který je podle Morgenthaua ovlivněn „pro každý národ geografickou pozicí, historickými cíli a vztahem k ostatním politickým centrům. Národní zájem stojí nade vším a je více či méně důležitý pro národní bezpečnost“.²²

¹⁶ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 342

¹⁷ CARR, E. H., *The Twenty Years Crisis*, s. 19

¹⁸ Tamtéž, s. 21

¹⁹ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 343

²⁰ Tamtéž, s. 344

²¹ Tamtéž

²² THOMPSON, K., *Political realism and the crisis of world politics*, s. 36

Základní silou je vojenská moc, která může porazit, či alespoň odehnat nepřítele. Vojenskou moc lze sice zvýšit spojenectvím, realisté ale upozorňují na její brání jako samozřejmost a na její přeceňování.²³ Vedle vojenské síly je moc ovlivněna podle Morgenthaua i „zeměpisnou polohou, přírodními zdroji, průmyslovým zázemím, vojenskou připraveností, počtem obyvatel, národním charakterem, rozhodností a vytrvalostí národa a kvalitou diplomacie“.²⁴ Zároveň odmítají jakoukoliv spolupráci s mezinárodními organizacemi a používání mezinárodního práva k ochraně země.

Světový politický systém je podle realistů tvořen soubojem mezi mocí a ambicí, kdy je rovnováha vytvářena přijatelným dělením moci pro země v systému. Politická rovnováha je dočasného charakteru, protože v ní na sebe naráží konkurence mezi státy a snahy o získání výhod.²⁵

3.2.1.3 Neorealismus

„Neorealismus představuje zvláštní reakci realistické školy na dvojí výzvu: (a) změna sociálního prostředí v důsledku technologické revoluce, růst počtu a významu nestátních aktérů mezinárodních vztahů a zvětšování vzájemné závislosti států; (b) rozvoj systémové teorie a behaviorální revoluce v teorii mezinárodních vztahů.“²⁶ V rámci neorealismu se ustoupilo od používání filosofické antropologie při popisování mezinárodních vztahů, na druhou stranu je stát brán stále jako nejdůležitější aktér, i když uznávají, že vedle něj stojí i nestátní a nadstátní subjekty a že světový politický systém zaujímá anarchistickou podobu. Podle neorealistů je „základní hybnou silou dějin boj o získání a udržení hegemonie. Státy jsou základními a nejdůležitějšími aktéry světové politiky. Stát je jednotný aktér, jeho chování je představováno jednotnou linií a jednou skupinou či jednotlivcem. Stát je v zásadě racionální aktér schopný správně definovat svůj objektivní zájem. V seznamu mezinárodních otázek je národní bezpečnost pro stát prvořadá. Chování státu je určeno charakterem systému. Systém je nezávisle proměnná, zahraniční politika

²³ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 346

²⁴ DRULÁK, P., *Teorie mezinárodních vztahů*, s. 59

²⁵ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 343

²⁶ Tamtéž, s. 346

státu závisle proměnná. Struktura systému a její změna jsou dány uspořádáním vztahů velmocí, přičemž hierarchie moci není hierarchií autority.²⁷

3.2.2 Liberálně-idealistický směr

Liberálně-idealistický proud nelze tak jednoznačně definovat. Oproti realismu jsou v něm spatřovány přejeté prvky z osvícenství, stoicismu či středověké scholastiky. Charakteristickým znakem je pro tento směr představa trvalého míru, spolupráce v mezinárodním prostoru a pomoc institucí k dosažení tohoto cíle. Liberální a idealistický směr se od sebe odlišují ve způsobu dosažení míru, kdy prvně jmenovaný směr upřednostňuje hospodářskou spolupráci, na rozdíl od idealistické představy změnit normy mezinárodního prostředí. I přes určité odlišnosti, se jedná o společný liberálně-idealistický směr, který „zpochybňuje roli státu jako výlučného aktéra MV a zdůrazňuje roli mezinárodních institucí, vnitrostátních subjektů, firem, veřejného mínění a jednotlivců, čímž je rovněž zpochybněno jednoznačné oddělování vnitřní a zahraniční politiky“.²⁸

Stát nedisponuje jedním jasně vyhraněným zájmem či cílem, jedná se o soubor několika aktivit směřujících ke shromažďování bohatství a k získání ekonomické a technické výhody, nikoli k získání moci a bezpečnosti státu.

Mezi hlavní představitele liberálně-idealistické větve patří podle Petra Druláka hlavně Norman Angell, David Mitrany a Robert Keohane.²⁹ Prvně jmenovaný pokládá „svobodu mezinárodního obchodu a investic za základ mezinárodních vztahů“.³⁰ Vzájemná ekonomická závislost a provázanost mocností podle něj snižuje agresi a napětí, protože se vytrácejí motivy pro jakýkoliv vojenský konflikt.³¹

David Mitrany v argumentu vzájemné závislosti navazuje na svého předválečného předchůdce N. Angella a zároveň pokládá za nejdůležitější „blahodárný vliv mezinárodních institucí, zpochybnění výlučnosti států mezi aktéry MV, oddělitelnost

²⁷ Tamtéž, s. 347

²⁸ DRULÁK, P., *Teorie mezinárodních vztahů*, s. 73

²⁹ Tamtéž, s. 74

³⁰ Tamtéž

³¹ ANGELL, N., *The Great Illusion*, s. 335

politiky a ekonomiky, na druhé straně však silně pochybuje o samoregulačních schopnostech trhu a je zastáncem ekonomického plánování³². Podporuje vzájemné propojování a spolupráci států v praktických otázkách, kvůli praktickým problémům a varuje před vznikem univerzálních mezinárodních organizací, přičemž argumentuje hlavně neúspěšným působením Společnosti národů.

Na vzniku neoliberalismu se velkou měrou podílel Robert Keohane, který společně s Josephem Nyeem předložil nové pojetí klasického liberalismu, tedy teorii středního dosahu. V té se vyskytují dva základní pojmy – transnacionální (nadnárodní) vztahy a vzájemná závislost. Transnacionální vztahy popisují vztahy mezi nadnárodními korporacemi, mezinárodními organizacemi a občany. S tím souvisejí i transvládní vztahy, které se na druhou stranu zabývají spoluprací mezi prostředky státní správy. Oba uznávají asymetrickou vzájemnou závislost, což značí odklon od tradiční liberální tradice a popisuje rozdílné závislosti jednotlivých států.³³

3.3 Zahraniční politika

Teorie zahraniční politiky nespadá pouze do mezinárodních vztahů, ale vyskytuje se i v jiných oborech jako je politologie, sociologie, historie. V oboru mezinárodních vztahů vysvětluje chování státu i jiných aktérů v mezinárodním prostředí či samotné mezinárodní prostředí. Lze ji také definovat jako „cílevědomou činnost, resp. postoj státu nebo seskupení států zaměřených na uhájení vlastní existence a zájmů ve společnosti ostatních aktérů mezinárodních vztahů; jako souhrn oficiálních externích vztahů, které vykonává nezávislý aktér (obvykle stát) v mezinárodních vztazích; či jako celek implicitních a explicitních cílů státu týkajících se problémů za jeho hranicemi a vztahů s ostatními státy, jakož i celek strategií a taktik realizace těchto cílů“.³⁴ Z poslední definice lze rozlišit dva rozdílné cíle státu – implicitní a explicitní. Implicitní cíle obsahují tzv. induktivní pohled osoby, která stojí mimo dění a pouze pomocí studia už uskutečněných kroků

³² DRULÁK, P., *Teorie mezinárodních vztahů*, s. 75

³³ Tamtéž, s. 77

³⁴ DRULÁKOVÁ, R., DRULÁK, P., *Tvorba a analýza zahraniční politiky*, s. 10

odhaduje budoucí cíle. Na rozdíl od explicitních cílů, kde je to přesně naopak. V tomto případě je používán deduktivní pohled k hledání prostředků k uskutečnění cílů.³⁵

Zahraniční politiku lze také popsat jako „aktivitu, při níž dochází k akcím, reakcím a interakcím státních aktérů. Jedná se o hraniční aktivitu v tom smyslu, že tvůrci politiky se pohybují na rozhraní dvou světů – vnitřní politiky státu a vnějšího prostředí“.³⁶ Vnitřní politika státu je dána centralizací a hierarchizací moci, kdy je rozdělena na moc výkonnou, zákonodárnou a soudní. Vnější mezinárodní prostředí se vyznačuje anarchickým, decentralizovaným a nehierarchickým charakterem. Stát je v mezinárodním prostředí od dob Vestfálského míru svrchovaným subjektem.

Na zahraniční politiku působí vnitřní a vnější vlivy. Vnitřní faktory, lze je pojmenovat i jako domácí, zahrnují například geografickou pozici státu, ekonomickou sílu, demografickou situaci atd. Ovlivňují okolnosti ve směřování státu a v souvisejících rozhodovacích procesech. Naopak vnější určují samotné prostředí, kde probíhá zahraniční politika státu i ostatních účastníků.³⁷

3.3.1 Cíle zahraniční politiky

Podle R. a P. Drulákových je „zahraniční politika koordinovaný souhrn činností, který je orientován k naplnění stanovených cílů (zájmů) státu. Cíle zahraniční politiky lze analogicky označit jako národní zájmy, státní zájmy nebo priority zahraniční politiky.“³⁸ V rámci zahraniční politiky lze mluvit o několika druzích dělení cílů, někteří autoři používají i pojem zájmy.

T. Robinson dělí zájmy státu podle tří kritérií – čas, význam a obecnost. Čas rozděluje zájmy na trvalé a na určované proměnnými okolnostmi. Podle významu jsou zájmy životní a ostatní a podle obecnosti se jedná o specifické a obecné.³⁹ Vyskytuje se i dělení podle časové formy na základní, krátkodobé až střednědobé a dlouhodobé, a dělení na mocenské,

³⁵ Tamtéž, s. 11

³⁶ Tamtéž

³⁷ DRULÁKOVÁ, R., DRULÁK, P., *Tvorba a analýza zahraniční politiky*, s. 9–12

³⁸ Tamtéž, s. 21

³⁹ KREJČÍ, O., *Mezinárodní politika*, s. 179

ideové a ekonomické cíle. Základní forma obsahuje nejelementárnější opatření pro chod státu – zajištění bezpečnosti, demokracie atp. Do krátkodobého a střednědobého časového úseku může patřit regionální spolupráce, vstup a působení v mezinárodních organizacích atp. V dlouhodobém rámci může být zajištění celosvětového míru, blahobytu atp. V obsahovém dělení je mocenským cílům dáván největší důraz, protože zajišťují nejzákladnější fungování státu v mezinárodním prostředí a také umožňují změnit priority a cíle okolních států. Vedle mocenských cílů se zde vyskytují i cíle, zahrnující šíření ideových myšlenek, ideologií a také budování postavení a pozitivního image státu v zahraničí. Ekonomické cíle směřují k podpoře zahraničních investic nebo zvyšování vývozu.⁴⁰

Běla Plechanovová v rozdělení národních zájmů používá časovou složkou. Bazální, životní zájmy odpovídají zájmům krátkodobým; jedná se o zájmy, které brání narušení celistvosti, suverenity či nezávislosti státu. Jedná se i o zájmy zachovávající politické, společenské nebo kulturní hodnoty a zájmy zastřešující nejzákladnější potřeby obyvatel. Patří sem i povinnost státu pomoci s přístupem tuzemského zboží na zahraniční trhy a možnost pro občany dostat se ke zboží a zdrojům ze zahraničí. To vše není schopen stát zajistit sám, nýbrž musí spolupracovat v mezinárodním prostředí s ostatními státy a také vymezit svoje zahraničněpolitické směřování – zda tedy bude fungovat jako stát izolovaný, neutrální či vstoupí do různých aliancí.

Střednědobé zájmy lze označit jako zájmy omezeného rozsahu či významu. V tomto případě se zájmy netýkají neodkladně záležitostí státu, jako to bylo v předešlém odstavci. Rozhodování představitelů státu je velice často ovlivňováno jednotlivci nebo skupinou, v současné době se tak děje převážně pod tlakem tzv. lobbistických skupin. Pro státy je nesmírně důležitá otázka prestiže, poměřená silou ekonomiky, ekonomickým rozvojem nebo technickým pokrokem. Zmiňované zájmy může doplňovat i tzv. expanzivní (imperialistický) zájem, kdy se nejedná o okupaci cizí země, ale o zabránění jejích surovinových ložisek, zajištění nových odbytišť pro zboží apod.

⁴⁰ DRULÁKOVÁ, R., DRULÁK, P., *Tvorba a analýza zahraniční politiky*, s. 26

Dlouhodobé – univerzalistické zájmy se při svém uplatňování střetávají s oběma výše zmíněnými typy zájmů. Jde o prosazování nového rozdělení mezinárodního systému, za pomoci ekonomických, politických, ideologických či mocenských prostředků, vedoucích k nestabilnímu systému.⁴¹

3.3.2 Orientace zahraniční politiky

Ve vztahu k ostatním okolním státům se zahraniční politika může ubírat několika směry. Podle Běly Plechanovové sem patří izolace, neúčastněnost a koaliční jednání. V rámci izolace se stát snaží o minimální vliv vnějších faktorů. Vyznačuje se nízkou aktivitou při jednání a komunikaci na mezinárodní úrovni s ostatními aktéry a také při navazování obchodních styků. Důležitým hlediskem je geopolitická pozice a geografická poloha. Pro tento typ orientace jsou nejvhodnější ostrovní státy nebo státy, které obklopují přírodní hranice – hory, pouště, deštné pralesy. Důvodem zvolení izolace je snaha snížit riziko vznikajících konfliktů.

Neúčastněnost se rozděluje na neutralitu, neutralizaci a politickou neúčastněnost. Všechny tři pojmy charakterizují nefigurování státu ve vojenských nebo diplomatických akcích, ale jinak jsou odlišné. Stát nabývající neutrálního statusu má v době konfliktu přisouzená práva a povinnosti. Nesmí svoje území ani svoje prostředky využívat pro účel války, na druhou stranu si může ponechat svoje členství v aliančních seskupeních.⁴²

Neutralizovaný stát má za povinnost se v době konfliktu chovat jako stát neutrální, s jedním rozdílem, že nesmí figurovat v aliancích s ostatními státy. Svého statusu dosáhl podepsáním mezinárodní smlouvy, která mu „zaručuje územní celistvost a práva jako mají neutrální země“.⁴³ Na oplátku musí stát zaručit, že neposkytne vojenské prostředky jiným státům a cizí státy nebudou území tohoto státu využívat.

Neúčastněné státy si svůj status vybraly samy, nijak ho neratifikovaly smlouvou, a proto je na ostatních státech, zda ho akceptují či nikoliv.

⁴¹ PLECHANOVÁ, B., *Úvod do mezinárodních vztahů*, s. 39–41

⁴² Tamtéž, s. 42

⁴³ Tamtéž

Koaliční jednání vznikají nejčastěji na popud hrozby, které musejí státy čelit. Jednají tak z důvodu své vlastní vojenské slabosti. Vedle vojensky motivovaných důvodů, existují i ekonomické, diplomatické nebo mocenské důvody. V posledně jmenovaném případě jde o situaci, kdy si sami představitelé státu uvědomují slabost svého režimu a jsou nuceni požádat o pomoc ideologicky spřízněného partnera.⁴⁴

3.3.3 Směřování české zahraniční politiky

Petr Drulák rozlišuje 4 ideová směrování české zahraniční politiky. Jedná se o atlantismus, kontinentalismus, internacionalismus a autonomismus. Nejmarkantnějším rozdílem je jejich postoj k USA a k Evropské unii, dále jen EU, tedy z pohledu ČR k nejdůležitějším partnerům. Již z názvu je patrné, že atlantisté upřednostňují dvoustranné vztahy s USA a kladou důraz na kohezi s její zahraniční politikou, kontinentalisté naopak s EU a s jejími členy. Internacionalisté nepreferují ani jednoho z obou partnerů a k oběma se chovají se stejnými prioritami. Autonomisté tvoří zahraniční politiku bez ohledu na ostatní, v případě nutnosti vystupují proti USA i EU. V případě atlantismu jde o bilaterální politiku, kontinentalismu o multilaterální, internacionalismu o bilaterálně-multilaterální a v případě autonomismu o unilaterální.

V parlamentu etablovanou Občanskou demokratickou stranu, dále jen ODS, pokládá Drulák za atlantistickou, Českou stranu sociálně demokratickou, dále jen ČSSD, za kontinentalistickou, Komunistickou stranu Čech a Moravy, dále jen KSČM, za autonomistickou, z menších stran Křesťanskou a demokratickou unii – Československou stranu lidovou, dále jen KDU-ČSL, a Stranu zelených, dále jen SZ, za internacionalistické.⁴⁵

3.3.4 Prostředky zahraniční politiky

Jednoduše lze říci, že prostředky zahraniční politiky jsou používány k dosažení stanovených cílů. Proto můžeme označit prostředky za variabilní na rozdíl od cílů, které jsou neměnné. Prostředky rozdělují Radka a Petr Drulákovi do čtyř skupin:

⁴⁴ Tamtéž, s. 43

⁴⁵ KOŘAN, Michal a kol., *Česká zahraniční politika v roce 2007*, s. 396

3.3.4.1 Diplomatické prostředky

Diplomacie je nenásilně vedené jednání s cílem dosáhnout stanovených zájmů či priorit. Zjednodušuje komunikaci mezi zástupci zemí, pomáhá při vyjednávání dohod či kontraktů, podílí se na uklidňování rodících se konfliktů, sbírá informace, které nejsou dostupné v médiích, a také je to v neposlední řadě symbolická funkce. Diplomacii lze rozdělit na jednání bilaterální (mezi dvěma subjekty) a multilaterální (více subjektů), na přímé a nepřímé, na vysoké a nízké úrovni. Zvláštním druhem je tzv. preventivní a výhrůžná diplomacie.

3.3.4.2 Vojenské prostředky

V současnosti do vojenských prostředků patří transfer zbraní, tajné a otevřené intervence.

3.3.4.3 Ekonomické prostředky

Ekonomické prostředky spadají do dvou skupin, které lze od sebe odlišit rozdílnými cíli. V první skupině stát prostřednictvím zvyšování či snižování prosperity druhého státu sám sleduje svoje cíle – totiž ideové či mocenské. Patří sem finanční pomoc, poskytování půjček, výměna technologií a také ekonomické tresty v podobě hospodářských sankcí – embargo, bojkoty, neposkytnutí pomoci.⁴⁶

Druhá skupina obsahuje aktivity podporující prosperitu státu jako je „informování domácích podniků o zahraničních trzích, informování potenciálních zahraničních investorů a pořádání podnikatelských misí“.⁴⁷

3.3.4.4 Ideové prostředky

V souvislosti s ideovými prostředky lze také hovořit o tzv. veřejné diplomacii, která si klade za cíl šířit důležité hodnoty, informace nebo názory jednotlivých států. Jedná se o organizování různých kulturních akcí jako jsou semináře, diskuze, výstavy; spolupráci se

⁴⁶ DRULÁKOVÁ, R., DRULÁK, P., *Tvorba a analýza zahraniční politiky*, s. 35–38

⁴⁷ Tamtéž, s. 38

zahraničními médii; projevy v zahraničí; podporu ideologicky blízkých a spřátelených skupin v zahraničí.⁴⁸

3.3.5 Aktéři české zahraniční politiky

Nejvýznamnější právní normou, která reguluje českou zahraniční politiku, je Ústava České republiky. Zahraniční politiku nejzásadněji ovlivňuje Parlament ČR, vláda, prezident, ministerstvo zahraničních věcí a ministerstvo průmyslu a obchodu. Kromě Ústavy se na úpravě směřování státu v zahraničí podílí Listina základních práv a svobod a Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky.

V rámci mezinárodního prostoru se musela Česká republika zavázat k Smlouvě o přistoupení České republiky k Evropské unii (vyhl. MZV č. 44/2004 Sb.), k Vídeňským úmluvám – o smluvním právu (vyhl. MZV č. 15/1998 Sb.), o konzulárních stycích (vyhl. MZV č. 32/1969 Sb.) a diplomatických stycích (vyhl. MZV č. 157/1964 Sb.), k Chartě OSN a statutu Mezinárodního soudního dvora (vyhl. MZV č. 30/1947 Sb.) a k Severoatlantické smlouvě (sdělení MZV č. 66/1999 Sb.).

Na nejnižších stupních legislativního rámce se nacházejí zákony ujasňující kompetence jednotlivých subjektů státní správy, jednací řády a normy detailně pojednávající o jejich organizační struktuře.⁴⁹

3.3.5.1 Prezident České republiky

Podle článku 54 Ústavy ČR, dále jen zkráceně čl., je prezident hlavou státu a dle čl. 63 „zastupuje stát navenek, sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy; sjednávání mezinárodních smluv může přenést na vládu nebo s jejím souhlasem na její jednotlivé členy, je vrchním velitelem ozbrojených sil, přijímá vedoucí zastupitelských misí, pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí“.⁵⁰ Při těchto rozhodnutích je požadován spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády, a vláda je tedy za rozhodnutí zodpovědná. Tím odpadá zodpovědnost prezidenta v oblasti zahraniční

⁴⁸ Tamtéž

⁴⁹ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 25

⁵⁰ GERLOCH, A., HŘEBEJK, J., ZOUBEK, V., *Ústavní systém České republiky*, s. 488

politiky. Komunikaci prezidenta s vládou, potažmo s ministerstvem zahraničních věcí má na starost Kancelář prezidenta republiky – jmenovitě její zahraniční odbor. Zmiňovaný odbor také zajišťuje přípravu prezidentských vystoupení v zahraničí.⁵¹

3.3.5.2 Parlament České republiky

V oblasti zahraniční politiky je rozhodovací pravomoc Parlamentu spjata zejména s mezinárodními smlouvami. Podle čl. 49 „mezinárodní smlouvy vyžadující souhlas Parlamentu schvaluje Parlament obdobně jako návrhy zákonů. Souhlas Parlamentu vyžadují smlouvy o lidských právech a základních svobodách, politické smlouvy a hospodářské smlouvy všeobecné povahy, jakož i smlouvy, k jejichž provedení je třeba zákon“.⁵²

Podle čl. 43 Parlament rozhoduje „o vyhlášení válečného stavu, je-li Česká republika napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Parlament rozhoduje o účasti České republiky v obranných systémech mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem. Parlament vyslovuje souhlas s vysláním ozbrojených sil České republiky mimo území České republiky, s pobytem ozbrojených sil jiných států na území České republiky, nejsou-li taková rozhodnutí vyhrazena vládě“.⁵³

Mimo výše zmíněné pravomoci Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, dále jen PS Parlamentu ČR, schvaluje rozpočet ČR, čímž může velmi zobecněně ovlivňovat fungování všech ministerstev.⁵⁴

3.3.5.3 Vláda ČR

Podle čl. 67 je „vláda vrcholným orgánem výkonné moci a skládá se z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů“.⁵⁵ Členové vlády se zodpovídají předsedovi vlády, vláda kontroluje agendu jednotlivých ministerstev, na rozdíl od samotných ministerstev, která

⁵¹ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 27–32

⁵² GERLOCH, A., HŘEBEJK, J., ZOUBEK, V., *Ústavní systém České republiky*, s. 485

⁵³ Tamtéž, s. 483

⁵⁴ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 27

⁵⁵ GERLOCH, A., HŘEBEJK, J., ZOUBEK, V., *Ústavní systém České republiky*, s. 489

svoji agendu implementují. Rozhodovacím mechanismem je zasedání vlády, kdy je ke schválení potřeba nadpoloviční většina všech členů.

Z hlediska zahraniční politiky je nejdůležitějším subjektem Ministerstvo zahraničních věcí, dále jen MZV. Spolupracuje i s ostatními resorty, z nichž nejvýznamnějším partnerem je Ministerstvo průmyslu a obchodu, dále jen MPO.

Vedle ministerstev figurují jako podpora vládě různá poradní a pracovní uskupení. Jako zásadní pro zahraniční politiku lze zmínit Bezpečnostní radu státu, což je stálý pracovní orgán. Sestává z předsedy vlády a dalších členů vlády. Jejího programu se může aktivně účastnit prezident. Výbor pro koordinaci zahraniční působnosti je pracovním orgánem výše zmíněné Bezpečnostní rady státu, kromě zástupců vlády do něj patří i zástupce kanceláře prezidenta.⁵⁶

Na dobu nejdéle 60 dní rozhoduje vláda podle čl. 43 „o vyslání ozbrojených sil mimo území státu a také o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky. Musí se jednat o plnění závazků z mezinárodní smlouvy o společné obraně proti napadení, o účast na mírových operacích podle rozhodnutí mezinárodní organizace, jejímž je Česká republika členem, a to se souhlasem přijímacího státu, účast na záchranných pracích při živelních pohromách, průmyslových nebo ekologických haváriích. Vláda rozhoduje o průjezdu ozbrojených sil jiných států přes území České republiky, o účasti ozbrojených sil České republiky na vojenských cvičeních mimo území České republiky a o účasti ozbrojených sil jiných států na vojenských cvičeních na území České republiky“.⁵⁷ Vláda má povinnost rozhodnutí oznámit oběma komorám Parlamentu. Ke zrušení stačí nesouhlas nadpoloviční většiny všech členů v jedné z komor.⁵⁸

3.3.5.4 Ministerstvo zahraničních věcí

Rozsah funkcí Ministerstva zahraničních věcí lze shrnout do třech aktivit: koncepční, realizační a koordinační. Ministerstvo se podílí na koncepčním směřování zahraniční politiky spolu s vládními stranami a ostatními subjekty, které ovlivňují zahraniční politiku.

⁵⁶ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 28

⁵⁷ GERLOCH, A., HŘEBEJK, J., ZOUBEK, V., *Ústavní systém České republiky*, s. 483

⁵⁸ Tamtéž

O realizační funkci lze hovořit v souvislosti „s ochranou práv a zájmů České republiky a jejích občanů v zahraničí, zabezpečuje vztahy České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením (řízení zastupitelských úřadů v zahraničí), koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce, plní úkoly při zabezpečování styků s orgány cizích států v České republice, spravuje majetek ČR v zahraničí, organizačně a technicky zabezpečuje volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a plní úkoly při volbách do Evropského parlamentu v zahraničí“.⁵⁹

V rámci koordinační aktivity se zasazuje o jednotné vystupování všech zainteresovaných orgánů státní správy a o plnění veškerých závazků týkajících se mezinárodních smluv a organizací. „Koordinuje a zabezpečuje přípravu, sjednávání a vnitrostátní projednávání mezinárodních smluv a dohod, zabezpečuje vyhlášení mezinárodních smluv, sleduje dodržování a provádění mezinárodních smluv a dohod z hlediska uplatňování zájmů České republiky, zajišťuje přípravu pracovníků v zahraničních službách a rovněž uděluje souhlas v případech dovozu a vývozu vojenského materiálu.“⁶⁰

Níže detailně rozdělená struktura MZV je vypracována k 22. 10. 2012. Lze ji rozdělit dle dvou základních principů – funkčního (konkrétní úkol) a teritoriálního (vymezené teritorium). Do funkčního charakteru spadají sekce Evropské unie, sekce bezpečnostně multilaterální, sekce ekonomická a kulturní a také sekce právní a konzulární. Do teritoriálního charakteru patří sekce mimoevropských zemí. V sekci podpůrného charakteru najdeme sekci ministra, sekci logistickou a sekci zpracování informací.

Za orientaci směrem k Evropě je odpovědná na MZV sekce Evropské Unie, do které spadá pět odborů. Prvním je Odbor pro všeobecné záležitosti, jenž se zabývá činností institucí EU. Pomáhá při jednáních MZV s EU, při účasti ČR na Evropské radě. Zodpovídá za Stálé zastoupení ČR při EU, komunikuje se Zastoupením Evropské komise v ČR a mimo to spolupracuje i s ostatními vládními, nevládními a zahraničními subjekty.

⁵⁹ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 74

⁶⁰ Tamtéž

Odbor politik EU je naopak zaměřen na vlastní správu agend v EU.⁶¹ Patří sem „otázky vnitřního trhu, volný pohyb zboží, osob a služeb, soutěžní politika, ochrana spotřebitele, sociální politika, zaměstnanost, právo společenství, sektorové politiky justice a vnitro, Schengen, migrace nebo vízová politika“.⁶² Poslední skupina odborů se týká států střední Evropy, severní a východní Evropy a jižní a jihovýchodní Evropy.⁶³

U teritoriálních sekcí se jedná o výlučně bilaterální vztahy s důrazem na polohu jednotlivých států. Pracovní skupiny těchto sekcí se účastní vyjednávání mezinárodních smluv, spolupracují s mezinárodními organizacemi regionálního charakteru, podílejí se na společné zahraniční a bezpečnostní politice EU. Kromě těchto funkcí se také angažují v přípravách oficiálních návštěv představitelů ČR a jednotlivých zemí.⁶⁴ Patří sem Odbor amerických států, států Asie a Pacifiku, států Blízkého východu a severní Afriky a nakonec států subsaharské Afriky.⁶⁵

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci zastřešuje jednotný postup všech orgánů státní správy, formuluje zahraniční politiku ČR v oblasti rozvojové a humanitární pomoci,⁶⁶ kdy „připravuje a předkládá roční plány rozvojové pomoci k projednání ve vládě, zodpovídá za střednědobé strategické dokumenty a také zajišťuje tzv. koordinační funkci navenek (zapojení ČR do evropských a mezinárodních struktur v oblasti rozvojové spolupráce a humanitární pomoci) a dovnitř (koordinace Rady pro rozvojovou spolupráci – poradní orgán ministra zahraničních věcí) a v neposlední řadě má realizační funkci – zajišťuje platby příspěvků příslušným mezinárodním organizacím, organizuje výběrová a poptávková řízení na rozvojové projekty a programy, resp. sleduje a hodnotí efektivnost jejich realizace, zpracovává agendu vládních stipendií poskytovaných ČR“.⁶⁷

⁶¹ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 75–79

⁶² KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 80

⁶³ Organizační struktura MZV. [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/organizacni_struktura_ministerstva.html

⁶⁴ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 76

⁶⁵ Organizační struktura MZV. [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/organizacni_struktura_ministerstva.html

⁶⁶ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 78

⁶⁷ Tamtéž

Pod patronát MZV spadá například Odbor Organizace spojených národů, Odbor bezpečnostní politiky nebo Odbor veřejné diplomacie,⁶⁸ ale i zvláštní zmocněnci pro otázky energetické bezpečnosti, pro otázky Východního partnerství, pro Afghánistán a Pákistán, pro krajanské záležitosti, pro makroregionální politiky a strategie EU, pro vědu a technologie a v neposlední řadě i České centrum, Sekretariát České komise pro Organizaci OSN pro výchovu, vědu a kulturu, dále jen UNESCO, Česká rozvojová agentura, Diplomatický servis a zámek Štířín.⁶⁹

3.3.5.5 Zastupitelské úřady

Zastupování ČR v zahraničí mají za úkol zastupitelské úřady, konají tak podle Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích. Jejich úkolem je „zastupovat vysílající stát ve státě přijímajícím; chránit zájmy vysílajícího státu a jeho příslušníků ve státě přijímajícím v rozsahu dovoleném mezinárodním právem; vést jednání s vládou přijímajícího státu; zjišťovat všemi zákonnými prostředky podmínky a vývoj v přijímajícím státě a podávat o nich zprávy vládě vysílajícího státu a podporovat přátelské vztahy mezi vysílajícím a přijímajícím státem a rozvíjet jejich hospodářské, kulturní a vědecké styky“.⁷⁰

„Získané informace (ze všech oblastí společenského života, tzn. informace vnitropolitické, zahraničněpolitické, hospodářské a kulturní) zpracovávají, hodnotí a zasílají na MZV.“⁷¹

Nejobvyklejším typem zastupitelského úřadu je velvyslanectví. Velvyslanec je tudíž nejvýše postaveným zástupcem v přijímajícím státě nebo v mezinárodní organizaci. Personální rada MZV kandidáta doporučuje ministrovi, který ho posléze navrhuje vládě, po jejím souhlasu kandidáta jmenuje prezident republiky. Vše musí posvětit přijímající stát vydáním tzv. agrément.

⁶⁸ Útvary MZV. [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/index.html

⁶⁹ Organizační struktura ministerstva. [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/file/73008/Visio_OrganogramMZV_29._10._2012.pdf

⁷⁰ Vídeňská úmluva o diplomatických stycích. 1961 [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/videnska_umluva_o_diplomatickych_stycich.html

⁷¹ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 90

Stálé mise (Stálé zastoupení a Stálá delegace) zastupují Českou republiku nikoliv v přijímacím státě, ale v mezinárodních organizacích nebo v integračních subjektech. Důležitým dokumentem je mezinárodní smlouva, která obsahuje členství ČR v konkrétní instituci.

Generální konzulát zastupuje ČR v přijímacím státě a plní zde konzulární funkce. Zastoupení je řízeno podle Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích a podle smluv mezi přijímacím státem a ČR. Zvláštním případem jsou honorární konzuláty a honorární generální konzuláty, ve kterých konzulové nejsou zaměstnanci MZV, a tudíž nemají diplomatický status. Kromě těchto zastoupení existují na různých místech světa tzv. zastoupení v rámci Českých center. Například v zemích, se kterými ČR nemá diplomatické styky.⁷²

3.3.5.6 Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu je „ústředním orgánem státní správy pro obchodní politiku a zahraničně-ekonomickou politiku, zahraniční obchod a podporu exportu. Koordinuje zahraničně-ekonomickou politiku ČR ve vztahu k jednotlivým státům, zabezpečuje sjednávání dvoustranných a mnohostranných obchodních a ekonomických dohod včetně komoditních dohod a realizuje obchodní spolupráci s Evropskou unií, s Evropským sdružením volného obchodu, Světovou obchodní organizací a jinými mezinárodními organizacemi a integračními seskupeními. Řídí a vykonává činnosti spojené s uplatňováním licenčního režimu v oblasti hospodářských styků se zahraničím, posuzuje dovoz dumpingových výrobků a přijímá opatření na ochranu proti dovozu těchto výrobků. MPO se zabývá tvorbou státní průmyslové politiky, tvorbou jednotné surovinové politiky, správou v oblasti energetiky a jednotlivých odvětvích průmyslu, problematikou vnitřního obchodu a ochranou zájmu spotřebitelů či oblastí technické normalizace“.⁷³

Do organizační struktury MPO ze dne 15. 10. 2012 spadá sekce správní, sekce průmyslu, sekce energetiky, sekce podnikání, sekce ochrany spotřebitele a technické harmonizace, sekce digitální ekonomiky, sekce Evropské unie, sekce zahraničního obchodu a sekce

⁷² KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 92

⁷³ Tamtéž, s. 99

fondů EU. Právě do sekce Evropské unie patří Odbor evropských záležitostí a vnitřního trhu, Odbor obchodní politiky a mezinárodních ekonomických organizací, Odbor evropského a mezinárodního práva. Do Sekce zahraničního obchodu pak Odbor řízení exportní strategie, Odbor exportních služeb, Odbor zahraničně ekonomických politik I, Odbor zahraničně ekonomických politik II a odbor Licenční správa v Sekci fondů EU, Odbor koordinace strukturálních fondů, Odbor implementace strukturálních fondů, Odbor inovačního podnikání a investic a Odbor výzkumu, vývoje a inovací.⁷⁴

Kromě zmíněných odborů se na zahraniční politice významně podílejí i agentury CzechInvest a CzechTrade. CzechInvest byl založen v roce 1992 a je veden MPO. V roce 2004 se sloučil s Agenturou pro rozvoj podnikání a s Agenturou pro rozvoj průmyslu ČR – CzechIndustry. Usiluje o zatraktivnění České republiky pro zahraniční investory a zvýšení konkurenceschopnosti českých podniků. CzechTrade byla založena v roce 1997, patří podobně jako CzechInvest pod správu MPO. Zajišťuje informační servis pro české exportní firmy.⁷⁵ Agentura CzechInvest působí v 6 zemích, CzechTrade má pobočky v 33 zemích. Ostatní informace o struktuře agentur, programech, cílech a výsledcích lze dohledat ve výročních zprávách obou agentur na jejich internetových stránkách.^{76,77}

MPO se v zahraniční politice zabývá několika oblastmi: „unijní a potažmo multilaterální úrovně zahraniční politiky (podíl ČR na společné obchodní politice); bilaterální úrovně politiky (problematika vztahu ke konkrétním zemím, ať už členům či nečlenům EU); podpora exportu zboží, služeb a investic (podpora konkrétních nestátních subjektů orientovaných na zahraniční ekonomické aktivity; podpora přílivu zahraničních investic (úroveň politiky vztahující se ke konkrétním podnikatelským subjektům). Ministerstvo formuluje politiku ČR jako je liberalizace mezinárodního obchodu, problematika protekcionismu, uvolňování přístupu na trhy pro průmyslové výrobky, služby, agrární

⁷⁴ Organizační struktura ministerstva MPO. [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument107462.html>

⁷⁵ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 101

⁷⁶ CzechInvest: Výroční zprávy. [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/vyrocní-zpravy>

⁷⁷ CzechTrade: Výsledky. [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni/vysledky/>

produkty či problematika ochrany duševního vlastnictví v souvislosti s mezinárodním obchodem.⁷⁸

3.3.5.7 Poslanci a senátoři ČR

Poslanec jako jednotlivec může na rozdíl od senátora navrhnout zákon a interpelovat členy vlády, potažmo předsedu vlády. Senátor může iniciovat návrh zákona pouze v rámci Senátu jako celku.⁷⁹ Ze zákona o jednacím řádu PS ČR vyplývá, že „kromě členství ve výboru mandátovém, imunitním, petičním a organizačním může být poslanec členem nejvýše dvou dalších výborů. Poslanec může být předsedou pouze jednoho výboru a poslanec, který je členem vlády, nemůže být členem výboru. Předseda a místopředsedové Sněmovny jsou členy jen organizačního výboru“.⁸⁰

Z jednacího řádu Senátu ČR vyplývá, že podle § 10 „senátor, který je členem vlády, nemůže být předsedou nebo místopředsedou Senátu ani členem jeho výboru nebo komise. Podle § 37 je senátor povinen být členem jednoho výboru. Členem dalšího výboru může být pouze, jde-li o členství ve výboru organizačním nebo výboru mandátovém a imunitním. Senátor může být předsedou pouze jednoho výboru. Předseda Senátu a místopředsedové Senátu jsou členy pouze organizačního výboru.“⁸¹

Na druhou stranu jak poslanci, tak senátoři mají právo předkládat pozměňovací návrhy, pokud se ale netýkají ratifikace mezinárodní smlouvy – konkrétně v situaci, kdy ratifikací vstupuje země do mezinárodní organizace. Prostřednictvím legislativní činnosti a interpelací zákonodárci mohou i s pomocí zvýšené pozornosti médií a veřejnosti usměrňovat zahraniční politiku, ale podle výzkumů Michala Kořana a Martina Hrabálka se tak děje minimálně.

⁷⁸ KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 101

⁷⁹ Tamtéž, s. 120

⁸⁰ Zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. [cit. 2013-01-08]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#3>

⁸¹ Jednací řád Senátu Parlamentu ČR. [cit. 2013-01-08]. Dostupné z: http://www.senat.cz/informace/zakon106/zakony/zak107.php?ke_dni=2.10.2012&O=8

3.3.5.8 Předsedové Poslanecké sněmovny a Senátu

Obě zákonodárné funkce mají podobný úzký legislativní rámec, tj. pouze reprezentovat komoru navenek, což je dané Ústavou ČR. Ta jim předurčuje neformální vliv v aktivitách směrem do zahraničí. Samotné konkrétní iniciativní naplnění funkce je již závislé na nich. Patří sem zejména bilaterální jednání předsedů komor s jejich protějšky.

3.3.5.9 Parlamentní výbory

V Poslanecké sněmovně se vyskytuje několik výborů, které se týkají pouze zahraniční politiky. Jedná se o zahraniční výbor, výbor pro evropské záležitosti, výbor pro bezpečnost a výbor pro obranu. V Senátu se vyskytuje výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a výbor pro záležitosti Evropské unie.

Každý výbor má právo tvořit i podvýbory. Obsazení jednotlivých výborů je na základě proporcionality, což koresponduje se samotným rozdělením mandátů v komoře. Náplň agendy určuje komora či samotný výbor a jejich výsledky jsou pouze doporučující. Výbory informují Parlament pomocí usnesení nebo zprávou vypracovanou zpravodajem. Vedle toho se účastní jednání s ostatními výbory.⁸²

3.4 vojenské strategie

Až na sklonku 18. století se dostal do popředí výraz strategie, vystřídal dříve velice zprofanované označení taktika. Na síle nabyl výraz ve 20. století, kdy se rozpoutal boj mezi mocnostmi usilujícími získat jadernou zbraň. Od druhé poloviny minulého století začala být strategie brána nikoliv jako součást války, ale právě naopak.

3.4.1 Struktura strategie

Strukturu lze rozdělit na 5 úrovní: globální strategie, všeobecná strategie, strategie operační, strategie prostředků a taktika. Všeobecná strategie se dále člení na vojenskou, kulturní, ekonomickou, psychologickou a politickou. Ve zjednodušeném měřítku se používá i dělení na globální strategii, vojenskou strategii, operační umění a taktiku. Globální strategie je řízena politickou reprezentací a je využívána jak při válečných

⁸² KOŘAN, M., HRABÁLEK, M., *Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces*, s. 121–125

stavech, tak i v období míru. Vojenská strategie řídí součinnost všech složek ozbrojených sil a postupuje v rámci globální strategie. Činí tak buď pomocí postupných či naopak kumulativních akcí. V současné době je cílem vojenské strategie vybrat protivníkově slabé místo, a tak ho porazit. Do struktury strategie ještě patří taktika a operační umění. Operační umění patří vedle strategie a taktiky do souhrnného vojenského umění a zajišťuje koordinaci právě mezi strategií a taktikou.

3.4.2 Typy strategií

Strategie jsou vybírány v obdobích míru na základě vojenské situace, předešlých vojenských konfliktů či technologických změn a inovací. Rozlišují se protikladné strategie: útočná a obranná, přímá a nepřímá nebo pozemní a vzdušná. Za jednu z nejzákladnějších strategií je pokládána přímá a nepřímá. Jednoduše lze strategie rozdělit podle jejich cílů – pokud se jedná o vojenské cíle, jde o přímou strategii, naopak pokud jde o politické cíle, jedná se o nepřímou strategii. Pozemní, námořní a vzdušné strategie patří do tzv. zvláštních strategií.⁸³

3.5 Česká zahraniční politika pohledem odborníků

Pohled Evropské unie na českou zahraniční politiku se v roce 1998 vznikem Zemanova kabinetu zásadně změnil. Předchozí roky, představované především osobou Václava Klause na postu předsedy vlády, charakterizovala všeobecná nedůvěra českých politických elit k EU, vysvětlovaná jednak neznalostí EU zevnitř, nespokojeností se způsobem jednání hlavně ze strany EU a v neposlední řadě obavami ze samotného zapojení se do EU. Na EU bylo pohlíženo jako na byrokratický aparát, jenž postupně ovládne všechny členské státy. Z politických elit se nejradikálněji vyjadřovali členové ODS, mírnější terminologii používali zástupci Občanské demokratické aliance, dále jen ODA, a KDU-ČSL. Na úplném protipólu stála sociální demokracie, hájící proevropský postoj. Změnu v postoji k EU znamenal pád Klausovy vlády v roce 1997 a vznik přechodné úřednické vlády Josefa Tošovského do voleb v roce 1998. Menšinová vláda ČSSD pokračovala v nastaveném kurzu přechodné vlády a začala realizovat reformu státní správy a soudnictví, jejichž nedostatky kritizovala EU a programy financující projekty v ČR.

⁸³ GALATÍK, V., KRÁSNÝ, A., ZETOCHA, K., *Vojenská strategie*, s. 11–24

Podobně jako v 90. letech, tak i na začátku 21. století byla zahraniční politika zmítána názorovou neshodou mezi Hradem a vládou. Silně protievropská rétorika prezidenta Václava Klause byla ostře v kontrastu s vládou Vladimíra Špidly, která právě na postoji k EU vybuodovala svoji konsenzuální shodu a jednotnou podobu zahraniční politiky.

Zahraníční politiku ČR let 1993–2004 hodnotí historik a politolog Pavel Černoch pozitivně v rámci začlenění země do EU. Názorové neshody jednotlivých politických stran neohrozily jednotný postoj pro vstup do EU. Země byla brána za stabilního a respektovaného partnera.⁸⁴

Výsledky voleb v roce 2006 a složení pravostředové vlády znamenaly otočení pomyslného kormidla zahraniční politiky směrem k USA, kdy vládu sestavili vítězni atlantističtí občanští demokraté a internacionalističtí lidovci a zelení. Do opozice přešli kontinentalističtí sociální demokraté a autonomní komunisté.

Postavení ministra zahraničních věcí oproti předchozím vládám sociální demokracie bylo v Topolánkově vládě jiné. V minulosti byla sice ve větší míře ctěna hlavní kompetence ministra zahraničních věcí na tvorbě zahraniční politiky, ale zmítal se v názorových rozepřích s nejvyššími ústavními činiteli. V tomto období se situace uklidnila a zahraniční politika měla kohezní podobu, zapříčiněnou jednak velkým vlivem vítězné Občanské demokratické strany, osobou Karla Schwarzenberga a Václava Klause. Ti všichni tíhli spíše k atlantickému postoji.

Negativně hodnotí Topolánkovu vládu politolog Michal Kořan. Z důvodu diametrálně rozdílných pohledů tří koaličních partnerů na zahraniční a bezpečnostní politiku je programové prohlášení vlády plné názorových konsenzů a programových průsečíků, což znamená absolutní zobecnění a zestručnění priorit.

Rozdílnost postojů v oblasti zahraniční politiky si lze ukázat na jednom z nejdiskutovanějších témat – umístění americké radarové základny na českém území. S návrhem souhlasily obě koaliční strany ODS a KDU-ČSL, ČSSD za podmínky, že by byl radar začleněn pod správu Severoatlantické aliance, členové Strany zelených byli názorově

⁸⁴ PICK, O., HANDL, V., *Zahraníční politika České republiky 1993–2004*, s. 18–28

rozdělení a absolutní nesouhlas vyslovila KSČM. V otázce způsobu rozhodnutí byly strany rozděleny, ODS a KDU-ČSL odmítly referendum, rozhodnout by podle nich měl Parlament ČR a Vláda ČR. S tímto názorem souhlasil i bývalý prezident Václav Havel, naopak pro referendum byly ČSSD a KSČM.⁸⁵ K rozhodnutí nakonec nedošlo, administrativa Baracka Obamy projekt zrušila.

V zahraničněpolitické agendě došlo i k několika rozkolům mezi vládou a opozicí, respektive i mezi koaličními stranami. Nejvýznamnější byla rozepře ohledně uznání nezávislosti Kosova a navázání diplomatických kontaktů. Proti byli lidovci, opoziční sociální demokraté a komunisté. I přes výtky opozice a zahraničního výboru byl nakonec návrh přijat a v Kosovu byl zřízen zastupitelský úřad.⁸⁶

⁸⁵ KOŘAN, Michal a kol., *Česká zahraniční politika v roce 2007*, s. 15–46

⁸⁶ KOŘAN, Michal a kol., *Česká zahraniční politika v roce 2008*, s. 17

4. Analytická část

4.1 Zahraniční politika ČR

4.1.1 Zahraniční politika v roce 1999

4.1.1.1 Politická situace

Českou zahraniční politiku v roce 1999 ovlivnila křehká koaliční menšina s 99 mandáty, sestavená po volbách do Poslanecké sněmovny v roce 1996 Občanskými demokraty s KDU-ČSL a ODA. Po řadě sporů uvnitř koalice a tzv. Sarajevském atentátu byl tehdejší premiér a předseda ODS Václav Klaus vyzván k odevzdání funkce. Došlo k odchodu obou menších vládních stran a demisi celé vlády. Překlenovací úřednickou vládu sestavil guvernér České národní banky Josef Tošovský.⁸⁷

Předčasné volby 19. a 20. června 1998 změnily politickou mapu v České republice. Před dvěma lety vítěznou Občanskou demokratickou stranu vystřídala Česká strana sociálně demokratická, získala 32,31 %, což znamenalo 74 poslaneckých mandátů. Za ní ODS obdržela 27,74 % a 63 mandátů. Třetí skončila Komunistická strana Čech a Moravy s 11,03 % a 24 mandáty, čtvrtá Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová s 9 % a 20 mandáty, jako poslední se do Poslanecké sněmovny dostala nově vzniklá Unie Svobody s 8,6 % a 19 mandáty. Oproti roku 1996 pětiprocentní hranici hlasů znamenající vstup do sněmovny nezískala ODA a strana Miroslava Sládka Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa, dále jen SPR-RSČ, což znamenalo faktický konec pro obě strany na parlamentní úrovni.^{88, 89}

Po zdoluhavých jednáních nakonec vznikla menšinová vláda ČSSD za podpory ODS. Podmínky fungování byly ukotveny v tzv. Opoziční smlouvě, která garantovala jednotnou

⁸⁷ Historie Občanské demokratické strany.[cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.ods.cz/historie??>

⁸⁸ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 1998. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps1998/u4>

⁸⁹ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 1998. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps1998/u610>

zahraniční politiku.⁹⁰ Předsedou vlády se stal Miloš Zeman a posty důležité pro zahraniční politiku zaujal Jan Kavan jako místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí, Egon Lánský jako místopředseda vlády pro koordinaci resortů zahraničí, vnitra a obrany a Miroslav Grégr jako místopředseda vlády a ministr průmyslu a obchodu.⁹¹

4.1.1.2 Směr vládní zahraniční politiky

Základními koncepčními dokumenty v zahraniční politice bylo programové prohlášení vlády a koncepce zahraniční politiky České republiky. V programovém prohlášení si vláda jako hlavní cíle zahraniční politiky vytyčila začlenění země do Severoatlantické aliance, do Evropské unie, do Západoevropské unie a v neposlední řadě i pokračující upevňování vztahů se sousedními státy.

Podle koncepce zahraniční politiky vláda podmínila členství ČR v EU souhlasem občanů v referendu. S blížícím se vstupem vláda navrhla vznik samosprávných regionálních orgánů, nutných pro čerpání příspěvků z fondů EU. Nadále využívala pomoci z Agendy 2000 a z Evropské investiční banky, které České republice jako zemi žádající o členství náleží. Se sousedními státy Polskou republikou a Maďarskou republikou vláda spolupracovala na přípravě vstupu do Severoatlantické aliance, dále jen NATO, do EU a s okolními státy rozvíjela dialog o Středoevropské zóně volného obchodu, dále jen CEFTA. V rámci bilaterálních vztahů rozvíjela kontakty s USA, Ruskem, Ukrajinou a rozvojovými zeměmi.⁹²

V rámci koncepce zahraniční politiky vláda prosazovala životní zájmy – „zajištění existence státu, jeho státní suverenity, územní celistvosti, zachování ústavního pořádku,

⁹⁰ Smlouva o vytvoření stabilního politického prostředí v České republice uzavřená mezi ČSSD a ODS. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/milos-zeman/Opozicni-smlouva.pdf>

⁹¹ Vláda Miloše Zemana: Přehled členů vlády. 1998 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/milos-zeman/prehled-ministru-24634/>

⁹² Programové prohlášení vlády. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/milos-zeman/Programove-prohlaseni-vlady_1.pdf

demokracie a bezpečí jeho občanů⁹³ a strategické zájmy – členství v mezinárodních ekonomických a bezpečnostních organizacích, konkurenceschopnost českých firem, společný boj proti terorismu a drogám. Vláda podporovala další integrační procesy v EU, konkrétně šlo o Hospodářskou a měnovou unii, zavedení společné měny euro, společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Před vstupem se vláda zavázala koordinovat svoji vízovou, migrační a azylovou politiku s evropskou vnější politikou, to vše na základě Schengenských dohod a Amsterdamské smlouvy. Byl formulován Národní program přípravy ČR na členství v EU a realizován program Přístupového partnerství podle Agendy 2000. Vláda slíbila přistoupení země k úmluvám Rady Evropy, tedy k Evropské chartě místní samosprávy, Evropské úmluvě o lidských právech a biomedicíně a k Evropské úmluvě o státním občanství. Kromě toho se zasazovala o zřízení soudního orgánu Rady Evropy.

V rámci koncepce vláda podporovala spolupráci na půdě Severoatlantické aliance, Rady Evropy, Evropské unie, Západoevropské unie a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a výraznější spolupráci s Ruskem a Ukrajinou na základě Ustavujícího aktu NATO–Rusko, Charty NATO–Ukrajina a spolupráci s ostatními zeměmi v projektu Partnerství pro mír. Pokračovalo se v obnovování kontaktů se zeměmi tzv. Visegrádské čtyřky a rozhovory v rámci CEFTA a Středoevropské iniciativy, dále jen SEI.⁹⁴

Na základě úspěšného ratifikačního procesu byla Česká republika společně s Polskou a Maďarskou republikou 12. března 1999 přijata mezi členy Severoatlantické aliance, což znamenalo nejenom bezpečnostní garance pro ČR, ale i sounáležitost v poskytování bezpečnostní garancí dle Washingtonské smlouvy pro ostatní. Tím se naplnil jeden z největších cílů novodobé české zahraniční politiky. Z důvodu vstupu do NATO bylo zapotřebí urychlit proces modernizace armády ČR. Do finálního mírového dokumentu, který prakticky ukončil aktivitu v Kosovu, patřilo i několik poznatků vypracovaných společně s představiteli Řecka. Jako předsedající stát SEI participovala ČR na společně

⁹³ Koncepce zahraniční politiky České republiky. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/!-konceptce-zahranicni-politiky-ceske-republiky-2156/#7>

⁹⁴ Koncepce zahraniční politiky České republiky. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/!-konceptce-zahranicni-politiky-ceske-republiky-2156/#7>

vytvořeném Paktu stability pro jihovýchodní Evropu, který se snažil o urovnání politické situace v oblasti a v postupném zakotvení zemí do evropských vazeb.⁹⁵

Na summitu ve Washingtonu v 1999, který proběhl jako oslava 50. výročí vzniku NATO, promluvil i prezident Václav Havel. V projevu vyzdvihl myšlenku kolektivní bezpečnosti, která nedopustila trvání další světové války, a otevření aliance třem zemím bývalé Varšavské smlouvy.⁹⁶

Významným krokem pro evropskou kolektivní bezpečnost bylo schválení Amsterdamské smlouvy, což byla dohoda o společné zahraniční a bezpečnostní politice. Česká republika potvrdila začlenění mezi etablované evropské země přidruženým členstvím v Západoevropské unii, dále jen ZEU. Bylo vybudováno stálé zastoupení ČR u NATO a ZEU.

V 1996 Česká republika oficiálně podala žádost o členství v EU, o rok později byla ČR přiřazena mezi šest kandidátských zemí. Datum vstupu bylo stanoveno na 1. ledna 2003, v rámci příprav byl do čela Vládního výboru pro evropskou integraci dosazen premiér Miloš Zeman a výkonným místopředsedou se stal místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Jan Kavan. Hlavním představitelem nově vznikajícího vyjednávacího týmu se stal státní tajemník pro evropské záležitosti a náměstek ministra zahraničních věcí Pavel Telička. Vzhledem k oběma vládním dokumentům pokračovaly intenzivní kontakty s OSN a byl podepsán tzv. Římský status mezinárodního trestního práva. Výrazným oceněním české diplomacie bylo pokračování dvouletého působení v Komisi OSN pro lidská práva, znovuzvolení země do Hospodářské a sociální rady a ustavení senátorky Jaroslavy Moserové předsedkyní Generální konference UNESCO na dva roky. Česká republika navrhla řadu iniciativ v rámci Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, dále jen OBSE, ať už šlo o situaci v Kosovu, ale i v Čečensku a Bělorusku. Vláda změnila dřívější rozhodnutí a kvůli ekonomickým zájmům ponechala zastupitelské úřady v Uruguayi, Jemenu a Mongolsku. Byla provedena restrukturalizace MZV i pracovníků

⁹⁵ Zpráva o zahraniční politice ČR 1998–1999. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava1998_1999.html

⁹⁶ Projev prezidenta České republiky Václava Havla. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/cr_a_nato/nato_a_cr/washingtonsky_summit_nato/projev_prezidenta_ceske_republiky_1.html

ministerstva, kdy byl vydán kariérní řád pro diplomaty a pro administrativní a technické pracovníky. V říjnu 1998 došlo k dohodě mezi MZV a MPO, aby společně reprezentovala ČR v ekonomicko-hospodářských otázkách v zahraničí.⁹⁷

4.1.1.3 Opoziční zahraniční politika

Pro opoziční občanské demokraty byly největší zahraničněpolitickou prioritou členství země v NATO a evropská integrace, o nichž by rozhodli voliči.⁹⁸

V zahraniční politice byla KSČM proti členství v NATO; šlo podle ní o přežitek studené války, o pakt, ve kterém Českou republiku zneužívá Německo a USA. Komunisté navrhovali systém kolektivní bezpečnosti, který namísto různých paktů nebude tak finančně náročný. Prosazovali přijetí Evropské bezpečnostní charty, pokračování helsinského procesu a aktivit v OBSE. V otázce vyslání kontingentů do zahraničí trvali na humanitárních policejních misích schválených Parlamentem ČR, zásadně odmítali bojový charakter mise. Vstup do EU podmiňovali referendem, členstvím ČR nesmí ztratit prvky suverenity. Podporovali snahy o zlepšení vztahů se sousedními státy, nehledě na spolupráci v CEFTA.⁹⁹

Ve volebním programu v roce 1998 KDU-ČSL chápala členství v NATO jako jednu ze svých priorit, vedle přijetí do EU. V EU by podporovala veškeré integrační procesy – hospodářskou a měnovou unii, Schengen i společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Strana plně souhlasila s dalším procesem rozšíření v obou organizacích. Zapojení armády ČR do misí IFOR a SFOR na území bývalé Jugoslávie ukázalo podle lidovců připravenost armády do aliančních misí.¹⁰⁰

⁹⁷ Zpráva o zahraniční politice ČR 1998–1999. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava1998_1999.html

⁹⁸ Volební program ODS do PS PČR 1998. [cit. 2013-02-10]. Dostupné z: http://www.ods.cz/docs/programy/program_1998.pdf

⁹⁹ Volební program KSČM do PS PČR 1998–2002. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

¹⁰⁰ Volební program KDU-ČSL pro volby 1998. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://old.kdu.cz/VOLBY/PSP/1998/V98VPP1.htm>

4.1.1.4 Zahraniční obchod

V porovnání s předešlými roky byl rok 1999 rekordní, vývoz dosáhl 908,756 miliard korun a dovoz 973,169 miliard korun. Vývoz do zemí EU činil 796,312 miliard korun a dovoz 753,82 miliard korun. Zahraniční obchod probíhal převážně se zeměmi EU – vývoz v procentuálním vyjádření byl 87,63 % a dovoz 77,46 %.¹⁰¹ Rekordní byla i částka přímých zahraničních investic, která byla 176,7 miliard korun, čímž se ČR zařadila mezi nejčastější příjemce ve střední Evropě.¹⁰²

4.1.1.5 MZV

Pro rok 1999 byl ustanoven a schválen rozpočet ministerstva, který počítal s celkovými příjmy 387 mil. Kč a výdaji 4 135,56 mil. Kč. Na platy zaměstnanců bylo vyhrazeno 386,35 mil. Kč a na vrcholné státní návštěvy 23,6 mil. Kč.¹⁰³

Vedle 112 zastupitelských úřadů spadal do kompetencí MZV i Diplomatický servis, Ústav mezinárodních vztahů, Správa českých center, Konferenční centrum Štířín a Kancelář generálního komisaře ČR na výstavě EXPO 2000. Byly vyčleněny prostředky na humanitární pomoc (30 mil. Kč), pro zahraniční rozhlasové vysílání (55 mil. Kč), pro mezinárodní organizace (620 mil. Kč) a na zahraniční rozvojovou pomoc (326 mil. Kč). V roce 1999 byla ČR členem 56 mezivládních organizací a diplomatické styky udržovala se 176 státy.

4.1.1.6 Zahraniční mise

V mírových misích OSN působili čeští vojenští pozorovatelé a civilní policisté v Iráku (16 osob v rámci UNGCI), v Chorvatsku (1 v UNMOP), v Gruzii (4 v UNOMIG), v Tádžikistánu (2 v UNMOT), v Sieře Leone (5 v UNOMSIL), v Kosovu (6 civilních policistů a 2 civilní pracovníci v administrativní části mise v UNMIK). V rámci NATO

¹⁰¹ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

¹⁰² Platební bilance. 1999 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/zpravy_vyvoj_pb/PB_1999_CS.PDF

¹⁰³ Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 1999. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-22>

byly jednotky v Bosně a Hercegovině (cca 600 osob jako mechanizovaný prapor v SFOR) a v Kosovu (jednotka 180 osob + 1 přepravní letoun AN-26 v KFOR). Prostřednictvím OBSE působili pozorovatelé v Chorvatsku (3), v Bosně a Hercegovině (2), v Albánii (1), v Kosovu (1), v Gruzii (1), v Náhorním Karabachu (1) a v Čečensku (1). Celkově působilo v rámci operací OSN 36 osob, v NATO cca 780 osob a v OBSE 10 osob.¹⁰⁴

4.1.2 Zahraniční politika v roce 2000

4.1.2.1 Směřování zahraniční politiky

Byly otevřeny nové zastupitelské úřady v Estonsku a Gruzii a též rozhodnuto o úřadu v Lucembursku. V roce 2000 byla zřízena kontaktní ambasáda NATO v Litvě vedená českou administrativou. Vedle toho ČR pomáhala kandidátským zemím Slovensku a Lotyšsku se vstupem do NATO a podpořila přijetí Slovenska do Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj – OECD. Velkou důvěru lze spatřit v rozhodnutí ministrů zahraničních věcí, že se v roce 2002 bude summit NATO konat v Praze.

Česká republika se stala členem Západoevropské skupiny pro vyzbrojování – WEAG, s narůstající činností Společné evropské a bezpečnostní politiky byly postupně zastaveny aktivity Západoevropské unie, jejíž kompetence převzala EU. Během roku 2000 byla dokončena Bezpečnostní strategie České republiky, která reflektovala postavení země ve strukturách NATO, tj. plná integrace armádních jednotek do vojenských orgánů a do vojenské struktury aliance. Mezi 26. a 28. zářím se v Praze konalo zasedání Mezinárodního měnového fondu a skupiny Světové banky, v témže roce se Česká republika představila na světové výstavě EXPO 2000 v Hannoveru v Německu. Pokračovala spolupráce s partnery v rámci OBSE a Visegrádské skupiny.

Ve spojitosti s přípravou členství země v EU byl novelizován Jednací řád Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, čímž se zkrátila doba pro přijímání zákonů týkajících se evropského práva a přijímání legislativních návrhů.

¹⁰⁴ Zpráva o zahraniční politice ČR 1998–1999. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava1998_1999.html

Česká republika podporovala zapojení nejen zemí jihovýchodní Evropy do NATO pomocí Euroatlantické rady partnerství (Euro-Atlantic Partnership), Partnerství pro mír (Partnership for Peace) a Paktu stability EU pro jihovýchodní Evropu. Došlo k dohodě v Iniciativě pro branné schopnosti (Defense Capabilities Initiative), která posiluje vojenské síly, a k schválení změn ústavy, ve smyslu vysílání českých vojsk do zahraničí a přesunu cizích vojsk po českém území.

V rámci Rady Evropy Česká republika souhlasila se členstvím Arménie a Ázerbájdžánu v organizaci. Na Summitu tisíciletí OSN podepsal Václav Havel Úmluvu o potírání financování terorismu, Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte, o zapojování dětí do odzbrojených konfliktů, a předal ratifikační listiny k Úmluvě o potírání teroristických bombových útoků. Jan Kavan ve svém projevu souhlasil s tzv. Brahimiho zprávou, která volala po zefektivnění mírových operací. Dále zdůraznil nutnost zefektivnění rozhodovacího mechanismu Rady bezpečnosti OSN, dále jen RB OSN, reorganizace sekretariátu OSN, častější kooperace OSN s regionálními uskupeními a vytvoření Mezinárodního trestního tribunálu. Podpořil by vzniknutí mezinárodních trestních tribunálů pro Kambodžu a Sierru Leone, jako příklad úspěšného použití zmínil tribunály pro bývalou Jugoslávii a Rwandu.¹⁰⁵

4.1.2.2 Zahraniční obchod

V roce 2000 dosáhl vývoz celkového objemu 1,121 bilionu korun a dovoz 1,241 bilionu korun. Hodnota českého vývozu do zemí EU byla 965 mld. korun a dovozu 932 mld. korun, ve srovnání s celkovou hodnotou vývozu to bylo 86,11 % a s celkovou hodnotou dovozu 75,11 %.¹⁰⁶

¹⁰⁵ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2000. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava_o_zahranicni_politice_cr_za_rok.html

¹⁰⁶ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

4.1.2.3 MZV

Schválený rozpočet pro MZV počítal s celkovými příjmy 400,158 mil. Kč a celkovými výdaji 4 184,825 mil. Kč, z čehož například platy zaměstnanců činily 394,999 mil. Kč a náklady na vrcholné státní návštěvy 14,1 mil. Kč.¹⁰⁷

Do kompetencí ministerstva spadalo kromě pěti již zmíněných úřadů nově i Centrum pro české občany v zahraničí. Mimo rozpočet se počítalo s dalšími výdaji na humanitární pomoc (30 mil. Kč), výdaji na zahraniční rozhlasové vysílání (62 mil. Kč), příspěvky mezinárodním organizacím (700 mil. Kč), prostředky na zahraniční rozvojovou pomoc (345 mil. Kč) a příspěvky na Visegrádský fond (10 mil. Kč).¹⁰⁸

4.1.2.4 Zahraniční mise

V operacích OSN působilo v Kosovu v rámci UNMIK 12 civilních policistů (koncem roku byl počet navýšen na 24 a přibyl jeden vojenský pozorovatel), v Iráku 16 osob (UNGCI), v Bosně a Hercegovině 3 civilní policisté (koncem roku navýšeno na 6 plus jeden vojenský pozorovatel v rámci UNMIBH), v Sieře Leone 5 osob (UNAMSIL), v Gruzii také 5 osob (UNMIG), v Tádžikistánu 2 osoby (UNMOT) a v Chorvatsku jedna osoba (UNMOP). V operacích severoatlantické aliance pak v Bosně a Hercegovině působilo 600 osob (SFOR) a v Kosovu 200 osob (KFOR). V rámci OBSE v Chorvatsku 3 osoby, v Bosně a Hercegovině 2 osoby, v Albánii 1 osoba, v Kosovu 1 osoba, v Gruzii 1 osoba, v Čečensku 1 osoba, na čečensko–gruzínské hranici 1 osoba a v Náhorním Karabachu také 1 osoba. Celkově v rámci OSN bylo 61 osob, v NATO 800 a OBSE 11 osob.¹⁰⁹

¹⁰⁷ Zákon č. 58/2000 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_1534.html

¹⁰⁸ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2000. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava_o_zahranicni_politice_cr_za_rok.html

¹⁰⁹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2000. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava_o_zahranicni_politice_cr_za_rok.html

4.1.3 Zahraniční politika v roce 2001

4.1.3.1 Směřování zahraniční politiky

Česká diplomacie pokračovala v naplňování cílů z programového prohlášení vlády z roku 1998 a z Koncepce zahraniční politiky z roku 1999; tedy v posilování bilaterálních a multilaterálních vztahů, kdy největší prioritu mělo zapojení se do Evropské unie. S platností od 1. února 2001 začala Česká republika spadat do integrovaného systému protivzdušné obrany NATO. V roce 2001 byla schválena Bezpečnostní strategie ČR, jež byla novelizována z důvodů událostí z 11. září.

Vzhledem k teroristickým útokům na Spojené státy americké vláda souhlasila s uplatněním článku 5 Washingtonské smlouvy v praxi a podpořila tak americkou iniciativu eliminovat teroristickou skupinu al-Káida a tálibánský režim, který ji podporoval. Souhlasila též s rezolucí RB OSN k boji proti terorismu.¹¹⁰

4.1.3.2 Zahraniční obchod

Hodnota celkového vývozu činila v roce 2001 1,268 bilionu korun a dovozu 1,385 bilionu korun. Vývoz do zemí EU dosáhl hodnoty 1,1 bilionu korun a dovoz 1,034 bilionu korun, v procentuálním vyjádření 86,75 % vývozu a 74,66 % dovozu.¹¹¹ Přímé zahraniční investice činily 187 miliard korun.¹¹²

4.1.3.3 MZV

Rozpočet pro rok 2001 počítal v resortu ministerstva s celkovými příjmy 747,94 mil. Kč a výdaji 4 596,057 mld. Kč. Výdaje na platy zaměstnanců činily 412,774 mil. Kč.¹¹³ Na proexportní činnost – semináře, výstavy a stánky přispělo MZV částkou 865 tis. Kč směřovanou 21 zastupitelským úřadům a částkou 995 tis. Kč na nákup odborné literatury

¹¹⁰ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2001. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2001.html

¹¹¹ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

¹¹² Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2001. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2001.html

¹¹³ Zákon č. 491/2000 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_4452.html

a různých studií nutných pro české investory v zahraničí. Pod kompetence MZV spadalo 119 zastupitelských úřadů, z nichž bylo 21 generálních konzulátů a 7 stálých misí.

Vedle rozpočtových výdajů MZV, přispěla ČR na humanitární pomoc 31 mil. Kč, mezinárodním a jiným organizacím 700 mil. Kč, do Mezinárodního visegrádského fondu 11 mil. Kč, na zahraniční rozhlasové vysílání Českého rozhlasu 62 mil. Kč, na zahraniční rozvojovou pomoc 350 mil. Kč a na vrcholné návštěvy 60 mil. Kč.

4.1.3.4 Zahraniční mise

V misích sloužilo pod patronací OSN v Iráku 9 osob (UNGCI), v Sieře Leone 5 osob (UNOMSIL), v Demokratické republice Kongo 5 osob (MONUC), v Gruzii také 5 osob (UNOMIG), v Etiopii a Eritreji dohromady 2 osoby (UNMEE), v Chorvatsku 1 osoba (UNMOP) a v Kosovu také 1 osoba (UNMIK), pod NATO v Bosně a Hercegovině 15 osob (SFOR II), v Kosovu 200 osob (KFOR) a v Makedonii (Essential Harvest) 120 osob. V Gruzii působily dvě osoby prostřednictvím organizace OBSE.¹¹⁴

Celkově tedy v rámci OSN v roce 2001 působilo 28 osob, v rámci NATO 335 a dvě osoby v OBSE.

4.1.4 Zahraniční politika v roce 2002

4.1.4.1 Politická situace

Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, konaných 14. a 15. června 2002, zvítězila ČSSD s 30,20 % a 70 mandáty, za ní skončila ODS s 24,47 % a 58 mandáty. Třetí se umístila KSČM s 18,51 % a 41 mandáty a čtvrtá koalice stran KDU-ČSL a Unie Svobody – demokratická unie, dále jen US-DEU, s 14,27 % s 31 mandáty.^{115, 116} Premiérem se stal Vladimír Špidla a utvořil nestabilní koalici s KDU-ČSL a s US-DEU.

¹¹⁴ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2001. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2001.html

¹¹⁵ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2002. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2002/ps2?xjazyk=CZ>

¹¹⁶ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2002: Rozdělení mandátů stranám. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2002/ps63?xjazyk=CZ>

Místopředsedou vlády a ministrem zahraničních věcí se stal Cyril Svoboda z KDU-ČSL a ministrem průmyslu a obchodu Jiří Rusnok, později Milan Urban, oba za ČSSD.¹¹⁷

4.1.4.2 Směřování zahraniční politiky

V programovém prohlášení slíbila vláda dokončení přístupových jednání s Evropskou unií za nejlepších možných podmínek. Mezi další priority patřila reforma a zprofesionalizování armády. Vláda pokračovala v dobrých vztazích se sousedními státy a s ostatními státy jak na bázi bilaterálních vztahů, tak i na půdě mezinárodních organizací. Svou diplomatickou aktivitu směřovala i směrem k USA, Rusku, Ukrajině a mimo jiné i na Blízký východ.¹¹⁸

Dle vládního programu byla dokončena přístupová jednání do Evropské unie společně s dalšími 9 státy a jako termín přístupu byl zvolen rok 2004. Ve dnech 21. a 22. 11. 2002 se v Praze konal summit NATO, na kterém bylo rozhodnuto zřídit síly rychlé reakce NATO, vzhledem k 11. 9. 2001 začlenit mezinárodní terorismus do světových bezpečnostních rizik, pozvat nové státy (Bulharsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko), vytvořit iniciativu k ochraně před biologickým, chemickým, jaderným a radiologickým nebezpečím. Do funkce předsedy Valného shromáždění OSN byl poprvé zvolen český zástupce Jan Kavan – bývalý ministr zahraničních věcí.¹¹⁹

4.1.4.3 Opoziční zahraniční politika

Z volebního programu občanských demokratů před volbami do PS bylo patrné, že téma vstupu do EU rezonovalo společností. Prioritou pro stranu bylo nejenom zapojení země do EU, ale zabránění vzniku tzv. evropského superstátu. ODS byla proti posílení pravomocí Evropské komise a Evropského parlamentu, požadovala zachování práva veta pro členské státy. V otázce evropskounijní obranné a bezpečnostní politiky nebyla ODS proti, obávala se ale oslabení transatlantických kontaktů s USA a vazeb s NATO. Nesouhlas zazníval ve

¹¹⁷ Vláda Vladimíra Špidly: Přehled členů vlády. 2002 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/vladimir-spidla/prehled-ministru-24636/>

¹¹⁸ Programové prohlášení vlády. 2002 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/vladimir-spidla/Programove-prohlaseni-vlady_1.pdf

¹¹⁹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2002. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2002.html

spojení s plánem vytvořit společnou armádu EU. Konsenzuální postoj strany vytrval i v postoji k USA, jejichž přítomnost v Evropě je pro ně zárukou stability a obranyschopnosti.¹²⁰

Směrování zahraniční politiky KSČM nedoznalo žádných změn, stále bylo postaveno na nesouhlasu s členstvím v NATO. Naopak podporovalo aktivity ČR v OSN a v OBSE. Komunisté odmítali vybudování systému protiraketové obrany v ČR. Požadovali vysílání příslušníků Armády ČR, dále jen AČR, do mírových misí OSN pouze se souhlasem Rady bezpečnosti OSN, do ostatních operací se souhlasem občanů v referendu.¹²¹

4.1.4.4 Zahraniční obchod

Celková hodnota exportu ČR v roce 2002 byla 1,254 bilionu korun a dovozu 1,325 bilionu korun. Vývoz do zemí EU se podílel na celkové hodnotě z 85,81 % (1,076 bilionu korun) a dovoz na celkovém 72,53 % (0,961 bilionu. Kč).¹²² Přímé zahraniční investice činily 276,1 mld. Kč, z nichž 90 % pocházelo z EU. Největšími investory bylo Německo, Rakousko, Nizozemsko, Francie a USA.¹²³

4.1.4.5 MZV

Pro rok 2002 byl schválen rozpočet MZV, který počítal s příjmem 197,94 mil. Kč a výdaji 4592,825 mil. Kč, z čehož bylo vyčleněno na platy zaměstnanců 441,026 mil. Kč.¹²⁴ Vedle toho na proexportní činnost dalo MZV 30 zastupitelských úřadům 580 tis. Kč a na nákup odborné literatury a ekonomických studií 1,425 mil. Kč.

¹²⁰ Volební program ODS do PS PČR 2002. [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: http://www.ods.cz/docs/programy/program_2002.pdf

¹²¹ Volební program KSČM do PS PČR 2002–2006. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

¹²² Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

¹²³ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2002. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2002.html

¹²⁴ Zákon č. 490/2001 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_8131.html

Na humanitární pomoc byla poskytnuta částka ve výši 29,774 mil. Kč, z nichž na řešení kosovské krize směřovalo 9,447 mil. Kč a jako finanční pomoc do Afghánistánu ve formě potravin, léků a do školství pak 6,9 mil. Kč. Na zahraniční rozvojovou pomoc směřovalo 16,948 mil. Kč, příspěvky mezinárodním organizacím činily 622,095 mil. Kč, občanským sdružením na podporu krajské aktivity bylo vyčleněno 4,986 mil. Kč, do Mezinárodního visegrádského fondu byla poslána částka 15,949 mil. Kč, na zahraniční vysílání rozhlasu 62 mil. Kč, na vrcholné návštěvy bylo využito 64,165 mil. Kč a na summit NATO v Praze pak 304,859 mil. Kč.

4.1.4.6 Zahraniční mise

V operacích OSN působilo v Kosovu 9 civilních policistů a jeden vojenský pozorovatel (UNMIK), v Gruzii 5 vojenských pozorovatelů (UNOMIG), v Sieře Leone 5 vojenských pozorovatelů (UNAMSIL), v Konžské demokratické republice 4 vojenští pozorovatelé a jeden člen AČR (MONUC), v Etiopii a Eritreji 2 vojenští pozorovatelé (UNMEE) a v rámci strážní mise v Iráku zde působilo 10 vojenských pozorovatelů (UNGCI). Pod severoatlantickou aliancí působili vojáci AČR: v Kosovu 409 osob (KFOR), v Kuvajtu v operaci Trvalá svoboda 251 osob zajišťujících radiační, chemickou a biologickou ochranu, v Bosně a Hercegovině 8 osob (SFOR) a v Afghánistánu 131 příslušníků polní nemocnice (ISAF). V polních misích OBSE bylo v Gruzii 7 osob, v Kosovu 4 osoby, v Bosně a Hercegovině 4 osoby, v Makedonii také 4 osoby a v Chorvatsku 1 osoba.¹²⁵

Celkově působilo v misích spadajících pod OSN 37 osob, pod NATO 799 příslušníků a pod OBSE 20 osob.

4.1.5 Zahraniční politika v roce 2003

4.1.5.1 Směrování zahraniční politiky

Směr zahraniční politiky se odvíjel od programového prohlášení vlády a z nové Koncepce zahraniční politiky ČR pro roky 2003–2007. Ta formulovala priority vlády, což bylo členství země v EU, posilování vztahů nejenom se sousedními státy na bilaterálních

¹²⁵ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2002. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2002.html

a multilaterálních principech, zvýšená aktivita v NATO a s tím spojený boj proti terorismu a v neposlední řadě vylepšování image státu v zahraničí. Vláda se snažila splnit konvergenční kritéria nutná k zapojení země do Hospodářské a měnové unie a kritéria opravňující zemi vstoupit do schengenského prostoru. Nadále trvala podpora dalšího rozšiřování NATO a spolupráce s Ruskem a Ukrajinou. Došlo k aktualizování Bezpečnostní strategie ČR, vzhledem jak k novým bezpečnostním hrozbám, tak i k novým integračním procesům ve světě.

Na zasedání Evropské rady v Athénách 16. 4. 2003 byla podepsána Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii. Legitimitu k tomuto kroku předurčilo referendum konané 13.–14. 6. 2003, kdy se vstupem souhlasilo 77,3 % ze zúčastněných 55,2 % občanů. Dne 30. 9. 2003 došlo k ratifikaci prezidentem republiky.

Česká republika patřila k nejhlasitějším podporovatelům rozšíření NATO a iniciovala dokončení rámcové dohody mezi NATO a EU, které vedlo k převzetí operace NATO v Makedonii Evropskou unií. Pokračovalo usilování o zlepšení vztahů s Ruskem, Ukrajinou, USA nebo Kanadou. V neposlední řadě svoje úsilí věnovala i vztahům s okolními státy, jak prostřednictvím bilaterálních vztahů, tak i na půdě Visegrádské čtyřky.¹²⁶

4.1.5.2 Zahraniční obchod

V roce 2003 činil celkový export 1,37 bilionu korun a dovoz 1,325 bilionu korun, přičemž vývoz do zemí EU představoval 1,196 bilionu korun a dovoz 1,034 bilionu korun, v procentuálním vyjádření šlo o 87,3 % a 78,04 %.¹²⁷

4.1.5.3 MZV

Rozpočet na rok 2003 počítal s celkovými příjmy 200 mil. Kč a výdaji 4,642 mld. Kč, z čehož na platy bylo vyhrazeno 514,133 mil. Kč.¹²⁸ Na rozvojovou zahraniční pomoc bylo

¹²⁶ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2003. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2003.html

¹²⁷ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

¹²⁸ Zákon č. 579/2002 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_9347.html

vyhrazeno 6,687 mil. Kč, na humanitární pomoc v Kosovu 5,724 mil. Kč a na pomoc v Iráku 20,577 mil. Kč. Na podporu krajauských aktivit bylo vyčleněno 9,049 mil. Kč, do Visegrádského fondu 19,028 mil. Kč, na zahraniční vysílání Českého rozhlasu 62 mil. Kč a na vrcholné návštěvy 41,764 mil. Kč.

4.1.5.4 Zahraniční mise

V misích OSN působilo v Kosovu 16 civilních policistů a 2 vojenští pozorovatelé (UNMIK), v Gruzii 12 vojenských pozorovatelů (UNOMIG), v Konžské demokratické republice 10 vojenských pozorovatelů (MONUC), v Sieře Leone 10 vojenských pozorovatelů (UNOMSIL), v Etiopii a Eritreji 4 vojenští pozorovatelé (UNMEE) a v Libérii 3 vojenští pozorovatelé (UNMIL). Příslušníci AČR působili v operacích NATO v Kosovu 407 příslušníků (KFOR), v Kuvajtu 400 osob jako chemická jednotka, v Iráku 317 osob, v Bosně a Hercegovině 7 (SFOR) a v Afghánistánu 5 příslušníků AČR (ISAF). V rámci operací EU působilo v Bosně a Hercegovině 6 civilních policistů (EUPM), v Makedonii 4 civilní policisté (Proxima) a 2 příslušníci AČR (Concordia).

V misích OBSE pak v Gruzii působilo 8 osob, v Bosně a Hercegovině 3 osoby, v Kosovu 2 osoby, v Makedonii a v Albánii po jednom. Celkově bylo v misích OSN 57 osob, v NATO 1136 osob, v EU 12 osob a v OBSE 15 osob.

K ochraně zastupitelského úřadu v Bagdádu bylo vysláno 18 civilních policistů a do Jordánska 10 civilních policistů na výcvik iráckých policistů. V humanitárních misích bylo ve Francii 15 příslušníků, v Iránu 10 příslušníků, 4 civilní policisté, 3 psovodi a jeden lékař, v Alžírsku 9 příslušníků, 3 psovodi a jeden lékař a v Turecku 2 zaměstnanci.¹²⁹

4.1.6 Zahraniční politika v roce 2004

4.1.6.1 Politická situace

V polovině roku 2004 došlo k výměně na postu předsedy vlády. Po neúspěchu ve volbách do Evropského parlamentu byl Vladimír Špidla vystřídán Stanislavem Grossem. Ve volbách konaných 11. a 12. 6. 2004 zvítězila ODS s 30,04 % a se ziskem 9 mandátů, za ní

¹²⁹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2003. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2003.html

skončila KSČM s 20,26 % a 6 mandáty a jako třetí SNK sdružení nezávislých a Evropští demokraté s 11,02 % a 3 mandáty. Uspěla také KDU-ČSL s 9,57 %, ČSSD s 8,78 % a Nezávislí s 8,18 %, shodně po 2 mandátech.¹³⁰

4.1.6.2 Směřování zahraniční politiky

Ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda vytyčil pro rok 2004 následující priority: dokončení vstupu země do EU, posilování vztahů se sousedními státy, euroatlantické partnerství a podpora boje proti terorismu.¹³¹

Historickým okamžikem byl 1. květen 2004, kdy se ČR stala členem Evropské unie. Prvním českým komisařem se stal Pavel Telička, následně ho vystřídal Vladimír Špidla. Ten zaujal místo komisaře pro sociální politiku a zaměstnanost.

4.1.6.3 Zahraniční obchod

V roce 2004 dosáhla výše exportu 1,722 bilionu korun a importu 1,749 bilionu korun. Do EU směřovalo 1,5 bilionu korun a z EU 1,264 bilionu korun (87,12 % a 72,28 %).¹³²

4.1.6.4 MZV

V rozpočtu pro MZV pro rok 2004 byla stanovena výše příjmů 140 mil. Kč a výše výdajů 4,748 mld. Kč. Na platy zaměstnanců bylo vyhrazeno 527,152 mil. Kč, na humanitární pomoc v Kosovu 46,867 mil. Kč, na humanitární pomoc a obnovu Iráku 33 mil. Kč a na podporu krajských aktivit 6,821 mil. Kč. Vrcholné státní návštěvy byly hrazeny částkou 54,846 mil. Kč, zahraniční vysílání Českého rozhlasu dostalo 62 mil. Kč a příspěvky mezinárodním organizacím činily 885,389 mil. Kč.

4.1.6.5 Zahraniční mise

V operacích OSN působili v Kosovu 2 vojenští pozorovatelé a 15 civilních policistů (UNMIK), v Gruzii 11 vojenských pozorovatelů (UNOMIG), v Sieře Leone 7 vojenských

¹³⁰ Volby do Evropského parlamentu 2004. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ep2004/ep11?xjazyk=CZ>

¹³¹ SVOBODA, C., Perspektivy české zahraniční politiky, s. 4

¹³² Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod se zbožím

pozorovatelů (UNOMSIL), v Konžské demokratické republice 7 vojenských pozorovatelů (MONUC), v Libérii 6 vojenských pozorovatelů a 3 civilní policisté (UNMIL) a v Etiopii a Eritreji 4 vojenští pozorovatelé (UNMEE). V operacích severoatlantické aliance bylo v Kosovu 420 příslušníků AČR (KFOR), v Afghánistánu 111 příslušníků AČR (Trvalá svoboda) a 16 příslušníků AČR (ISAF), v Iráku 105 příslušníků AČR (Multi-National Forces) a v Bosně a Hercegovině 7 příslušníků AČR (SFOR). V misích Evropské unie operovalo v Bosně a Hercegovině 62 příslušníků AČR (Althea) a 5 civilních policistů (EUPM) a v Makedonii 4 civilní policisté (Proxyma). V rámci OBSE sloužili v polních misích v Gruzii 2 příslušníci AČR. Na ostatních misích chránilo 18 civilních policistů zastupitelský úřad v Bagdádu a 10 civilních policistů cvičilo v Jordánsku irácké policisty.¹³³ Celkově se operací OSN účastnilo 55 osob, operací NATO 659 osob, operací EU 71 osob a operací OBSE 2 osoby.

4.1.7 Zahraniční politika v roce 2005

4.1.7.1 Politická situace

Po aféře předsedy vlády Stanislava Grosse, kdy nebyl schopen vysvětlit původ peněz, ze kterých financoval vlastní byt, byl na premiérském postu vystřídán Jiřím Paroubkem.

4.1.7.2 Směřování zahraniční politiky

Prioritou pro zahraniční politiku v roce 2005 byla stejně jako v předešlých letech, Evropská unie. V tomto období bylo vypracováno a přijato několik dohod – Pakt stability a růstu či Akční plán EU v boji proti terorismu. Pokračovala ratifikace Smlouvy o Ústavě pro Evropu, s jejímž zněním souhlasilo prozatím 13 států, proti byla Francie a Nizozemí. Česká republika nadále podporovalo myšlenku dalšího rozšiřování EU, přístupové smlouvy byly podepsány s Rumunskem a Bulharskem, o podmínkách vstupu do EU se jednalo s Chorvatskem a Tureckem. Makedonie se oficiálně stala kandidátskou zemí.¹³⁴

¹³³ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2004. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2004.html

¹³⁴ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2005. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2005.html

4.1.7.3 Zahraniční obchod

V roce 2005 vyvezla Česká republika zboží v hodnotě 1,868 bilionu korun, dovezla zboží v hodnotě 1,829 bilionu korun. Největší část obchodu směřovala do a z EU, procentuálně 85,49 % a 71,54 % (1,597 bilionu korun a 1,309 bilionu korun).¹³⁵

4.1.7.4 MZV

Státní rozpočet pro rok 2005 předpokládal příjmy MZV v hodnotě 100 mil. Kč a výdaje 4,809 mld. Kč. Na platy zaměstnanců bylo z rozpočtu MZV použito 558 mil. Kč.¹³⁶

Na humanitární pomoc bylo vyčleněno z různých zdrojů 125,9 mil. Kč, z čehož na pomoc Kosovu bylo přiděleno 7,545 mil. Kč a mezinárodním organizacím pomáhajícím v této oblasti 3,575 mil. Kč. Na zahraniční rozvojovou pomoc poskytlo MZV 41,126 mil. Kč. Pomoc směřovala hlavně do Afghánistánu, Iráku, do zemí na Balkánu a do Vietnamu. Na podporu krajaných aktivit bylo vyhrazeno 20,636 mil. Kč, na zahraniční vysílání Českého rozhlasu 62,5 mil. Kč a na vrcholné státní návštěvy 52,277 mil. Kč.

4.1.7.5 Zahraniční mise

V misích působilo pod patronací OSN v Gruzii (UNOMIG) 5 vojenských pozorovatelů, v Libérii (UNMIL) 3 vojenští pozorovatelé a 3 civilní policisté, v Konžské demokratické republice (MONUC) 3 vojenští pozorovatelé, v Eritreji a Etiopii (UNMEE) 2 vojenští pozorovatelé, v Kosovu (UNMIK) 1 vojenský pozorovatel a 14 civilních policistů, pod severoatlantickou aliancí v Kosovu (KFOR) 491 příslušníků AČR, v Afghánistánu (ISAF) 52 příslušníků AČR, v Iráku 6 příslušníků AČR a v Pákistánu 29 příslušníků AČR (NATO Training Mission), pod velením EU v Bosně a Hercegovině (Althea) 66 příslušníků AČR a ve stejné zemi (EUPM) 6 civilních policistů, v Makedonii (Proxima) 3 civilní policisté (stažení k 30. 9. 2005), v Iráku (EUJUST LEX) 1 policejní koordinátor, na hranicích Ukrajiny a Moldávie (EU BAM) 1 civilní policista.

¹³⁵ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

¹³⁶ Zákon č. 675/2004 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SR2005_p04_pdf.pdf

V polních misích OBSE sloužili v Gruzii 4 příslušníci AČR, v Albánii 3, v Bosně a Hercegovině 1, v Arménii 1, v Chorvatsku 1 a v Makedonii také 1 příslušník AČR.

Celkově v rámci OSN bylo v zahraničí 31 osob, pod NATO 578 osob, pod EU 77 osob, v OBSE 11 osob.¹³⁷

4.1.8 Zahraniční politika v roce 2006

4.1.8.1 Politická situace

Ve volbách do Poslanecké sněmovny, konaných 2. a 3. června 2006, zvítězila Občanská demokratická strana s 35,38 % (81 mandátů), za ní skončila sociální demokracie s 32,32 % (74 mandátů) a třetí KSČM s 12,81 % (26 mandátů). KDU-ČSL skončila čtvrtá se 7,22 % (13 mandátů) a povinnou pětiprocentní hranici překročila ještě Strana zelených s 6,29 % (6 mandátů).^{138, 139} Na první pohled je zřejmé, že se zde vytvořily dvě koalice – levicová a pravostředová – po 100 mandátech. Vládě sestavené předsedou ODS a premiérem Mirkem Topolánkem vyslovila Poslanecká sněmovna důvěru až napodruhé, tedy 19. ledna 2007. Umožnili jí to poslanci ČSSD Miloš Melčák a Michal Pohanka, kteří před hlasováním opustili sál. Premiérem se stal Mirek Topolánek, ministrem zahraničních věcí Karel Schwarzenberg za SZ, Alexandr Vondra, který byl ministrem zahraničních věcí v první vládě Mirka Topolánka, se stal místopředsedou vlády pro evropské záležitosti a Martin Říman ministrem průmyslu a obchodu – oba za ODS.¹⁴⁰

¹³⁷ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2005. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2005.html

¹³⁸ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2006. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2006/ps2?xjazyk=CZ>

¹³⁹ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2006: Rozdělení mandátů stranám. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2006/ps53?xjazyk=CZ>

¹⁴⁰ Vláda Mirka Topolánka II.: Přehled členů vlády. 2007 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/mirek-topolánek-2/prehled-ministru-24440/>

4.1.8.2 Směřování zahraniční politiky

Směr zahraniční politiky ovlivnilo Programové prohlášení vlády a předešlá Koncepce zahraniční politiky ČR na léta 2003–2006. Nadále pokračovala vládní podpora rozšiřování EU a NATO, spolupráce na půdě Visegrádské skupiny.¹⁴¹

Priority zahraniční politiky byly i v roce 2006 kontinuální – Severoatlantická aliance a Evropská unie. Podle slov dosluhujícího ministra zahraničních věcí Alexandra Vondry by se měl integrační dialog vrátit k prapůvodním kořenům evropské integrace, tedy k volnému pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu.¹⁴²

Občanští demokraté v rámci EU odmítli společnou zahraniční politiku a snahy začlenit národní fiskální, zdravotní a sociální politiku do společné evropskounijní politiky.¹⁴³ Největší prioritou zahraniční politiky KDU-ČSL bylo pevné ukotvení země v EU. V předvolebním programu strana plně podporovala vstup Chorvatska do EU, nikoliv však vstup Turecka. Souhlas s novými členskými státy podmiňovali vypsáním referenda.¹⁴⁴ Zelení podporovali užší spolupráci v EU, tj. společnou zahraniční politiku a prohloubení bezpečnostní a obranné politiky. Podporovali též členství Turecka a rozsáhlejší dialog se sousedními státy.¹⁴⁵

4.1.8.3 Opoziční zahraniční politika

Sociální demokraté souhlasili s dalšími integračními procesy v EU – společnou zahraniční, bezpečnostní a obrannou politikou.¹⁴⁶

¹⁴¹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2006. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2006.html

¹⁴² VONDRA, A., Česká zahraniční politika: tři principy, trojí směřování a tři témata, s. 16–17

¹⁴³ Volební program ODS do PS PČR 2006. [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: http://www.ods.cz/docs/programy/program_2006.pdf

¹⁴⁴ KDU-ČSL: Zahraniční politika. Dostupné z: <http://www.kdu.cz/Dokumenty/Volby/2006/Komunalni-volby/2006/Zahranicni-politika.aspx>

¹⁴⁵ Volební program SZ Kvalita života do PS PČR 2006. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://strana.zeleni.cz/3516/clanek/volebni-program-ke-stazeni/>

¹⁴⁶ Volební program ČSSD pro volby 2006. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.cssd.cz/ke-stazeni/volebni-programy/volebni-program-cssd-pro-volby-2006/>

Volební program KSČM v roce 2006 používal podobnou rétoriku jako v předešlých letech, tedy vystoupení země z NATO a její zrušení, vysílání pouze humanitárních misí do zahraničí, účast na ostatních misích pouze při souhlasu RB OSN a samotné země, kam mise směřuje. Prosazovali myšlenku, aby nejvyšší představitelé země měli jednotný názor na směr zahraniční politiky.¹⁴⁷

4.1.8.4 Zahraniční obchod

V roce 2006 zahraniční obchod přesáhl historické maximum. Vývoz činil 2,144 bilionu korun a dovoz 2,104 bilionu korun. Do zemí EU se vyvezlo zboží v hodnotě 1,837 bilionu korun a do ČR zboží za 1,487 bilionu korun (85,66 % a 70,66 %).¹⁴⁸

4.1.8.5 MZV

Rozpočet pro rok 2006 byl stanoven s příjmy 80 mil. Kč a s výdaji 4,648 mld. Kč, z čehož na platy zaměstnanců bylo vyhrazeno 575,428 mil. Kč.¹⁴⁹

V rámci humanitární pomoci bylo ze všech zdrojů vyčleněno a použito 80 mil. Kč, z toho na krizi v Kosovu 11,226 mil. Kč, na zahraniční rozvojovou pomoc 45,749 mil. Kč, krajanským organizacím 1,156 mil. Kč, příspěvek zahraničnímu vysílání Českého rozhlasu 68 mil. Kč, na vrcholné státní návštěvy 56,878 mil. Kč.

4.1.8.6 Zahraniční mise

V mírových misích pod OSN sloužilo v Gruzii (UNOMIG) 5 vojenských pozorovatelů, v Konžské demokratické republice (MONUC) 3 vojenští pozorovatelé, v Eritreji a Etiopii (UNMEE) dohromady 2 vojenští pozorovatelé, v Libérii (UNMIL) 3 vojenští pozorovatelé a 5 civilních policistů a v Kosovu (UNMIK) 1 vojenský pozorovatel a 16 civilních policistů. Pod vedením NATO sloužilo v Kosovu (KFOR) 490 příslušníků AČR, v Afghánistánu (ISAF) 150 příslušníků AČR a 99 příslušníků AČR v Iráku (NATO Training Mission). Pod EU působilo v Bosně a Hercegovině (Althea) 52 příslušníků AČR

¹⁴⁷ Volební program KSČM do PS PČR 2006–2010. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

¹⁴⁸ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

¹⁴⁹ Zákon č. 543/2005 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/543_2005_P4_pdf.pdf

a (EUPM) 3 civilní policisté, v Iráku (EUJUST LEX) 3 policejní koordinátoři, na hranicích Ukrajiny a Moldávie (EU BAM) 3 civilní policisté a 4 celní experti. V polních misích OBSE působili v Gruzii 4 příslušníci AČR, v Albánii 3, v Bosně a Hercegovině, v Chorvatsku, v Makedonii a v Arménii po jednom. K ochraně zastupitelského úřadu v Bagdádu sloužilo 13 civilních policistů a v Jordánsku 10 civilních policistů cvičilo irácké policisty.¹⁵⁰ Celkem pod OSN působil 35 osob, pod NATO 739 osob, pod EU 65 osob a pod OBSE 11 osob.

4.1.9 Zahraniční politika v roce 2007

4.1.9.1 Směřování zahraniční politiky

Dle programového prohlášení se vláda snažila dokončit vstup ČR do Schengenského prostoru, podporovat pokračující transatlantické vazby mezi EU a USA, a plně se zapojit do všech misí pod patronací mezinárodních organizací.¹⁵¹ Ke konci roku 2007 premiér Mirek Topolánek a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg společně podepsali Lisabonskou smlouvu, která zvýšila kompetence Evropského parlamentu, zřídila funkci předsedy Evropské rady a Vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a zjednodušila společný rozhodovací proces. Vláda pokračovala v podpoře dalšího rozšiřování EU, přičemž největší prioritou mělo přijetí Chorvatska, a navrhovala jednat o členství Turecka.

4.1.9.2 Zahraniční obchod

Druhá nejvyšší historická hodnota exportu 2,479 bilionu korun byla v roce 2007, import činil 2,391 bilionu korun. Země EU na celkové výši participovaly 85,25 % u exportu a 70,8 % u importu (2,113 bilionu korun a 1,692 bilionu korun).¹⁵²

¹⁵⁰ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2006. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2006.html

¹⁵¹ Programové prohlášení vlády. 2006 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: http://vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/mirek-topolaneck-2/Programove-prohlaseni-vlady_1.pdf

¹⁵² Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

4.1.9.3 MZV

Pro rok 2007 byl schválen rozpočet s příjmy 60 mil. Kč a výdaji 4,824 mld. Kč, z nichž platy zaměstnanců byly 621,794 mil. Kč.¹⁵³ Později v průběhu roku byly celkové výdaje změněny na hodnotu 6,510 mld. Kč.

Na humanitární pomoc poslala vláda prostřednictvím MZV 88,994 mil. Kč, na transformační spolupráci hlavně do zemí jihovýchodní Evropy, východní Evropy a Iráku bylo přispěno 44,672 mil. Kč, na zahraniční rozvojovou pomoc směřovalo 48,569 mil. Kč, jako příspěvek mezinárodním organizacím byla vyčerpána částka 1,043 mld. Kč, krajanským spolkům připadlo 20,621 mil. Kč, podnikatelským subjektům neinvestiční dotace ve výši 2,337 mil. Kč, výdaje na předsednictví ČR v Radě Evropské unie byly 84,106 mil. Kč, na vrcholné státní návštěvy bylo vyčerpáno 63,221 mil. Kč a na zahraniční vysílání Českého rozhlasu 68 mil. Kč.

4.1.9.4 Zahraniční mise

V mírových misích pod patronací OSN sloužilo v Kosovu (UNMIK) 25 policistů, v Libérii (UNMIL) 5 policistů, v Gruzii (UNOMIG) 2 policisté, v rámci NATO v Kosovu (KFOR) 430 příslušníků AČR a 1 politický poradce, v Iráku (MNF-I) 100 příslušníků AČR, v Afghánistánu (ISAF) 80 příslušníků AČR a polní nemocnice, chemická jednotka a specialisté vzdušných sil AČR v počtu 100 osob, 35 vojenských policistů a 2 experti v rámci Provinčního rekonstrukčního týmu, dále jen PRT.

Pod velením EU sloužilo v Moldavsku a na Ukrajině (EUBAM) 6 policistů a celníků, v Afghánistánu (EUPOL) 5 policistů, v Bosně a Hercegovině (EUPM) 4 policisté a v téže zemi 5 důstojníků AČR (Althea), v Iráku (EUJUST LEX) 3 policisté a bezpečnostní experti, v Palestinské samosprávě (EUPOL COPPS) 3 policisté a v Kosovu (PT ICO) jeden

¹⁵³ Zákon č. 622/2006 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/622_2006_P4_pdf.pdf

expert na logistiku.¹⁵⁴ Celkově v rámci OSN sloužilo 32 osob, v NATO 748 osob a v EU 27 osob.

4.1.10 Zahraniční politika v roce 2008

4.1.10.1 Směřování zahraniční politiky

Česká republika souhlasila s ukončením přístupových jednání s Chorvatskem do konce roku 2009 a plně podporovala členství Turecka v EU, pokud se vyřeší ožehavá otázka turecko-kyperských vztahů. Vláda souhlasila i s pokračováním integračních procesů ostatních zemí JV Evropy do EU. V průběhu roku probíhaly přípravy na předsednictví země v Radě EU, došlo k vymezení priorit a programu předsednictví a k posílení obsazení důležitých institucí jako bylo MZV, stálé mise a stálá zastoupení u mezinárodních organizací a na důležitých zastupitelských úřadech.

4.1.10.2 Zahraniční obchod

V následujícím roce export dosáhl hodnoty 2,473 bilionu korun, historicky druhá nejvyšší importní hodnota činila 2,406 bilionu korun. Nejvíce se na těchto dvou hodnotách podílel evropskounijní trh, kam se vyvezlo zboží v hodnotě 2,107 bilionu korun a dovezlo do ČR zboží za 1,611 bilionu korun (85,21 % a 66,96 %).¹⁵⁵

4.1.10.3 MZV

V rozpočtu pro rok 2008 byly plánovány příjmy ministerstva na 50 mil. Kč a výdaje na 6,783 mld. Kč, oproti schváleným a plánovaným hodnotám byly skutečné celkové příjmy 631,045 mil. Kč a výdaje 7,098 mld. Kč. Obrovský nárůst příjmů byl zapříčiněn přesunem kapitálu z rezervního fondu.

Skutečné výdaje na platy zaměstnanců činily 725,668 mil. Kč, výdaje na transformační spolupráce směřovaly zejména do jihovýchodní a východní Evropy a do Iráku, a to ve výši 44,205 mil. Kč, na humanitární pomoc směřovalo 70,595 mil. Kč, mezinárodním

¹⁵⁴ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2007. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2007.html

¹⁵⁵ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

organizacím a ostatním institucím 1,151 mld. Kč, na zahraniční vysílání Českého rozhlasu 68 mil. Kč, na vrcholné státní návštěvy 39,681 mil. Kč, výdaje na PRT v Afghánistánu byly 25,112 mil. Kč a na zahraniční rozvojovou spolupráci 158,318 mil. Kč – příspěvky směřovaly například do Gruzie či do Palestiny.

4.1.10.4 Zahraniční mise

V mírových misích OSN působilo v Libérii (UNMIL) 5 policistů a 3 vojenští pozorovatelé, v Gruzii (UNOMIG) 2 policisté a 5 vojenských pozorovatelů, v Afghánistánu (UNAMA) a v Konžské demokratické republice (MONUC) po jednom vojenském pozorovateli. V rámci severoatlantické aliance působilo v Afghánistánu (ISAF) jako Provinční rekonstrukční tým 200 příslušníků AČR a 9 civilních expertů, dále 67 osob v polní nemocnici, v chemické průzkumné jednotce, v týmu meteorologů a expertů na výcvik leteckých sil, v Kosovu (KFOR) 400 příslušníků AČR, v průběhu roku zde sloužila i náhradní rota 116 příslušníků, v Iráku (NATO Training Mission) 5 osob. V operacích pod evropskounijním vedením sloužilo v Kosovu (EULEX) 21 osob a (PT ICO) 1 osoba, v Gruzii (EUMM) 9 osob, v Bosně a Hercegovině (EUPM) 5 policistů, v Afghánistánu (EUPOL) 3 policisté, v Palestinské samosprávě (EUPOL COPPS) 3 policisté, v Iráku (EUJUST LEX) 2 policisté, v Moldavsku a na Ukrajině (EUBAM) 1 osoba.

V pozorovatelských misích OBSE monitorovalo prezidentské volby v Gruzii 22 osob, parlamentní volby v Bělorusku 13 osob, parlamentní volby v Gruzii 10 osob, prezidentské volby v Arménii 9 osob, parlamentní volby v Makedonii 5 osob, prezidentské volby v Černé Hoře 4 osoby, prezidentské volby v Ázerbájdžánu 4 osoby a parlamentní volby v Srbsku 1 osoba. V misích EU pozorovalo parlamentní volby v Bangladéši 8 osob, volby do národních regionů v Pákistánu 7 osob, legislativní volby v Kambodži 4 osoby, legislativní volby ve Rwandě 2 osoby, legislativní volby v Angole 2 osoby, volby do národních regionů v Nepálu 2 osoby, legislativní volby v Guineji Bissau 2 osoby, prezidentské volby v Ghaně 2 osoby a volby do národního shromáždění v Bhútánu jedna osoba.¹⁵⁶

¹⁵⁶ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2008. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2008.html

Celkově v zahraničních misích pod OSN působilo 12 osob, pod NATO 797 osob, pod EU 46 osob a v pozorovatelských misích bylo pod OBSE 68 a pod EU 30.

4.1.11 Zahraniční politika v roce 2009

4.1.11.1 Politická situace

Vláda Mirka Topolánka zažila několik turbulentních období, která nakonec vyústila v rozpad vlády. Dne 24. března 2009 nepřežil kabinet hlasování o důvěře, kdy kromě opozičních poslanců hlasovali proti i Vlastimil Tlustý, Jan Schwippel, Olga Zubová a Věra Jakubková. To otevřelo dveře pro přechodnou vládu Jana Fischera, která měla mít co nejkratší mandát do vypsání nových voleb. Nakonec vláda odborníků fungovala do května 2010.¹⁵⁷ V ní na postu ministra zahraničních věcí působil Jan Kohout a na postu ministra průmyslu a obchodu Vladimír Tošovský.¹⁵⁸

4.1.11.2 Směřování zahraniční politiky

Kromě českého předsednictví se v Praze konal summit Evropská unie–USA a posléze Evropská unie–Kanada a zasedání ministrů zahraničních věcí EU a zemí Latinské Ameriky a některých karibských zemí patřících do skupiny Rio. Během předsednictví trvala Česká republika na pokračujícím dialogu s Kubou, se zeměmi afrického a asijského kontinentu. Zahraniční politika korespondovala s předchozím směřováním, velkou publicitu dostala podpora členství Ukrajiny a Gruzii v NATO. Novým eurokomisařem se stal dosavadní ministr pro evropské záležitosti Štefan Füle.

4.1.11.3 Zahraniční obchod

Rok 2009 zaznamenal nejnižší hodnoty celkového vývozu 2,138 bilionu korun a dovozu 1,989 bilionu korun v časovém rozmezí 2006–2010. Do EU směřovalo zboží v hodnotě 1,811 bilionu korun a z EU do ČR v hodnotě 1,327 bilionu korun (84,73 % a 66,76 %).¹⁵⁹

¹⁵⁷ NOSEK, Viktor. Fischerova vláda podala demisi. Uspěli jste, poděkoval Klaus. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/fischerova-vlada-podala-demisi-uspeli-jste-podekoval-klaus-pon-domaci.aspx?c=A100625_085749_domaci_jav

¹⁵⁸ Vláda Jana Fischera: Přehled členů vlády. 2010 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/jan-fischer/prehled-clenu-vlady-74281/>

¹⁵⁹ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

4.1.11.4 MZV

Schválený rozpočet pro rok 2009 počítal s příjmy 650 mil. Kč a výdaji 7,352 mld. Kč.¹⁶⁰ Nakonec se příjmy vyšplhaly na 814,137 mil. Kč a skutečné výdaje byly 7,321 mld. Kč. Na platy zaměstnanců směřovalo 767,033 mil. Kč. Na předsednictví ČR v Radě EU bylo utraceno 449,936 mil. Kč, přečerpaná částka byla z části pokryta z rezervních prostředků se souhlasem Ministerstva financí ČR. Ze stejných zdrojů 24 mil. Kč a ze zdrojů MZV 81,804 mil. Kč směřovalo ve prospěch PRT do Afghánistánu. Na transformační rozvojovou spolupráci prioritně vybranou do deseti zemí a doplňující zahraniční rozvojovou spolupráci směřovalo z rozpočtu MZV 47,708 mil. Kč, na humanitární pomoc bylo použito 84,919 mil. Kč, na podporu krajaných aktivit a kulturního dědictví celková částka 19,825 mil. Kč, na zahraniční vysílání Českého rozhlasu 64,600 mil. Kč a na vrcholné státní návštěvy bylo skutečně vyčerpáno 71,602 mil. Kč. Výdaje MZV na zapojení českých občanů do stálých misí EU a dalších mezinárodních organizací činily 37,781 mil. Kč, na zahraniční rozvojovou spolupráci poskytlo částku 242,314 mil. Kč.

4.1.11.5 Zahraniční mise

Pod patronací OSN působilo v mírových misích v Gruzii (UNOMIG) 5 vojenských pozorovatelů a 2 policisté, v Libérii (UNMIL) 5 policistů, v Konžské demokratické republice (MONUC) 3 vojenští pozorovatelé, v Afghánistánu (UNAMA) 1 vojenský pozorovatel, v Kosovu (UNMIK) 1 vojenský pozorovatel. V rámci NATO bylo v Afghánistánu (ISAF) 480 osob, PRT 270 vojáků a 10 civilních expertů a v Kosovu (KFOR) 400 osob. Pod vedením EU v Kosovu (EULEX) 31 osob (policisté, celníci a psychologové) a (PT ICO) 1 policista, v Gruzii (EUMM) 10 policistů, v Bosně a Hercegovině (EUPM) 5 policistů, v Afghánistánu (EUPOL) 5 policistů, v Palestinské samosprávě (EUPOL COPPS) 2 policisté, v Moldavsku a na Ukrajině (EUBAM) dohromady 1 policista. Celkově pod OSN sloužilo 17 osob, pod NATO 1160 osob a pod EU 55 osob.

¹⁶⁰ Zákon č. 475/2008 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/475_2008_SR_P4_pdf.pdf

V pozorovatelských misích OBSE monitorovalo prezidentské volby v Makedonii 11 osob, parlamentní volby v Albánii 11 osob, parlamentní volby v Moldavsku 10 osob, parlamentní volby v Černé Hoře 6 osob, opakované parlamentní volby v Moldavsku 5 osob a parlamentní volby v Kyrgyzstánu 3 osoby. V misích EU sledovalo prezidentské volby v Afghánistánu 5 osob, pak prezidentské a parlamentní volby v Ekvádoru 4 osoby, prezidentské a parlamentní volby v Malawi 4 osoby, všeobecné volby a referendum v Bolívii 4 osoby, všeobecné volby v Mosambiku 3 osoby, parlamentní volby v Libanonu 3 osoby a prezidentské volby v Salvadoru 2 osoby.¹⁶¹ Celkově to bylo v rámci OBSE 46 osob a pod EU 25 osob.

4.1.12 Zahraniční politika v roce 2010

4.1.12.1 Politická situace

Úřednickou vládu Jana Fischera vystřídala vláda Petra Nečase, která dostala mandát od voličů ve volbách do Poslanecké sněmovny. Ty se konaly ve dnech 28. a 29. května 2010 a vítěznou stranou se stala ČSSD s 22,08 % (56 mandátů), druhá ODS s 20,22 % (53 mandátů) a třetí TOP 09 s 16,7 % (41 mandátů). Za ní se umístila KSČM s 11,27 % (26 mandátů) a Věci veřejné s 10,88 % (24 mandátů).^{162, 163} Těsně se přes pětiprocentní hranici nedostala KDU-ČSL. Ač zvítězila sociální demokracie, právo sestavení vlády dostal Petr Nečas a složil komfortních 118 mandátů.

Premiérem se tedy stal Petr Nečas z ODS, ministrem zahraničních věcí Karel Schwarzenberg z TOP 09 a ministrem průmyslu a obchodu Martin Kocourek z ODS.

¹⁶¹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2009. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2009.html

¹⁶² Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2010. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2010/ps2?xjazyk=CZ>

¹⁶³ Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2010: Rozdělení mandátů stranám. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2010/ps53?xjazyk=CZ&xv=1>

4.1.12.2 Směřování zahraniční politiky

Zahraniční politika vycházela z volebních programů jednotlivých koaličních stran, které byly shrnuty do programového prohlášení vlády.¹⁶⁴ Mezi priority patřilo zavést společný konsenzus směřování zahraniční politiky, podporovat transatlantickou vazbu, hrát důstojnou roli v EU a rozvíjet vztahy se sousedními zeměmi.

4.1.12.3 Opoziční zahraniční politika

Nejsilnější parlamentní strana ČSSD i nadále ve svém programu podporovala hlubší zapojení země do EU a NATO. Prosazovala postupné zeštíhlení vojenské mise a předání moci bezpečnostním orgánům v Afghánistánu ve spolupráci se spojenci.¹⁶⁵

Podle Koncepce mezinárodní politiky KSČM prosazovala reformu organizace OSN, která by tak zvýšila svoji důležitost při rozhodování o zásadních otázkách. Navrhovala dialog o pozastavení členství v NATO, rozhodnutí by padlo formou referenda, případně NATO i zrušit. O vyslání zahraničních misí by rozhodovalo referendum. Odmítala umístění vojenských základen, včetně radarových, na českém území.¹⁶⁶ Koncepce mezinárodní politiky KSČM korespondovala s volebním programem strany před volbami do PS Parlamentu ČR v roce 2010.¹⁶⁷

4.1.12.4 Zahraniční obchod

V posledním sledovaném roce obě celkové hodnoty dosáhly svých maxim, export byl 2,532 bilionu korun a import 2,411 bilionu korun. Podíl EU na těchto hodnotách byl u exportu 83,95 % a u importu 63,36 % (2,126 bilionu korun a 1,527 bilionu korun).¹⁶⁸

¹⁶⁴ Programové prohlášení vlády. 2010 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: http://vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/Programove_prohlaseni_vlady.pdf

¹⁶⁵ Velký volební program ČSSD pro volby 2010. [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://www.cssd.cz/data/files/volebni_program_velky2010.pdf

¹⁶⁶ Koncepce mezinárodní politiky KSČM. 2009 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/odborne-zazemi-kscm/zahranicne-politicka-strategie/zahranicni-politika-a-diplomacie/44739/koncepce-mezinarodni-politiky-kscm?preiev=archiv>

¹⁶⁷ Volební program KSČM do PS PČR 2010–2014. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

¹⁶⁸ Přílohy 7.4.1 Zahraniční obchod

4.1.12.5 MZV

Plánované příjmy ze schváleného rozpočtu činily pro MZV 671,083 mil. Kč, skutečné dosáhly částky 744,185 mil. Kč. Ve výdajích bylo počítáno s 6,403 mld. Kč, konečné byly 6,362 mld. Kč. Na platy zaměstnanců putovalo 716,243 mil. Kč.

Na výdaje na transformační činnost bylo vyhrazeno 42,292 mil. Kč, na zahraniční rozvojovou pomoc 287,134 mil. Kč, na humanitární činnost 86,382 mil. Kč, mezinárodním organizacím a dalším institucím 1,258 mld. Kč, na kulturní dědictví ČR a podporu krajanství 15,381 mil. Kč, na zahraniční vysílání českého rozhlasu 51,680 mil. Kč a na vrcholné návštěvy 59,968 mil. Kč. Výdaje na zapojení českých občanů v misích EU a dalších organizací byly 30,657 mil. Kč a na Provinční rekonstrukční tým v Afghánistánu 74,596 mil. Kč.¹⁶⁹

Dle informací MZV bylo ke dni 1. 12. 2012 111 zastupitelských úřadů.¹⁷⁰ Oproti roku 1999 je počet zhruba stejný.

4.1.12.6 Zahraniční mise

V operacích OSN sloužilo v Libérii (UNMIL) 5 policistů, v Konžské demokratické republice (MONUC) 3 vojenští pozorovatelé, v Afghánistánu (UNAMA) 1 vojenský pozorovatel, v Ženevě (IPRM Gruzie) 1 policista a v Kosovu (UNMIK) 1 vojenský pozorovatel. V mírových misích NATO mělo pro Afghánistán (ISAF) mandát 535 osob, z nichž v rámci PRT bylo počítáno s 260 příslušníky AČR, vedle nich se misí PRT účastnilo i 11 civilních expertů, v Kosovu (KFOR) mělo mandát 430 osob (dalších 120 osob bylo připravených jako záloha v ČR). Do zahraničních misí pod EU byli zapojeni na Sinajském poloostrově (MFO) 3 příslušníci AČR, v Somálsku (ATALANTA) 3 příslušníci AČR a v Bosně a Hercegovině (Althea) 2 příslušníci AČR, v civilních misích v Kosovu (EULEX) 30 osob (policisté, psychologové a celníci), v Gruzii (EUMM) 13 osob, v Afghánistánu (EUPOL) 7 policistů, v Bosně a Hercegovině (EUPM) 5 policistů, v Iráku (EUJUST LEX) 2 osoby, v Kosovu (PT ICO) 1 policista, v Palestinské samosprávě

¹⁶⁹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2010. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2010.html

¹⁷⁰ HAVRÁNKOVÁ, Michaela: Písemné sdělení. MZV v Praze. 12. prosince 2012

(EUPOL COPPS) 1 policista, v Moldavsku a na Ukrajině (EUBAM) 1 celník. Celkově pod vedením OSN 11 osob, v NATO 1096 osob a v EU 68 osob.

Na pozorovatelských misích OBSE se podílelo na Ukrajině v obou prezidentských volbách dohromady 61 osob, v Bělorusku v prezidentských volbách 6 osob, v Ázerbájdžánu ve všeobecných volbách 5 osob, v Moldavsku v parlamentních volbách 5 osob, v Tádžikistánu v parlamentních volbách 4 osoby, v Bosně a Hercegovině ve všeobecných volbách 3 osoby, v misích EU v Etiopii 7 osob, v Kosovu 7 osob, v Togu 6 osob, v Pobřeží Slonoviny 6 osob, v Súdánu 6 osob, v Guineji 4 osoby, v Burundi 3 osoby a v Tanzanii dvě osoby.¹⁷¹ Celkově v OBSE 84 a v EU 41 osob.

4.1.13 Zahraniční politika 1999–2010

4.1.13.1 Směřování zahraniční politiky

Vize české zahraniční politiky na konci 20. století a na začátku 21. století byla jasně vymezená. Hlavní prioritou vlád bylo zakotvení České republiky v mezinárodních organizacích. Nejvíce prostoru dostalo přijetí země do EU a NATO, a proto se napříč politickým spektrem zahraniční politika tolik nelišila. I přes určitou skepsi vysokých představitelů země směrem k EU nebyl proces přijetí nikdy ohrožen. Všechny politické strany, které tvořily koaliční vlády, byly brány za proevropské a proamerické. Jejich míra preference byla ale odlišná, ať již jde o atlantistickou ODS, o internacionalistické lidovce a zelené nebo o kontinentalistické sociální demokraty. Mimo stáli protievropští, silně antiameričtí a autonomističtí komunisté. Jáblkem sváru a neshod mezi stranami byla hlavně EU a její budoucí podoba. Diskuze nad její federalizací vždy řádně rozdmýchaly vášně, hlavně na straně euroskeptických občanských demokratů. Ti upřednostňovali vztahy s USA, jak vidno i z elementárního rozdělení zahraničněpolitických priorit, kde bylo NATO vždy před EU.

Ve vztahu k EU a USA lze najít určité historické analogie a zkušenosti, které mohou predikovat budoucí chování politických stran. Všechny strany vyjma KSČM kladou důraz na dobré vztahy k okolním státům, na rozšiřování EU a NATO směrem do jihovýchodní

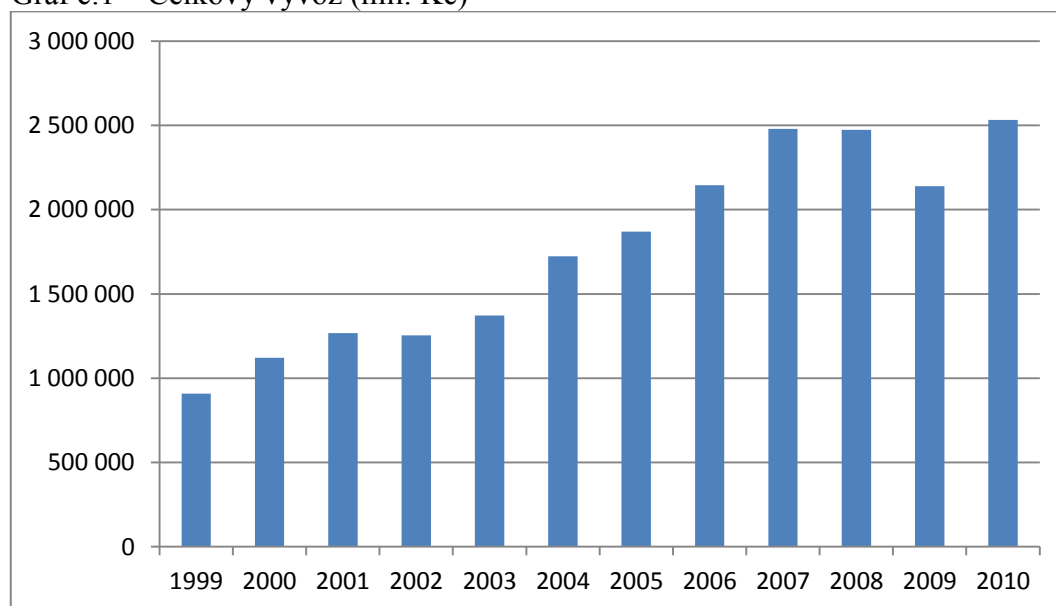
¹⁷¹ Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2010. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2010.html

Evropy, v případě EU i do Turecka. S členstvím Turecka v EU nesouhlasí pouze KDU-ČSL.

4.1.13.2 Zahraniční obchod

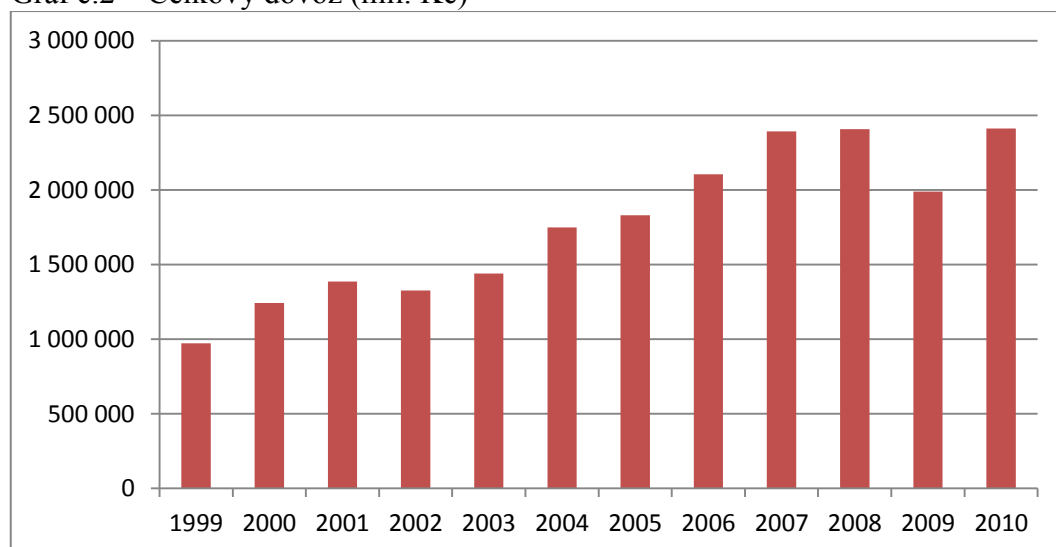
Ze shromážděných dat (Příloha tab. 7.4.1) lze sledované období 1999–2010 rozdělit na dvě části: v letech 1999 až 2005 celkový export a import nepřekročil hodnotu 2 bilionu korun, v následujících letech 2006 až 2010 export pod tuto hranici neklesl, import jedinkrát. Celková bilance byla nejvyšší v roce 2009 a nejnižší v roce 2000, od roku 2005 je kladná.

Graf č.1 – Celkový vývoz (mil. Kč)

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.1.1 Zahraniční obchod 1999–2010

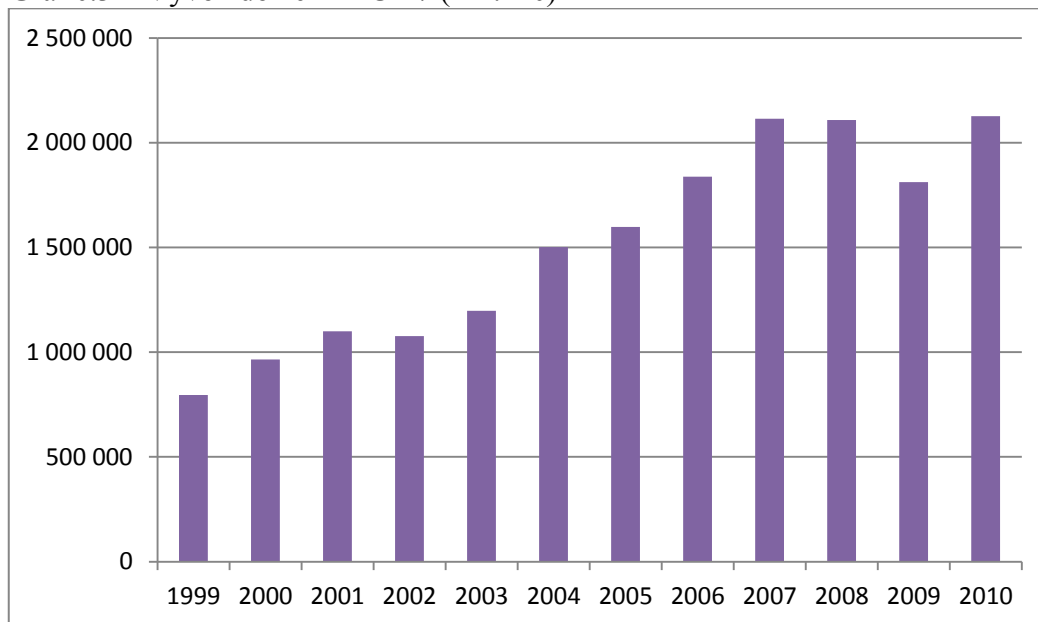
Graf č.2 – Celkový dovoz (mil. Kč)

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.1.1 Zahraniční obchod 1999–2010

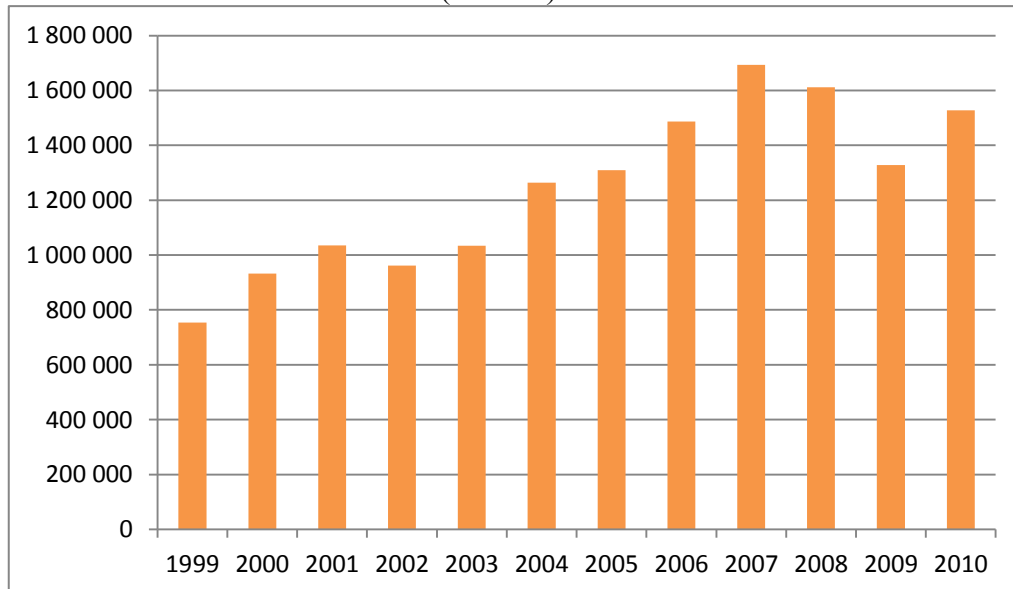
Vývoz do EU překonal 1 bilion korun v roce 2001, v roce 2007 překonal 2 biliony korun a kromě roku 2009 nad touto hodnotou i zůstal. Naopak import z EU sice překonal hranici 1 bilionu korun ve stejném roce, ale nikdy 2 biliony korun nepřekonal.

Graf č.3 – Vývoz do zemí EU 27 (mil. Kč)

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.1.1 Zahraniční obchod 1999–2010

Graf č.4 – Dovoz do zemí EU 27 (mil. Kč)

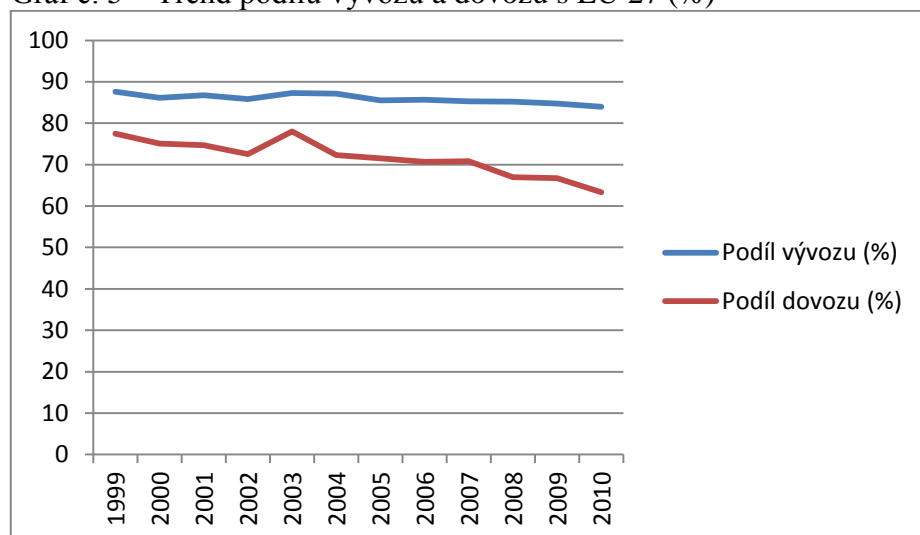

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.1.1 Zahraniční obchod 1999–2010

Podíl na obchodu s EU ve 12 letém období byl v rámci exportu bez výkyvů (nejvyšší hodnota byla v roce 1999 – 87,63 % a nejnižší v roce 2012 – 83,95 %), lze zde v celém

období sledovat trend mírného poklesu v řádech procent. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou jsou necelá 4 %. Na druhou stranu import se projevoval výraznějšími výkyvy, které ve druhé polovině sledovaného období znamenaly rapidní pokles. Nejvyšší hodnota byla v roce 1999 – 77,46 % a nejnižší v roce 2012 – 63,36 %. Rozdíl je zde markantnější, přes 13 %. Průměrné hodnoty exportu a importu jsou 85,92 % a 71,68 %.

Graf č. 5 – Trend podílu vývozu a dovozu s EU 27 (%)

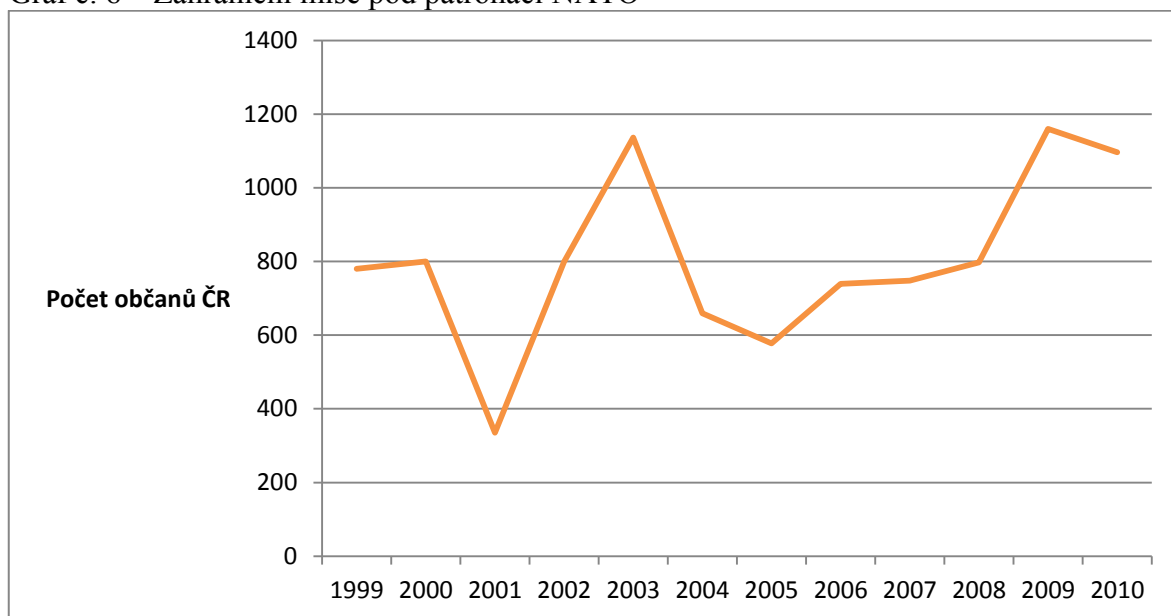

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.1.2 Podíl zahraničního obchodu od roku 1999 s EU 27

4.1.13.3 Účast občanů ČR na zahraničních misích

Na níže uvedených grafech lze sledovat trendy v zahraničních misích, ve kterých působí čeští občané. Kvůli odlišné velikosti misí jsou operace vedené Severoatlantickou aliancí znázorněny samostatně. Z prvního grafu je patrné, že ačkoliv se měnily pravicové, levicové, většinové a menšinové vlády na časové ose, operace měly rostoucí i klesající tendenci. Nelze říci, že ta či ona vláda byla více, či méně otevřená k vojenským akcím, spíše je to názorný příklad, jak si země plní své spojenecké závazky. Výkyvy v počtech znázorňují na konci 90. let válku v Kosovu, o několik let později války proti terorismu v Afghánistánu a v Iráku.

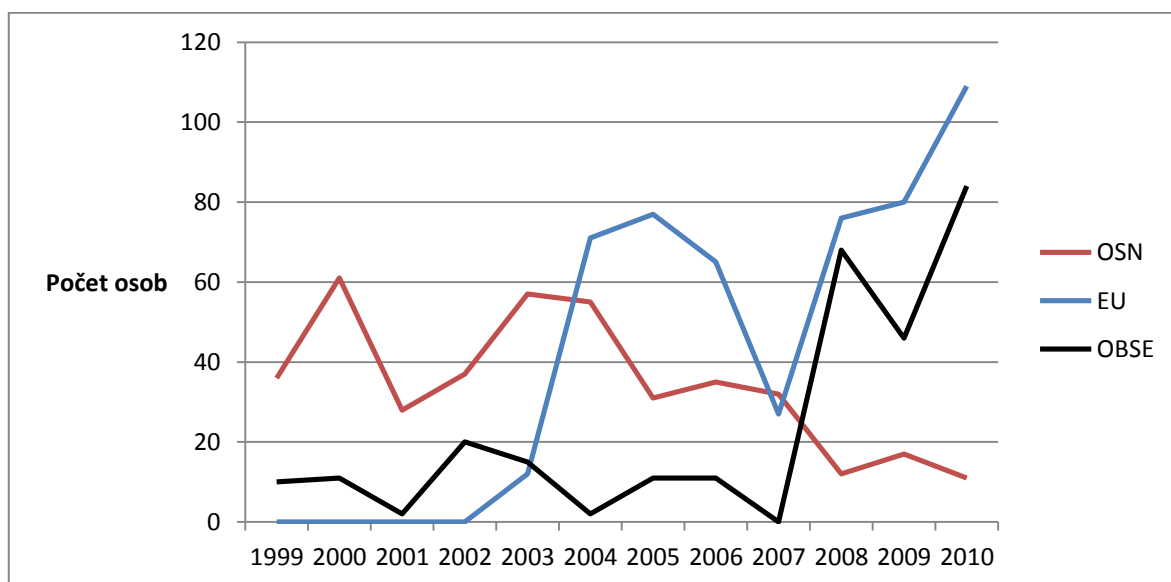
Graf č. 6 – Zahraniční mise pod patronací NATO

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.2 Zahraniční mise

Na dalším grafu je vidět klesající tendence misí OSN. Nahrazují je operace vedené EU, které kromě zemí v Evropě začínají působit i na africkém kontinentu. Za rapidním růstem misí EU a OBSE jsou i různé monitorovací mise, jež pozorují parlamentní nebo prezidentské volby na celém světě.

Graf č. 7 – Zahraniční mise pod patronací OSN, EU a OBSE

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.2 Zahraniční mise

4.2 Zahraniční mise ČR

Ze zahraničních misí byly vybrány ty, které byly z hlediska zahraniční politiky důležité a vyvolaly největší diskuze v Poslanecké sněmovně a v Senátu Parlamentu ČR.

4.2.1 SFOR

Mírová operace SFOR v Bosně a Hercegovině a v Chorvatsku byla jednou z nejdelších českých misí. O jejím vyslání a posléze i prodloužení se sice nehlasovalo ve sledovaném období 1999–2010, ale její zařazení do výčtu misí značí její důležitost. Do mise pod patronací NATO se v období 1996 až 2004 zapojilo celkově 644 osob. Přímou navazovala na předešlou misi IFOR a spadal pod ní 6. mechanizovaný prapor, vrtulníková jednotka a velitelství kontingentu. První etapa skončila v polovině roku 1998, ta druhá trvala do roku 2004.¹⁷²

4.2.1.1 Poslanecká sněmovna

O prodloužení mandátu se hlasovalo 20. května 1998 na plénu PS, kdy s vládním návrhem souhlasilo 135 poslanců ze 174 poslanců a proti bylo 35 poslanců. Pro schválení bylo potřeba 88 hlasů. Proti byli poslanci z KSČM a z SPR-RSČ.¹⁷³ Počítalo se s celkovými výdaji na 18 měsíční misi ve výši 1,807 mld. Kč.¹⁷⁴ Zahraniční výbor a výbor pro obranu a bezpečnost s prodloužením souhlasily.¹⁷⁵

4.2.1.2 Senát

Senát projednal návrh 13. května 1998, přičemž výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu schválily vládní návrh.

¹⁷² SFOR – mírová operace. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3707>

¹⁷³ Hlasování PS PČR: 20. 5. 1998. [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=12062>

¹⁷⁴ Vládní návrh: SFOR. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1996ps/tisky/t044600a.htm>

¹⁷⁵ PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 5. 1998 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1996ps/stenprot/025schuz/s025216.htm>

Z přítomných 59 senátorů hlasovalo pro 57 senátorů, 2 se zdrželi. Pro schválení bylo nutných 30 hlasů.¹⁷⁶

4.2.2 AFOR

Několikaměsíční mandát od OSN dostala operace AFOR, kde sloužil 100 členný sbor zdravotníků v polní nemocnici pod operací Joint Guardian. Polní nemocnice poskytovala humanitární pomoc uprchlíkům v Albánii a pomáhala při zemětřesení v Turecku.¹⁷⁷ Vládní návrh předložil ministr obrany Vladimír Vetchý a ministr zahraničních věcí Jan Kavan.

4.2.2.1 Poslanecká sněmovna

Výbor pro obranu a bezpečnost a zahraniční výbor souhlasily s vysláním mise s odůvodněním, že je to v zájmu České republiky.¹⁷⁸ Předpokládané náklady na operaci pro rok 1999 ve výši 271,648 mil. Kč a pro rok 2000 ve výši 303,349 mil. Kč byly hrazeny navýšením deficitu státního rozpočtu.¹⁷⁹ Předseda poslaneckého klubu KSČM Vojtěch Filip vystoupil s kritikou, že nelze schválit vyslání mise, když ještě nebyla schválena samotná operace Joint Guardian. Proto navrhl vyslat civilní posádku nemocnice či počkat. Ministr obrany protiargumentoval nutnou dobou 60 dní na přípravu mise, během níž měla být smlouva schválena.¹⁸⁰ Z úst poslanců KSČM zněl společný názor nevysílat, ať již z důvodů, které nastínil předseda Filip, nebo z důvodů ekonomických.¹⁸¹ Návrh prošel pokusy o odročení a zamítnutí. Z aktuálně přítomných 191 poslanců hlasovalo pro návrh

¹⁷⁶ Senát PČR: Stenozáznam – 13. 5. 1998 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=1&IS=2396&T=98049#st98049>

¹⁷⁷ AFOR – 6. polní nemocnice [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3706>

¹⁷⁸ PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010032.htm>

¹⁷⁹ PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010030.htm>

¹⁸⁰ PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010035.htm>

¹⁸¹ PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010041.htm>

153 poslanců – poslanci z ODS, KDU-ČSL, US a většina z ČSSD, 12 z nich bylo proti. Až na jednoho poslance byli členové poslaneckého klubu KSČM proti.¹⁸²

4.2.2.2 Senát

K projednání do Senátu se návrh dostal 14. dubna 1999, výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a ústavně-právní výbor s návrhem souhlasily.¹⁸³ Z přítomných 69 senátorů hlasovalo pro 65 a proti 4. Vyjma omluvených hlasovaly pro návrh všechny senátorské kluby.¹⁸⁴

4.2.3 KFOR

Mírová operace KFOR pod vedením NATO začala v roce 1999, měla za cíl podporovat již probíhající misi OSN. Od roku 2002 do 2005 zde působil společný česko-slovenský kontingent.¹⁸⁵ Celkové náklady na zabezpečení mise byly vyčísleny na 699,194 mil. Kč.¹⁸⁶

4.2.3.1 Poslanecká sněmovna

Výbor pro obranu a bezpečnost a zahraniční výbor souhlasily s vládním návrhem. Nejčastějším důvodem pro souhlas s vysláním byly závazky ČR vzhledem k členství v NATO, zaznělo to například z úst poslance Cyrila Svobody.¹⁸⁷ Pro návrh zvedlo ruku 122 poslanců, proti bylo 25, což byl skoro celý poslanecký klub KSČM, 2 poslanci ČSSD a jeden z US. Přítomno bylo 163 poslanců, potřebných bylo 82 hlasů.¹⁸⁸

¹⁸² Hlasování PS PČR: 24. 3. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=13482>

¹⁸³ Senát PČR: Legislativní proces – 14. 4. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=1720#428>

¹⁸⁴ Hlasování Senát PČR: 14. 4. 1999 [cit. 2013-02-05]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=178&O=2>

¹⁸⁵ KFOR – mírová operace [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3709>

¹⁸⁶ Joint Guardian [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/htmlhled?action=doc&value=13653>

¹⁸⁷ PS PČR: Stenoprotokoly – 15. 6. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/014schuz/s014009.htm>

¹⁸⁸ Hlasování PS PČR: 15. 6. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=14541>

4.2.3.2 Senát

Senát o vyslání jednal 17. června 1999 a z přítomných 59 senátorů bylo pro návrh 49 osob, proti 3, zdrželo se 7 senátorů. Pro schválení bylo nutných 30 hlasů. S návrhem souhlasili všichni přítomní senátoři z ODS, KDU-ČSL a z US-ODA. Senátorský klub ČSSD byl názorově rozdělen, většina bezpartijních hlasovala proti.¹⁸⁹ Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost s vládním návrhem souhlasil.¹⁹⁰

4.2.4 Prodloužení mise KFOR

4.2.4.1 Poslanecká sněmovna

Dne 22. října 1999 odsouhlasila sněmovna prodloužení mandátu mise, proti byli poslanci KSČM, z nichž se do rozpravy nejvýrazněji zapojil poslanec Václav Frank. Kritizoval navyšování počtu jednotek, vyšší finanční náročnost a nedostatečnou výbavu jednotek. S návrhem souhlasilo 156 poslanců, proti bylo 21.¹⁹¹ Prodloužení schválily i oba výbory.¹⁹²

4.2.4.2 Senát

Senát se prodloužením zabýval 18. listopadu 1999, přičemž samotné rozpravě a hlasování předcházela souhlas všech tří výborů, jmenovitě výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, ústavně-právního výboru a výboru pro evropskou integraci. V rozpravě zazněl komunistický názor kritizující finanční náročnost mise a protiargument senátora za ODS, který apeloval na obranu svobody, kterou nelze finančně vyjádřit.¹⁹³ V hlasování souhlasilo s prodloužením 42 senátorů z přítomných 55 senátorů, nutných bylo 28. Proti

¹⁸⁹ Hlasování Senát PČR: 17. 6. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=245&O=2>

¹⁹⁰ Senát PČR: Legislativní proces – 17. 6. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=1723#448>

¹⁹¹ Hlasování PS PČR: 22. 10. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=15282>

¹⁹² PS PČR: Stenoprotokoly – 22. 10. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/017schuz/s017341.htm>

¹⁹³ Senát PČR: Stenozáznam – 18. 11. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=2&IS=1728&T=86#st86>

návrhu byli 3 senátoři, zdrželo se 10 senátorů. Pouze v klubu lidovců byli všichni přítomní pro, v ostatních klubech byl souhlasný názor většinový.¹⁹⁴

4.2.5 ISAF

4.2.5.1 Poslanecká sněmovna

Rozhodnutí o vyslání polní nemocnice v počtu 200 osob na 6 měsíců do Afghánistánu v rámci mise Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil ISAF učinila PS 9. 4. 2002 v souladu s rezolucí RB OSN, kdy z přítomných 147 poslanců bylo pro 127 a proti 18. Kromě poslanců z KSČM hlasovala proti i poslankyně Miroslava Němcová a Hynek Fajmon, oba z ODS.¹⁹⁵ Výbor pro obranu a bezpečnost v zastoupení poslance Miloše Titze souhlasil s vládním návrhem.¹⁹⁶

4.2.5.2 Senát

V Senátu došlo k rozhodnutí 18. dubna 2002, kdy z aktuálně přítomných 56 senátorů hlasovalo pro 54 a proti 1 senátor. Senátorské kluby ODS, ČSSD, KDU-ČSL a US-ODA hlasovaly shodně pro.¹⁹⁷ Samotnému vyslání dal souhlas i výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.¹⁹⁸

4.2.6 Prodloužení mise ISAF

4.2.6.1 Poslanecká sněmovna

Dne 16. 10. 2002 došlo ke společnému hlasování s prodloužením mise Trvalé svoboda, mandát pro polní nemocnici byl prodloužen do 31. 12. 2003 v počtu 150 osob a vyslání lékařského týmu v maximálním počtu 20 osob do mnohonárodního zdravotnického zařízení také do 31. 12. 2003. Výbor pro obranu a bezpečnost doporučil sněmovně vyslovit

¹⁹⁴ Hlasování Senát PČR: 18. 11. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=521&O=2>

¹⁹⁵ Hlasování PS PČR: 9. 4. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=29272>

¹⁹⁶ PS PČR: Stenoprotokoly – 9. 4. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/048schuz/s048004.htm>

¹⁹⁷ Hlasování Senát PČR: 18. 4. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2375&O=3>

¹⁹⁸ Senát PČR: Legislativní proces – 18. 4. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=86#76>

souhlas s vládním návrhem.¹⁹⁹ Z přítomných 166 poslanců hlasovalo pro návrh 127, proti 34. Pouze členové klubu KSČM nesouhlasili s návrhem.²⁰⁰

4.2.6.2 Senát

Horní komora Parlamentu ČR projednávala prodloužení mise polní nemocnice také společně s dalšími operacemi. Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost souhlasil s vládním návrhem.²⁰¹ Z přítomných 57 senátorů zvedlo ruku pro návrh 53, proti byl jeden a 3 se zdrželi. Informace o tom, jak který ze senátorů hlasoval, nebyly k 16. únoru 2013 zpřístupněny.²⁰²

4.2.7 Prodloužení mise Trvalá svoboda

Do mezinárodní operace Trvalá svoboda se česká armáda zapojila na začátku roku 2002. Návrh schválila Poslanecká sněmovna 19. 12. 2001²⁰³ a vzápětí Senát 20. 12. 2001²⁰⁴, obě komory v neveřejném hlasování.

4.2.7.1 Poslanecká sněmovna

O prodloužení mandátu jednala dolní komora 16. 10. 2002 a výbor pro obranu a bezpečnost doporučil souhlas. Hlasování se účastnilo 166 poslanců, přičemž pro návrh

¹⁹⁹ PS PČR: Stenoprotokoly – 16. 10. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/006schuz/s006202.htm>

²⁰⁰ Hlasování PS PČR: 16. 10. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=30102>

²⁰¹ Senát PČR: Legislativní proces – 14. 11. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=2379#222>

²⁰² Hlasování Senát PČR: 14. 11. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2753&O=3>

²⁰³ Hlasování PS PČR: 19. 12. 2001 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/phlasa.sqw?o=3&s=45&pg=1>

²⁰⁴ Hlasování Senát PČR: 20. 12. 2001 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2205&O=3>

bylo 127 a proti 34.²⁰⁵ Rozhodlo se o prodloužení pobytu do 31. 12. 2003 pro maximální počet 500 vojáků a 300 osob v týmu radiační, chemické a biologické ochrany.²⁰⁶

4.2.7.2 Senát

Senát o návrhu jednal 14. listopadu 2002, společně s návrhem o prodloužení mise ISAF. Z 57 senátorů souhlasilo s návrhem 53 senátorů, jeden byl proti a 3 se zdrželi. Pro schválení bylo potřeba 41 hlasů.²⁰⁷ Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost s prodloužením vyslovil souhlas.²⁰⁸

4.2.8 Trvalá svoboda – 601. skupina speciálních sil

4.2.8.1 Poslanecká sněmovna

Návrh vyslat 601. skupinu speciálních sil pro operaci Trvalá svoboda do Afghánistánu vláda předkládala do Poslanecké sněmovny celkem třikrát, poprvé 20. února 2004.²⁰⁹ Výbor pro obranu a bezpečnost a zahraniční výbor doporučil vyslání kontingentu v maximálním počtu 120 osob na 6 měsíců.²¹⁰

Opoziční občanští demokraté ústy Petra Nečase vyslovili souhlas s vládním návrhem, který dle jejich názoru potvrdí zahraničněpolitické směřování země. Naopak kritizovali vládu, že si není schopna zajistit hlasy vlastních poslanců pro tento návrh.²¹¹ Podle poslaneckého klubu KSČM se nejednalo o humanitární misi, ale o typ operace, která není vhodným

²⁰⁵ Hlasování PS PČR: 16. 10. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=30102>

²⁰⁶ PS PČR: Stenoprotokoly – 16. 10. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/006schuz/s006204.htm>

²⁰⁷ Hlasování Senát PČR: 14. 11. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2753&O=3>

²⁰⁸ Senát PČR: Stenozáznam – 14. 11. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=3&IS=2379&T=359#st359>

²⁰⁹ PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027296.htm>

²¹⁰ PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027298.htm>

²¹¹ PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027300.htm>

nástrojem v boji proti terorismu, a v neposlední řadě nepovažovali Afghánistán za zemi, ze které vyšly útoky na USA v roce 2001, z těchto důvodů nepodpořili návrh vlády.²¹² Nesouhlasili také s tím, že operace nebyla řízena mezinárodním společenstvím, ale koalicí zemí vedených USA.²¹³ Jan Mládek z ČSSD nesouhlasil s vysláním, protože „Afghánistán není českým zájmovým územím, posláni mise do tohoto území znamená tříštění sil české armády a je to další zbytečný výdaj ve výši minimálně 150 milionů, je to zvýšení deficitu veřejných rozpočtů.“²¹⁴ Hlasování proběhlo 25. února 2004, z přítomných 186 poslanců souhlasilo 128 poslanců, proti bylo 44, pro schválení bylo potřeba 94 hlasů. S návrhem souhlasily poslanecké kluby ODS, KDU-ČSL, US-DEU a kromě 3 výjimek i klub ČSSD. Proti byl klub KSČM.²¹⁵

4.2.8.2 Senát

Vládním návrhem se Senát zabýval 28. ledna 2004, kdy z přítomných 59 senátorů souhlasilo 51, proti byli 4 senátoři. Potřeba bylo 41 hlasů. Pouze celý klub občanských demokratů byl pro návrh, z ostatních klubů byl vždy alespoň jeden senátor proti.²¹⁶ Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost vzal návrh na vědomí.²¹⁷

4.2.9 Prodloužení mise Trvalá svoboda – 601. skupina speciálních sil

4.2.9.1 Poslanecká sněmovna

Dne 3. února 2006 předložil ministr obrany Karel Kühnl Poslanecké sněmovně vládní návrh, aby byla 120členná jednotka vyslána znovu na dobu 6 měsíců do Afghánistánu. Návrh počítal s náklady 132 nebo 133 mil. korun, cestu jednotky do Afghánistánu a zpět

²¹² PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027301.htm>

²¹³ PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027304.htm>

²¹⁴ PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027303.htm>

²¹⁵ Hlasování PS PČR: 25. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=34710>

²¹⁶ Hlasování Senát PČR: 28. 1. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=3541&O=4>

²¹⁷ Senát PČR: Legislativní proces – 28. 1. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=2682#1260>

a také nezbytné logistické zabezpečení hradily Spojené státy americké.²¹⁸ Výbor pro obranu a bezpečnost s návrhem vyslovil souhlas, na rozdíl od zahraničního výboru, ve kterém se z přítomných 12 osob 6 vyslovilo pro, 4 proti a 2 se zdrželi hlasování, tudíž nedošlo k rozhodnutí.²¹⁹

V rozpravě poslanec Alexander Černý odůvodnil postoj poslaneckého klubu KSČM: „Opakujeme, že pro vysílání vojáků do zahraničních misí považujeme za nezbytný mandát Rady bezpečnosti OSN, souhlas přijímajícího státu a pokud možno i humanitární charakter operace. Umíme si představit například nasazení našich chemiků nebo polní nemocnice při živelních katastrofách, mimořádných událostech nebo při tak výjimečných událostech, jakými bude například zimní olympiáda nebo blížící se mistrovství světa ve fotbale. To ale v žádném případě není práce pro specialisty z Prostějova.“²²⁰ Poslanec Petr Nečas (ODS) potvrdil neměnný názor klubu podporující operace v Afghánistánu, Iráku a Kosovu. Z přítomných 169 poslanců hlasovalo pro návrh 127 – koaliční strany a ODS – proti bylo 38 poslanců z řad KSČM a přidal se jeden lidovecký poslanec.²²¹

4.2.9.2 Senát

Senát o vyslání hlasoval 2. února 2006, z přítomných 68 souhlasilo s návrhem 65 senátorů, jeden byl proti. Pro vyslání bylo nutné získat 41 hlasů.²²² Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost vládní návrh odsouhlasil.²²³

²¹⁸ PS PČR: Stenoprotokoly – 3. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/053schuz/s053285.htm>

²¹⁹ PS PČR: Stenoprotokoly – 3. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/053schuz/s053286.htm>

²²⁰ PS PČR: Stenoprotokoly – 3. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/053schuz/s053287.htm>

²²¹ Hlasování PS PČR: 3. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=42392>

²²² Hlasování Senát PČR: 2. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=5942&O=5>

²²³ Senát PČR: Legislativní proces – 2. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=3340#1842>

4.2.9.3 Poslanecká sněmovna

Dne 30. dubna 2008 navrhovala vláda vyslat jednotku v maximálním počtu 100 osob na celkový počet 18 měsíců ve 3 rotacích. Jak zahraniční výbor, tak i výbor pro obranu s návrhem vyslovily souhlas.²²⁴ Nejhlasitěji se k návrhu ozývali komunističtí poslanci, podle Václava Exnera není účast ČR v zahraničních misích „v souladu s prioritami zahraniční a bezpečnostní politiky České republiky, která by byla v zájmu občanů naší země. Snad jsou plně v souladu s prioritami, které má současná vláda“.²²⁵ Z přítomných 181 poslanců hlasovalo pro 112 – koaliční strany, část ČSSD a nezařazení poslanci – a proti 45 – poslanci z KSČM, z ČSSD a 3 z KDU-ČSL a SZ.²²⁶

4.2.9.4 Senát

Senát schválil návrh 24. dubna 2008, kdy z přítomných 59 senátorů hlasovalo pro návrh 49, 3 hlasy byly proti. Všech 7 přítomných sociálně demokratických senátorů se zdrželo hlasování.²²⁷ V rozpravě svůj nesouhlas přednesl senátor za ČSSD Milan Štěch, který navrhoval diplomatické řešení oproti vojenskému. S tímto názorem zůstal v rozpravě osamocen. Hlasování předcházel souhlas výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.²²⁸

4.2.10 Concordia

Za bezpečnostní situaci v Makedonii převzala zodpovědnost po Severoatlantické alianci (mise Allied Harmony) EU, která zde ve spolupráci s NATO působila v roce 2003 a byla to její první mise v historii. V misi sloužilo přes 400 příslušníků z 26 zemí, z ČR byli vysláni 2 příslušníci AČR. Vládní návrh předkládaný 28. května 2003 počítal s nasazením

²²⁴ PS PČR: Stenoprotokoly – 30. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/030schuz/s030185.htm>

²²⁵ PS PČR: Stenoprotokoly – 30. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/030schuz/s030188.htm>

²²⁶ Hlasování PS PČR: 30. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=47239>

²²⁷ Hlasování Senát PČR: 24. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=8752&O=6>

²²⁸ Senát PČR: Stenozáznam – 24. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=6&IS=3875&T=241#st241>

maximálně 10 osob a s náklady 1,662 mil. Kč hrazenými z rozpočtu Ministerstva obrany. Mise se účastnila ČR jako kandidátská země EU.

4.2.10.1 Poslanecká sněmovna

Výbor pro obranu a bezpečnost nezaujal k návrhu žádné stanovisko, na rozdíl od zahraničního výboru, ve kterém poslanci návrh jednomyslně schválili s odůvodněním,²²⁹ že se jedná „o operaci Evropské unie s využitím kapacit NATO, což je model, který naše země podporuje“.²³⁰ Proti návrhu se vyslovil Petr Nečas. Kritizoval symbolickou účast v misi vedené EU, ve které ČR není členem a není též zastoupena v jejích bezpečnostních a vojenských orgánech. Hynek Fajmon nesouhlasil s návrhem kvůli již tak vysokému množství příslušníků AČR v zahraničí a kvůli finanční náročnosti operace.²³¹ S protiargumenty vystoupil ministr obrany Jaroslav Tvrdík; podle něj nejde o symbolickou účast v operaci, nýbrž o operaci, ve které má dva příslušníky i Velká Británie, v porovnání s náklady na ostatní kontingenty je mise v Makedonii nevýznamná a v neposlední řadě operaci spoluřídí NATO, v jejíchž orgánech má ČR své zástupce.²³² Z celkového počtu přítomných 178 poslanců bylo pro návrh 107 – koaliční strany a někteří z KSČM – a proti 58 – poslanci z KSČM a většina z ODS.²³³

4.2.10.2 Senát

O vyslání mise, kterému předcházela souhlas výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, rozhodl Senát 21. května 2003. Pro návrh zvedlo ruku 47 senátorů z přítomných 56, proti byli 2 a zdrželo se 7 senátorů.²³⁴

²²⁹ PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016298.htm>

²³⁰ PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016298.htm>

²³¹ PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016299.htm>

²³² PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016301.htm>

²³³ Hlasování PS PČR: 28. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=31970>

²³⁴ Hlasování Senát PČR: 21. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2997&O=4>

4.2.11 Althea

Od roku 2004 do roku 2007, sloužilo 400 příslušníků AČR nově pod velením EU v misi Althea na území Bosny a Hercegoviny, v předešlých letech zde působil kontingent pod velením NATO – IFOR, SFOR a SFOR II.²³⁵

4.2.11.1 Poslanecká sněmovna

Zahraniční výbor a výbor pro obranu a bezpečnost s návrhem souhlasily. Do diskuze vystoupil Petr Nečas s kritikou zahraničních operací, ve kterých chybí vize, směřování a priority vlády.²³⁶ Nejdůrazněji se ohrazoval proti vládnímu návrhu vyslat a prodloužit souběžně 4 zahraniční mise s odůvodněním: „Dámy a pánové, nehrajme si na velmoc. Nejsme vojenskou velmocí, nejsme ekonomickou velmocí. Pohybujme se realisticky v rámci toho, co můžeme. A to, co můžeme, dělejme pořádně a důkladně.“²³⁷ Z aktuálně přihlášených 196 poslanců hlasovalo pro návrh 102 – koaliční poslanci – a proti 41 – poslanci KSČM – poslanci ODS se hlasování zdrželi.²³⁸

4.2.11.2 Senát

Vládní návrh schválil Senát 4. listopadu 2004, pro bylo 49 senátorů, proti byli dva.²³⁹ Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost též s návrhem souhlasil.²⁴⁰

²³⁵ Althea [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=6391>

²³⁶ PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 11. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/037schuz/s037110.htm>

²³⁷ PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 11. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/037schuz/s037111.htm>

²³⁸ Hlasování PS PČR: 15. 12. 2004 [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=37814>

²³⁹ Hlasování Senát PČR: 4. 11. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=4162&O=4>

²⁴⁰ Senát PČR: Legislativní proces – 4. 11. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=2881#1509>

4.2.12 Prodloužení mise Althea

4.2.12.1 Poslanecká sněmovna

Souhlas s prodloužením mandátu pro 70 osob na rok 2006 odhlasovala Poslanecká sněmovna 7. prosince 2005. Ze 156 poslanců hlasovalo pro 122 a proti 29.²⁴¹ Zahraniční výbor a výbor pro obranu a bezpečnost s prodloužením souhlasily.²⁴²

4.2.12.2 Senát

Prodloužení odsouhlasil i horní komora Parlamentu ČR 30. listopadu 2005, kdy pro návrh zvedlo ruku 49 z přítomných 61 senátorů. Nikdo nebyl proti, ostatní se zdrželi hlasování.²⁴³ Garanční výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost prodloužení též posvětil.²⁴⁴

4.2.13 Baltic Air Policing

Na území Evropy působili příslušníci AČR v pobaltských zemích v rámci tzv. Baltic Air Policing. Vzdušný prostor zemí byl chráněn letouny JAS-39 Gripen. Celý kontingent čítal 75 osob.²⁴⁵ Hlasování proběhlo 4. února 2009 společně v balíčku dalších 10 misí po celém světě.

4.2.13.1 Poslanecká sněmovna

Výbor pro obranu nevydal žádné rozhodnutí.²⁴⁶ Pro vládní návrh bylo 105 poslanců, proti 66. S návrhem souhlasila celá vládní koalice a několik členů sociální demokracie.²⁴⁷

²⁴¹ Hlasování PS PČR: 7. 12. 2005 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=41317>

²⁴² PS PČR: Stenoprotokoly – 7. 12. 2005 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/051schuz/s051303.htm>

²⁴³ Hlasování Senát PČR: 30. 11. 2005 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=5545&O=5>

²⁴⁴ Senát PČR: Legislativní proces – 30. 11. 2005 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=3272#1738>

²⁴⁵ Air Policing [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=13790>

²⁴⁶ PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 2. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/048schuz/s048029.htm>

²⁴⁷ Hlasování PS PČR: 4. 2. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=48695>

4.2.13.2 Senát

Senát podobně jako Poslanecká sněmovna projednával návrh v balíčku 28. ledna 2009, kdy z přítomných 71 senátorů souhlasilo 49, proti bylo 7 senátorů.²⁴⁸ Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost s návrhem vyslovil souhlas.²⁴⁹

²⁴⁸ Hlasování Senát PČR: 28. 1. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=9643&O=7>

²⁴⁹ Senát PČR: Legislativní proces – 28. 1. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=4045#2413>

5. Výstupy a diskuze

Vyslání zahraničních misí bylo ovlivňováno ve sledovaném období pravicovými a levicovými vládami a měnicím se rozložením sil v obou komorách Parlamentu ČR. Nelze jasně vymezit, která z vlád byla více či méně ochotna vysílat kontingenty do zahraničí. Členství země v mezinárodních bezpečnostních organizacích neposkytovalo mnoho prostoru k vlastnímu pojetí zahraničně-bezpečnostní politiky. Proto byl kladen velký důraz na konsensuální směřování.

V rámci zkoumaných 13 zahraničních misí, se Poslanecká sněmovna a Senát Parlamentu ČR vždy vyslovily pro vyslání kontingentu do zahraničí. Navazovaly tak zpravidla na souhlas zahraničního výboru, výboru pro obranu a bezpečnost, výboru pro obranu, výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu a ústavně-právního výboru.

V Poslanecké sněmovně se hlasování účastnilo celkem 87,35 % poslanců, z nichž 71,97 % přítomných poslanců s vysláním souhlasilo. Jako druzí se nejčastěji účastnili hlasování lidovci (89,61 %) a zároveň nejvíce souhlasili s vysláním (97,26 %), komunisté měli rekordní účast (89,74 %), na druhou stranu i rekordně nízký souhlas (4,73 %). To vysvětluje již jejich základní koncept zahraniční politiky, který navrhuje vystoupení země z NATO a neúčast na operacích vedených aliancí. Občanští demokraté a sociální demokraté se v účastech na hlasování liší řádově v desetinách procent (87 % a 86,80 %), markantnější rozdíl je v souhlasu s vysláním (83,13 % a 79,37 %). Z dalších poslaneckých klubů se více než pěti hlasování zúčastnily již rozpadnuvší se strany US a US-DEU. Obě mají vysoké hodnoty souhlasu (98,67 % a 100 %), na druhou stranu mají výrazně nižší účast než strany výše (76,62 % a 78,33 %).

Zbylé poslanecké kluby hlasovaly nejvýše dvakrát, bylo to zapříčiněno jejich krátkým obdobím v dolní komoře. Tudíž u nich nelze predikovat vzorec budoucího postoje k zahraničněpolitickým otázkám. Nezařazení poslanci jsou velice těžko uchopitelní, protože jde o skupinu jednotlivých poslanců, kteří nejsou shromážděni v poslaneckém

klubu. Jde velice často o přeběhlíky, kteří po skončení svého mandátu nejsou zvoleni znovu.²⁵⁰

Z uvedených dat vyplývá, že nejvyšší účast byla u hlasování o misi Althea (98 %), dále AFOR (95,5 %) a Trvalá svoboda (93 %). Naopak nejnižší ISAF (73,5 %), prodloužení mise Althea (78 %) a KFOR (81,5 %). Nejvíce souhlasili poslanci s návrhem na prodloužení KFOR (87,15 %), mise ISAF (86,39 %) a AFOR (80,1 %), naopak nejméně 52,04 % u mise Althea, 56,76 % u Baltic Air Policing a 60,11 % u mise Concordia.²⁵¹

Na základě výsledků voleb do Poslanecké sněmovny, získaly mandát celkem 3 vlády, pokud nepočítáme překlenovací vládu odborníků Josefa Tošovského. Pro srovnání účasti a souhlasu vládních poslanců s vysláním zahraničních misí byly použity z těchto tří vlád dvě, poněvadž vláda Miloše Zemana fungovala díky tzv. opoziční smlouvě. Vláda složená z ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU hlasovala celkem 6×, přičemž se hlasování zúčastnilo celkově 86,35 % vládních poslanců a 97,3 % z nich souhlasilo s vládním návrhem. Naopak vláda sestavená z ODS, KDU-ČSL a SZ se zúčastnila pouze dvou hlasování, účast byla vyšší (94,55 %), zatímco procentuální hodnota shody byla nižší (93,16 %).²⁵² Vymezení dvou nejsilnějších poslaneckých klubů z hlediska vládního a opozičního působení ukazuje, že za vlády sociální demokracie souhlasilo s návrhy misí 94,64 % vládních poslanců ČSSD a 64,5 % opozičních poslanců ODS. Naopak za vlády ODS s návrhy souhlasilo 100 % jejích poslanců, opozičních sociálních demokratů pouze 14,3 %.²⁵³

Nejčastějšími argumenty proti vyslání byla z řad poslanců KSČM finanční náročnost mise, nehumanitární charakter mise a vedení mise USA. Poslanecký klub ODS jako celek se ohrazoval proti vyslání misí, které byly pod patronací EU. Zastíral to kritikou vysokého počtu příslušníků AČR v zahraničí; jejich množství kritizovali i poslanci ČSSD pouze v průběhu svého opozičního mandátu. Nesouhlas ostatních poslaneckých klubů byl spíše symbolický a v řádech jednotlivců.

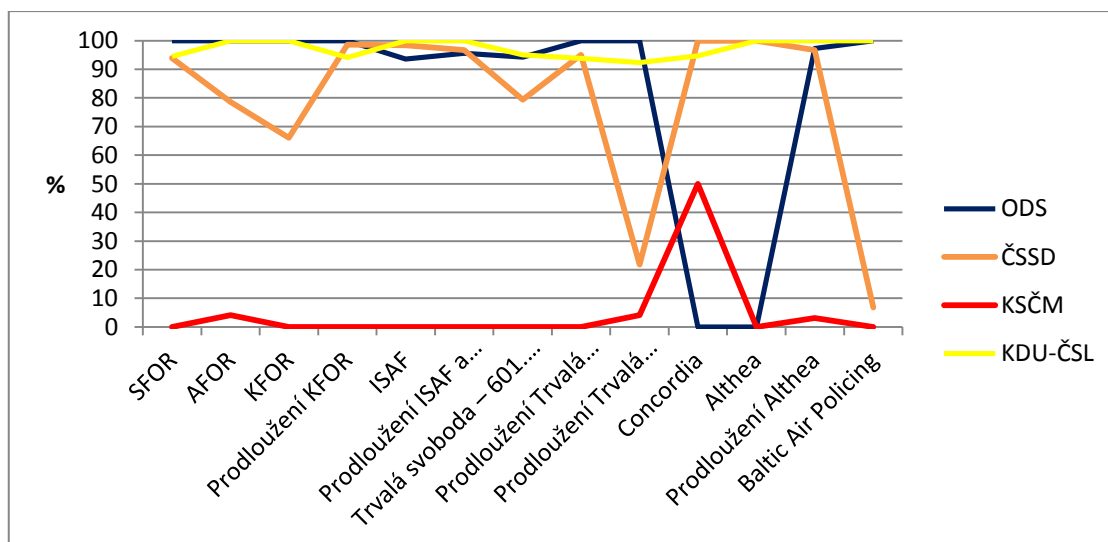
²⁵⁰ Přílohy 7.4.15.1 Hlasování – Poslanecká sněmovna

²⁵¹ Přílohy 7.4.3–7.4.14 Hlasování – Poslanecká sněmovna

²⁵² Přílohy 7.4.15.2 Hlasování – Poslanecká sněmovna

²⁵³ Přílohy 7.4.15.3 Hlasování – Poslanecká sněmovna

Graf č. 8 – Souhlas poslaneckých klubů s vysláním mise (%)

Vlastní zpracování na základě tab. 7.4.3–7.4.14 Hlasování – Poslanecká sněmovna

Na výše uvedeném grafu jsou procentuální vyjádření čtyř poslaneckých klubů, které se zúčastnily všech hlasování. Nejblíže 100% souhlasu jsou kluby ODS a KDU-ČSL, s určitými výkyvy i ČSSD, naopak KSČM převážně kopíruje nulové hodnoty znamenající nesouhlas.

V Senátu se celková účast na hlasování vyšplhala na 74,26 %, z nichž 86,96 % senátorů hlasovalo pro vládní návrh. Nejvyšší účast (76,32 %) a zároveň též nejvyšší procentuální vyjádření shody (98,99 %) s vysíláním zahraničních misí projeví lidovci. Občanští demokraté se od lidovců pouze těsně lišili v účasti (75,94 %) a ve shodě s návrhy vlády (94,21 %). Naopak senátoři ČSSD mnohem častěji nesouhlasili s vysláním operací, jejich míra shody byla pouze 60,77 % v 70,93 % účastech v horní komoře. Relevantní data nabídl ještě senátní klub otevřené demokracie, jenž při 69,6% účasti souhlasil v 93,81 % případech. Ostatní senátní kluby se zúčastnily pouze maximálně třech hlasování, nepočítáme-li bezpartijní senátory.²⁵⁴

Nejvyšší účast senátorů byla na hlasování o vyslání mise Baltic Air Policing (87,65 %), AFOR (85,19 %) a u prodloužení mise Trvalá svoboda pro 601. skupinu speciálních sil (83,95 %). Naopak nejnižší hodnoty účastí byly u mise Althea (65,43 %), prodloužení mise

²⁵⁴ Přílohy 7.4.15.4 Hlasování – Senát

KFOR (67,9 %) a shodně v případě misí ISAF a Concordia (69,14 %). Nejvyšší shoda senátorů byla u mise SFOR (96,61 %), ISAF (96,43 %) a prodloužení mise Trvalá svoboda pro 601. skupinu speciálních sil (95,59 %), nejnižší u mise Baltic Air Policing (69,01 %), prodloužení KFOR (76,36 %) a prodloužení mise Althea (80,33 %).²⁵⁵ Na půdě horní komory se jenom velice zřídka rozběhla diskuze o vyslání, častěji došlo jenom na seznámení a posléze hlasování.

²⁵⁵ Přílohy 7.4.3–7.4.14 Hlasování – Senát

6. Závěr

Směr české zahraniční politiky se za sledované období nevychýlil od vládou nastavených priorit. Vlády kladly důraz na dokončení integračního procesu – zapojení země do mezinárodních organizací. Zahraniční politika se nedostala do rozporu s plněním zahraničně-vojenských povinností ČR, i přes bouřlivou diskuzi nechyběli příslušníci Armády ČR v žádné z důležitých spojeneckých misí.

Politický systém zastoupený v České republice nelze chápat jako korelační vztah politických ideologií a zahraničních misí. Pravicové politické strany automaticky nesouhlasí s vysíláním kontingentů do zahraničí a naopak. Ta samá premisa se dá použít i u levicových, potažmo středových politických stran.

Naopak určitý vzorec chování lze najít v jiném rozdělení politického systému, totiž na strany vládní a opoziční. Vládní strany ve větší míře podporují zahraniční mise. Opozice je v těchto případech kritičtější a častěji proti, pohlíží i na veřejné mínění. Je nutné si uvědomit, že vládní strany se nerozhodují pouze dle svého politického přesvědčení a ideologií, ale musí brát v potaz multilaterální silně globalizovaný mezinárodní systém, který Českou republiku ovlivňuje a ve kterém je země zakotvena.

Politické strany v České republice, které na parlamentní půdě působily několik volebních období, až na jednu výjimku částečně či plně souhlasily s vysláním. Výjimkou je strana KSČM, jejíž postoje byly silně negativní. Na sociální demokracii lze pohlížet dvěma pohledy: jako vládní strana zastávala v průběhu svého mandátu velice vstřícný postoj, naopak jako opoziční strana se vůči zahraničním operacím ostře vymezovala a byla částečně proti. ODS za vládního i opozičního působení zastávala kontinuálně kladný názor za podmínky, že se nejednalo o operaci vedenou EU. Stanoviska KDU-ČSL byla neměnná, ve většině případů s vysláním souhlasila. Podobný postoj měla dnes již zaniklá US, popřípadě i US- DEU.

Predikce budoucího chování politických stran ve vztahu k zahraničním misím vychází z historických souvislostí, z analýzy dřívějších hlasování a z rozborů jednotlivých politologických postojů stran, tudíž nelze očekávat její zásadní odklon či trvalou změnu. Vládní strany budou pokračovat v nastoleném souhlasném konsenzu, u opozičních stran

bude souhlas ovlivněn hlavně veřejným míněním. Pokud neprojdou komunisté zásadní personální obměnou, je jejich změna v zahraničněpolitických názorech nepravděpodobná. To samé platí i pro ODS, jejíž euroskeptické postoje ovlivňují rozhodnutí u operací vedených EU. Nepravděpodobné je odchýlení od konsensuálního postoje u sociálních demokratů, lidovců a zelených.

7. Seznam použitých zdrojů

7.1 Tištěné dokumenty

ANGELL, Norman. *The Great Illusion: a Study of the Relation of Military Power to National Advantage*. London, 1909.

CARR, Edward Hallett. *The Twenty Years' Crisis: 1919–1939*. London: The Macmillan Press, 1981. ISBN 0-333-31228-7.

DRULÁK, Petr. *Teorie mezinárodních vztahů*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-721-3.

DRULÁK, Petr, DRULÁKOVÁ, Radka. *Tvorba a analýza zahraniční politiky*. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1815-2.

DUNNE, Tim, SCHMIDT, Brian C. Realism. In BAYLIS, John, SMITH, Steve. *The Globalization of World Politics: An introduction to international relations*. Second edition. New York: Oxford, 2001. ISBN 0-19-878263-2.

GALATÍK, Vlastimil, KRÁSNÝ, Antonín, ZETOCHA, Karel. *Vojenská strategie*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2008. ISBN 978-80-7278-475-2.

GERLOCH, Aleš, HŘEBEJK, Jiří, ZOUBEK, Vladimír. *Ústavní systém České republiky*. 4. vyd. Praha: PROSPEKTRUM, 2002. ISBN 80-7175-077-8.

HOLSTI, Ole Rudolf. Theories of International Relations and Foreign Policy: Realism and Its Challengers. In KEGLEY Charles W. *Controversies in International Relations Theory: Realism and the Neoliberal Challenge*. New York: St. Martin's Press, 1995. ISBN 0-333-63801-8.

KOŘAN, Michal, HRABÁLEK, Martin. *Zahraniční politika České republiky: aktéři, struktura, proces*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4459-3.

KOŘAN, Michal a kol. *Česká zahraniční politika v roce 2007: Analýza ÚMV*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2008. ISBN 978-80-86506-66-1.

KOŘAN, Michal a kol. *Česká zahraniční politika v roce 2008: Analýza ÚMV*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2009. ISBN 978-80-86506-78-4.

KREJČÍ, Oskar. *Mezinárodní politika*. Praha: Victoria Publishing, 1997. ISBN 80-7187-034-X.

PICK, Otto, HANDL, Vladimír a kol. *Zahraniční politika České republiky 1993–2004: úspěchy, problémy a perspektivy*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2004. ISBN 80-86506-39-8.

PLECHANOVÁ, Běla. *Úvod do mezinárodních vztahů*. 1.vyd. Praha: Institut pro středoevropskou kulturu a politiku, 2003. ISBN 80-86130-22-3.

PŠEJA, Pavel. *Přehled teorií mezinárodních vztahů*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3837-3.

THOMPSON, Kenneth W. *Political Realism and the Crisis of World Politics: An American Approach to Foreign Policy*. New Jersey: Princeton University Press, 1960.

SVOBODA, Cyril. Perspektivy české zahraniční politiky. *Mezinárodní politika 1/2004*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů. ISSN 0543-7962.

VONDRA, Alexandr. Česká zahraniční politika: tři principy, trojí směřování a tři témata. *Mezinárodní politika 11/2006*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů. ISSN 0543-7962.

7.2 Elektronické dokumenty

CzechInvest: Výroční zprávy. [online]. [cit. 2013-02-08]. Dostupné z:

<http://www.czechinvest.org/vyrocnizpravy>

CzechTrade: Výsledky. [online]. [cit. 2013-02-08]. Dostupné z:

<http://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni/vysledky/>

Česká republika. Jednací řád Senátu Parlamentu ČR: 162/2009 Sb. [online]. [cit. 2013-01-08]. Dostupné z:

http://www.senat.cz/informace/zakon106/zakony/zak107.php?ke_dni=2.10.2012&O=8

Česká republika. Zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR: 265/2011 Sb. [online]. [cit. 2013-01-08]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#3>

Český statistický úřad: Zahraniční obchod se zbožím od roku 1993 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=VZO1010CU&&kapitola_id=3

Hlasování PS PČR: 20. 5. 1998 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=12062>

Hlasování PS PČR: 24. 3. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=13482>

Hlasování PS PČR: 15. 6. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=14541>

Hlasování PS PČR: 22. 10. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=15282>

Hlasování PS PČR: 19. 12. 2001 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/phlasa.sqw?o=3&s=45&pg=1>

Hlasování PS PČR: 9. 4. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=29272>

Hlasování PS PČR: 16. 10. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=30102>

Hlasování PS PČR: 28. 5. 2003 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=31970>

Hlasování PS PČR: 25. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=34710>

Hlasování PS PČR: 15. 12. 2004 [online]. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=37814>

Hlasování PS PČR: 7. 12. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=41316>

Hlasování PS PČR: 7. 12. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=41317>

Hlasování PS PČR: 7. 12. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=41318>

Hlasování PS PČR: 7. 12. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=41319>

Hlasování PS PČR: 3. 2. 2006 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=42392>

Hlasování PS PČR: 30. 4. 2008 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=47239>

Hlasování PS PČR: 4. 2. 2009 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=48695>

Hlasování Senát PČR: 14. 4. 1999 [online]. [cit. 2013-02-05]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=178&O=2>

Hlasování Senát PČR: 17. 6. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=245&O=2>

Hlasování Senát PČR: 18. 11. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=521&O=2>

Hlasování Senát PČR: 18. 4. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2375&O=3>

Hlasování Senát PČR: 14. 11. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2753&O=3>

Hlasování Senát PČR: 21. 5. 2003 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2997&O=4>

Hlasování Senát PČR: 28. 1. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=3541&O=4>

Hlasování Senát PČR: 4. 11. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=4162&O=4>

Hlasování Senát PČR: 30. 11. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=5545&O=5>

Hlasování Senát PČR: 2. 2. 2006 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=5942&O=5>

Hlasování Senát PČR: 24. 4. 2008 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=8752&O=6>

Hlasování Senát PČR: 28. 1. 2009 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=9643&O=7>

Jednací řád Senátu Parlamentu ČR. [cit. 2013-01-08]. Dostupné z:
http://www.senat.cz/informace/zakon106/zakony/zak107.php?ke_dni=2.10.2012&O=8

KDU-ČSL: Zahraniční politika. [online]. 2006 [cit. 2013-02-13]. Dostupné z:
<http://www.kdu.cz/Dokumenty/Volby/2006/Komunalni-volby/2006/Zahranicni-politika.aspx>

Koncepce zahraniční politiky České republiky. [online]. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z:
<http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/-koncepte-zahranicni-politiky-ceske-republiky-2156/#7>

Koncepce mezinárodní politiky KSČM. [online]. 2009 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z:
<http://www.kscm.cz/politika-kscm/odborne-zazemi-kscm/zahranicne-politicka-strategie/zahranicni-politika-a-diplomacie/44739/koncepce-mezinarodni-politiky-kscm?previev=archiv>

Ministerstvo obrany: AFOR – 6. polní nemocnice [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3706>

Ministerstvo obrany: Air Policing [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=13790>

Ministerstvo obrany: Althea [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=6391>

Ministerstvo obrany: SFOR – mírová operace. [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3707>

Ministerstvo obrany: KFOR – mírová operace [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.mise.army.cz/scripts/detail.php?id=3709>

Ministerstvo průmyslu a obchodu: Organizační struktura ministerstva platná k 15. 10. 2012. [online]. [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument107462.html>

Ministerstvo zahraničních věcí: Organizační struktura ministerstva. [online]. 2. 10. 2012 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/organizacni_struktura_ministerstva.html

Ministerstvo zahraničních věcí: Organizační struktura ministerstva. [online]. 2. 10. 2012 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/file/73008/Visio_OrganogramMZV_29._10._2012.pdf

Ministerstvo zahraničních věcí: Útvary MZV. [online]. 12. 5. 2010 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/organizacni_struktura/utvary_mzv/index.html

NOSEK, Viktor. Fischerova vláda podala demisi. Uspěli jste, poděkoval Klaus. [online]. 25. června 2010 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/fischerova-vlada-podala-demisi-uspeli-jste-podekoval-klaus-pon-domaci.aspx?c=A100625_085749_domaci_jav

Občanská demokratická strana: Historie. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.ods.cz/historie??>

Platební bilance. [online]. Česká národní banka, 1999 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/zpravy_vyvoj_pb/PB_1999_CS.PDF

Programové prohlášení vlády. [online]. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/milos-zeman/Programove-prohlaseni-vlady_1.pdf

Programové prohlášení vlády. [online]. 2002 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z:
http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/vladimir-spidla/Programove-prohlaseni-vlady_1.pdf

Programové prohlášení vlády. [online]. 2006 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z:
http://vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/mirek-topolanek-2/Programove-prohlaseni-vlady_1.pdf

Programové prohlášení vlády. [online]. 2010 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z:
http://vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/Programove_prohlaseni_vlady.pdf

Projev prezidenta České republiky Václava Havla. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 30. 11. 2001 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/cr_a_nato/nato_a_cr/washingtonsky_summit_nato/projev_prezidenta_ceske_republiky_1.html

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 5. 1998 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1996ps/stenprot/025schuz/s025216.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010030.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010032.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010035.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 24. 3. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/010schuz/s010041.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 15. 6. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/014schuz/s014009.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 22. 10. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/017schuz/s017341.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 9. 4. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/1998ps/stenprot/048schuz/s048004.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 16. 10. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/006schuz/s006202.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 16. 10. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/006schuz/s006204.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016298.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016299.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 28. 5. 2003 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/016schuz/s016301.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027296.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027298.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027300.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027301.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027303.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 20. 2. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/027schuz/s027304.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 11. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/037schuz/s037109.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 11. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/037schuz/s037110.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 11. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/037schuz/s037111.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 7. 12. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/051schuz/s051303.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 3. 2. 2006 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/053schuz/s053285.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 3. 2. 2006 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/053schuz/s053286.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 3. 2. 2006 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/053schuz/s053287.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 30. 4. 2008 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/030schuz/s030185.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 30. 4. 2008 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/030schuz/s030188.htm>

PS PČR: Stenoprotokoly – 4. 2. 2009 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.psp.cz/eknih/2006ps/stenprot/048schuz/s048029.htm>

Senát PČR: Legislativní proces – 14. 4. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=1720#428>

Senát PČR: Legislativní proces – 18. 4. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=86#76>

Senát PČR: Legislativní proces – 14. 11. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=2379#222>

Senát PČR: Legislativní proces – 28. 1. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=2682#1260>

Senát PČR: Legislativní proces – 4. 11. 2004 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=2881#1509>

Senát PČR: Legislativní proces – 30. 11. 2005 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=3272#1738>

Senát PČR: Legislativní proces – 2. 2. 2006 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=3340#1842>

Senát PČR: Legislativní proces – 28. 1. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/dokumenty?action=schuze&value=4045#2413>

Senát PČR: Stenozáznam – 13. 5. 1998 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=1&IS=2396&T=98049#st98049>

Senát PČR: Stenozáznam – 18. 11. 1999 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=2&IS=1728&T=86#st86>

Senát PČR: Stenozáznam – 14. 11. 2002 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=3&IS=2379&T=359#st359>

Senát PČR: Stenozáznam – 24. 4. 2008 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=6&IS=3875&T=241#st241>

Smlouva o vytvoření stabilního politického prostředí v České republice uzavřená mezi Českou stranou sociálně demokratickou a Občanskou demokratickou stranou. [online]. 1998 [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/milos-zeman/Opozicni-smlouva.pdf>

Velký volební program ČSSD pro volby 2010. [online]. [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://www.cssd.cz/data/files/volebni_program_velky2010.pdf

Vídeňská úmluva o diplomatických stycích. [online]. 1961 [cit. 2013-02-08]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/videnska_umluva_o_diplomatickych_stycich.html

Vláda Jana Fischera: Přehled členů vlády. [online]. 2010 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2010-cr/jan-fischer/prehled-clenu-vlady-74281/>

Vláda Miloše Zemana: Přehled členů vlády. [online]. 1998 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/milos-zeman/prehled-ministru-24634/>

Vláda Mirka Topolánka II: Přehled členů vlády. [online]. 2007 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/mirek-topolank-2/prehled-ministru-24440/>

Vláda Vladimíra Špidly: Přehled členů vlády. [online]. 2002 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1993-2007-cr/vladimir-spidla/prehled-ministru-24636/>

Vládní návrh: Joint Guardian. [online]. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/htmlhled?action=doc&value=13653>

Vládní návrh: SFOR. [online]. 1997 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/1996ps/tisky/t044600a.htm>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 1998: Rozdělení mandátů stranám. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps1998/u610>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 1998. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps1998/u4>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2002. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2002/ps2?xjazyk=CZ>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2002: Rozdělení mandátů stranám. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2002/ps63?xjazyk=CZ>

Volby do Evropského parlamentu 2004. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ep2004/ep11?xjazyk=CZ>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2006. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2006/ps2?xjazyk=CZ>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2006: Rozdělení mandátů stranám. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2006/ps53?xjazyk=CZ>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2010. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2010/ps2?xjazyk=CZ>

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky 2010: Rozdělení mandátů stranám. [online]. [cit. 2013-02-06]. Dostupné z: <http://volby.cz/pls/ps2010/ps53?xjazyk=CZ&xv=1>

Volební program ČSSD pro volby 2006. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.cssd.cz/ke-stazeni/volebni-programy/volebni-program-cssd-pro-volby-2006/>

Volební program KDU-ČSL pro volby 1998. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://old.kdu.cz/VOLBY/PSP/1998/V98VPP1.htm>

Volební program KSČM do PS PČR 1998–2002. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

Volební program KSČM do PS PČR 2002–2006. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

Volební program KSČM do PS PČR 2006–2010. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

Volební program KSČM do PS PČR 2010–2014. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://www.kscm.cz/politika-kscm/volebni-program>

Volební program ODS do PS PČR 1998. [online]. [cit. 2013-02-10]. Dostupné z: http://www.ods.cz/docs/programy/program_1998.pdf

Volební program ODS do PS PČR 2002. [online]. [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: http://www.ods.cz/docs/programy/program_2002.pdf

Volební program ODS do PS PČR 2006. [online]. [cit. 2013-02-26]. Dostupné z: http://www.ods.cz/docs/programy/program_2006.pdf

Volební program SZ Kvalita života do PS PČR 2006. [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <http://strana.zeleni.cz/3516/clanek/volebni-program-ke-stazeni/>

Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 1999. [online]. [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-22>

Zákon č. 58/2000 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2000 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_1534.html

Zákon č. 491/2000 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2001 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_4452.html

Zákon č. 490/2001 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2002 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_8131.html

Zákon č. 579/2002 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2003 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_9347.html

Zákon č. 675/2004 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2005 [cit. 2013-02-07].
Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SR2005_p04_pdf.pdf

Zákon č. 543/2005 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2006 [cit. 2013-02-07].
Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/543_2005_P4_pdf.pdf

Zákon č. 622/2006 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2007 [cit. 2013-02-07].
Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/622_2006_P4_pdf.pdf

Zákon č. 475/2008 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2009 [cit. 2013-02-07].
Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/475_2008_SR_P4_pdf.pdf

Zákon č. 543/2005 Sb.: Ministerstvo zahraničních věcí. [online]. 2006 [cit. 2013-02-07].
Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/543_2005_P4_pdf.pdf

Zákon o jednacím řádu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. [cit. 2013-01-08]. Dostupné
z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1995/90.html#3>

Zpráva o zahraniční politice ČR 1998–1999. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky, 8. 1. 2000 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava1998_1999.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2000. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky, 6. 8. 2001 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava_o_zahranicni_politice_cr_za_rok.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2001. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky, 13. 5. 2002 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2001.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2002. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 9. 6. 2003 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2002.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2003. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 21. 6. 2004 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2003.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2004. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 1. 7. 2005 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2004.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2005. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 7. 8. 2006 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2005.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2006. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 23. 7. 2007 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2006.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2007. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 3. 9. 2008 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2007.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2008. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 4. 9. 2009 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2008.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2009. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 21. 5. 2010 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2009.html

Zpráva o zahraniční politice ČR za rok 2010. [online]. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 26. 8. 2011 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/vyrocní_zpravy_a_dokumenty/zprava2010.html

7.3 Ústní a písemná sdělení

HAVRÁNKOVÁ, Michaela: Písemné sdělení. MZV v Praze. 12. prosince 2012

7.4 Přílohy

Poznámka: Tučně zvýrazněné hlasování v PS PČR znázorňuje vládní strany

7.4.1 Zahraniční obchod

7.4.1.1 Zahraniční obchod 1999–2010

	Vývoz (mil. Kč)	Dovoz (mil. Kč)	Bilance (mil. Kč)	Vývoz do zemí EU27 (mil. Kč)	Dovoz ze zemí EU27 (mil. Kč)	Bilance se zeměmi EU27 (mil. Kč)
1999	908 756	973 169	-64 413	796 312	753 820	42 492
2000	1 121 099	1 241 924	-120 825	965 382	932 888	32 494
2001	1 268 149	1 385 564	-117 415	1 100 085	1 034 624	65 461
2002	1 254 860	1 325 671	-70 811	1 076 670	961 049	115 621
2003	1 370 930	1 440 723	-69 793	1 196 871	1 034 210	162 661
2004	1 722 657	1 749 095	-26 438	1 500 796	1 264 203	236 593
2005	1 868 586	1 829 962	38 624	1 597 541	1 309 115	288 426
2006	2 144 573	2 104 812	39 761	1 837 052	1 487 278	349 774
2007	2 479 234	2 391 319	87 915	2 113 649	1 692 981	420 668
2008	2 473 736	2 406 489	67 246	2 107 915	1 611 350	496 565
2009	2 138 623	1 989 036	149 587	1 811 957	1 327 803	484 154
2010	2 532 797	2 411 556	121 241	2 126 339	1 527 883	598 456

Český statistický úřad: Zahraniční obchod od roku 1993 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=VZO1010CU&&kapitola_id=

7.4.1.2 Podíl zahraničního obchodu od roku 1999 s EU 27

	Podíl vývozu (%)	Podíl dovozu (%)
1999	87,63	77,46
2000	86,11	75,11
2001	86,75	74,66
2002	85,81	72,53
2003	87,30	78,04
2004	87,12	72,28
2005	85,49	71,54
2006	85,66	70,66
2007	85,25	70,80
2008	85,21	66,96
2009	84,73	66,76
2010	83,95	63,36

vlastní výpočet

Český statistický úřad: Zahraniční obchod od roku 1993 [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=VZO1010CU&&kapitola_id=3

7.4.2 Zahraniční mise – účast českých občanů

	OSN	NATO	EU	OBSE
1999	36	780	0	10
2000	61	800	0	11
2001	28	335	0	2
2002	37	799	0	20
2003	57	1136	12	15
2004	55	659	71	2
2005	31	578	77	11
2006	35	739	65	11
2007	32	748	27	0
2008	12	797	76	68
2009	17	1160	80	46
2010	11	1096	109	84
Celkově	412	9627	517	280

Data z kapitol 4.1.1–4.1.12 Zahraniční politika – zahraniční mise, vlastní výpočet

7.4.3 Hlasování SFOR

7.4.3.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	174	135	35	4	87,00	77,59
ODS	38	31	31	0	0	81,58	100,00
ČSSD	58	49	46	0	3	84,48	93,88
KSČM	22	20	0	20	0	90,91	0,00
KDU-ČSL	19	18	17	0	1	94,74	94,44
ODA	12	11	11	0	0	91,67	100,00
US	30	28	28	0	0	93,33	100,00
SPR-RSČ	18	15	0	15	0	83,33	0,00
Nezařazení	3	2	2	0	0	66,67	66,67

Hlasování PS PČR: 20. 5. 1998. [online]. [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=12062>

7.4.3.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	59	57	0	2	72,84	96,61

Poznámka: Informace o tom, jak který ze senátorů hlasoval, nebyly k 17. únoru 2013 zpřístupněny.

Senát PČR: Stenozáznam – 13. 5. 1998 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:

<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasovani?action=steno&O=1&IS=2396&T=98049#st98049>

7.4.4 Hlasování AFOR

7.4.4.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	191	153	35	3	95,50	80,10
ODS	63	59	59	0	0	93,65	100,00
ČSSD	74	70	55	12	3	94,59	78,57
KSČM	24	24	1	23	0	100,00	4,17
KDU-ČSL	20	20	20	0	0	100,00	100,00
US	19	18	18	0	0	94,74	100,00

Hlasování PS PČR: 24. 3. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=13482>

7.4.4.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	69	65	4	0	85,19	94,20
ODS	26	22	22	0	0	84,62	100,00
ČSSD	23	17	17	0	0	73,91	100,00
KDU-ČSL	16	15	15	0	0	93,75	100,00
US-ODA	11	10	10	0	0	90,91	100,00
Nezařazení	5	5	1	4	0	100,00	20,00

Hlasování Senát PČR: 14. 4. 1999 [cit. 2013-02-05]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=178&O=2>

7.4.5 Hlasování KFOR

7.4.5.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	163	122	25	16	81,50	74,85
ODS	63	56	56	0	0	88,89	100,00
ČSSD	74	53	35	2	16	71,62	66,04
KSČM	24	22	0	22	0	91,67	0,00
KDU-ČSL	20	17	17	0	0	85,00	100,00
US	19	15	14	1	0	78,95	93,33

Hlasování PS PČR: 15. 6. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=14541>

7.4.5.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	59	49	3	7	72,84	83,05
ODS	25	19	19	0	0	76,00	100,00
ČSSD	23	14	7	0	7	60,87	50,00
KDU-ČSL	16	13	13	0	0	81,25	100,00
US	11	9	9	0	0	81,82	100,00
Nezařazení	5	4	1	3	0	80,00	25,00

Hlasování Senát PČR: 17. 6. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=245&O=2>

7.4.6 Hlasování o prodloužení mise KFOR

7.4.6.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	179	156	21	2	89,50	87,15
ODS	63	60	60	0	0	95,24	100,00
ČSSD	74	69	68	0	1	93,24	98,55
KSČM	24	21	0	21	0	87,50	0,00
KDU-ČSL	20	17	16	0	1	85,00	94,12
US	19	12	12	0	0	63,16	100,00

Hlasování PS PČR: 22. 10. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=15282>

7.4.6.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	55	42	3	10	67,90	76,36
ODS	25	15	12	0	3	60,00	80,00
ČSSD	23	14	9	0	5	60,87	64,29
KDU-ČSL	16	14	14	0	0	87,50	100,00
US-ODA	11	7	6	0	1	63,64	85,71
Nezařazení	6	5	1	3	1	83,33	20,00

Hlasování Senát PČR: 18. 11. 1999 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=521&O=2>

7.4.7 Hlasování ISAF

7.4.7.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	147	127	18	2	73,50	86,39
ODS	63	47	44	2	1	74,60	93,62
ČSSD	74	61	60	0	1	82,43	98,36
KSČM	24	16	0	16	0	66,67	0,00
KDU-ČSL	20	13	13	0	0	65,00	100,00
US	17	9	9	0	0	52,94	100,00
Nezařazení	2	1	1	0	0	50,00	100,00

Hlasování PS PČR: 9. 4. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=29272>

7.4.7.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	56	54	1	1	69,14	96,43
ODS	22	16	16	0	0	72,73	100,00
ČSSD	14	8	7	0	1	57,14	87,50
KDU-ČSL	19	15	15	0	0	78,95	100,00
US-ODA	16	12	12	0	0	75,00	100,00
Nezařazení	10	5	4	1	0	50,00	80,00

Hlasování Senát PČR: 18. 4. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2375&O=3>

7.4.8 Hlasování o prodloužení mise ISAF a prodloužení mise Trvalá svoboda

7.4.8.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	166	127	34	5	83,00	76,51
ODS	58	45	43	0	2	77,59	95,56
ČSSD	70	60	58	0	2	85,71	96,67
KSČM	41	35	0	34	1	85,37	0,00
KDU-ČSL	21	19	19	0	0	90,48	100,00
US-DEU	10	7	7	0	0	70,00	100,00

Hlasování PS PČR: 16. 10. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=30102>

7.4.8.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	57	53	1	3	70,37	92,98

Poznámka: Informace o tom, jak který ze senátorů hlasoval, nebyly k 17. únoru 2013 zpřístupněny.

Hlasování Senát PČR: 14. 11. 2002 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2753&O=3>

7.4.9 Hlasování Trvalá svoboda – 601. skupina speciálních sil

7.4.9.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	186	128	44	14	93,00	68,82
ODS	57	52	49	0	3	91,23	94,23
ČSSD	70	63	50	3	10	90,00	79,37
KSČM	41	41	0	41	0	100,00	0,00
KDU-ČSL	21	20	19	0	1	95,24	95,00
US-DEU	10	9	9	0	0	90,00	100,00
Nezařazení	1	1	1	0	0	100,00	100,00

Hlasování PS PČR: 25. 2. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=34710>

7.4.9.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	59	51	4	4	72,84	86,44
ODS	26	20	20	0	0	76,92	100,00
ČSSD	10	8	5	1	2	80,00	62,50
KDU-ČSL	16	9	8	0	1	56,25	88,89
Klub otevřené demokracie	16	12	11	0	1	75,00	91,67
Nezávislí	5	3	3	0	0	60,00	100,00
Klub Nezařazení	5	4	1	3	0	80,00	25,00
Nezařazení	3	3	3	0	0	100,00	100,00

Hlasování Senát PČR: 28. 1. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=3541&O=4>

7.4.10 Hlasování o prodloužení mise Trvalá svoboda – 601. skupina spec. sil

7.4.10.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	169	127	39	3	84,50	75,15
ODS	57	46	46	0	0	80,70	100,00
ČSSD	70	61	58	0	3	87,14	95,08
KSČM	41	38	0	38	0	92,68	0,00
KDU-ČSL	21	16	15	1	0	76,19	93,75
US-DEU	10	7	7	0	0	70,00	100,00
Nezařazení	1	1	1	0	0	100,00	100,00

Hlasování PS PČR: 3. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=42392>

7.4.10.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	68	65	1	2	83,95	95,59
ODS	37	32	31	0	1	86,49	96,88
ČSSD	7	6	5	1	0	85,71	83,33
KDU-ČSL	14	12	12	0	0	85,71	100,00
Klub otevřené demokracie	13	11	11	0	0	84,62	100,00
SNK	7	6	6	0	0	85,71	100,00
Nezařazení	3	1	0	0	1	33,33	0,00

Hlasování Senát PČR: 2. 2. 2006 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=5942&O=5>

7.4.10.3 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	181	112	45	24	90,50	61,88
ODS	81	81	81	0	0	100,00	100,00
ČSSD	71	55	12	19	24	77,46	21,82
KSČM	26	24	1	23	0	92,31	4,17
KDU-ČSL	13	13	12	1	0	100,00	92,31
SZ	6	6	4	2	0	100,00	66,67
Nezařazení	3	2	2	0	0	66,67	100,00

Hlasování PS PČR: 30. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=47239>

7.4.10.4 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	59	49	3	7	72,84	83,05
ODS	41	35	34	0	1	85,37	97,14
ČSSD	13	7	0	1	6	53,85	0,00
KDU-ČSL	11	8	8	0	0	72,73	100,00
Klub otevřené demokracie	7	2	2	0	0	28,57	100,00
SNK	6	5	5	0	0	83,33	100,00
Nezařazení	3	2	0	2	0	66,67	0,00

Hlasování Senát PČR: 24. 4. 2008 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=8752&O=6>

7.4.11 Hlasování Concordia

7.4.11.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	178	107	58	13	89,00	60,11
ODS	58	52	0	44	8	89,66	0,00
ČSSD	70	64	64	0	0	91,43	100,00
KSČM	41	36	18	13	5	87,80	50,00
KDU-ČSL	21	19	18	1	0	90,48	94,74
US-DEU	10	7	7	0	0	70,00	100,00

Hlasování PS PČR: 28. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=31970>

7.4.11.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	56	47	2	7	69,14	83,93
ODS	26	17	15	0	2	65,38	88,24
ČSSD	11	8	5	0	3	72,73	62,50
KDU-ČSL	15	10	10	0	0	66,67	100,00
Klub otevřené demokracie	16	11	11	0	0	68,75	100,00
Nezávislí	5	5	4	0	1	100,00	80,00
Nezařazení	8	5	2	2	1	62,50	40,00

Hlasování Senát PČR: 21. 5. 2003 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=2997&O=4>

7.4.12 Hlasování Althea

7.4.12.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	196	102	41	53	98,00	52,04
ODS	57	54	0	1	53	94,74	0,00
ČSSD	70	70	70	0	0	100,00	100,00
KSČM	41	40	0	40	0	97,56	0,00
KDU-ČSL	21	21	21	0	0	100,00	100,00
US-DEU	10	10	10	0	0	100,00	100,00
Nezařazení	1	1	1	0	0	100,00	100,00

Hlasování PS PČR: 15. 12. 2004 [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=37814>

7.4.12.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	77	53	49	2	2	68,83	92,45
ODS	26	15	15	0	0	57,69	100,00
ČSSD	9	6	3	1	2	66,67	50,00
KDU-ČSL	15	10	10	0	0	66,67	100,00
Klub otevřené demokracie	15	13	13	0	0	86,67	100,00
Nezávislí	5	5	5	0	0	100,00	100,00
Nezařazení	7	4	3	1	0	57,14	75,00

Poznámka: Pouze 77 senátorů celkem, 4 senátoři se stali europoslanci

Hlasování Senát PČR: 4. 11. 2004 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=4162&O=4>

7.4.13 Hlasování o prodloužení mise Althea

7.4.13.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	156	122	29	5	78,00	78,21
ODS	57	36	35	0	1	63,16	97,22
ČSSD	70	61	59	0	2	87,14	96,72
KSČM	41	32	1	29	2	78,05	3,13
KDU-ČSL	21	19	19	0	0	90,48	100,00
US-DEU	10	7	7	0	0	70,00	100,00
Nezařazení	1	1	1	0	0	100,00	100,00

Hlasování PS PČR: 7. 12. 2005 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=41317>

7.4.13.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	61	49	0	12	75,31	80,33
ODS	37	27	20	0	7	72,97	74,07
ČSSD	7	6	5	0	1	85,71	83,33
KDU-ČSL	14	11	11	0	0	78,57	100,00
Klub otevřené demokracie	13	10	9	0	1	76,92	90,00
SNK	7	5	4	0	1	71,43	80,00
Nezařazení	3	2	0	0	2	66,67	0,00

Hlasování Senát PČR: 30. 11. 2005 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z:
<http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=5545&O=5>

7.4.14 Hlasování Baltic Air Policing

7.4.14.1 Poslanecká sněmovna

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	200	185	105	66	14	92,50	56,76
ODS	79	79	79	0	0	100,00	100,00
ČSSD	71	59	4	41	14	83,10	6,78
KSČM	26	25	0	25	0	96,15	0,00
KDU-ČSL	13	12	12	0	0	92,31	100,00
SZ	4	3	3	0	0	75,00	100,00
Nezařazení	7	7	7	0	0	100,00	100,00

Hlasování PS PČR: 4. 2. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?g=48695>

7.4.14.2 Senát

	Celkem	Přítomno	Pro	Proti	Zdrželo se	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	81	71	49	7	15	87,65	69,01
ODS	36	35	35	0	0	97,22	100,00
ČSSD	29	24	6	4	14	82,76	25,00
KDU-ČSL	7	5	5	0	0	71,43	100,00
Klub otevřené demokracie	6	4	3	0	1	66,67	75,00
Nezařazení	3	3	0	3	0	100,00	0,00

Hlasování Senát PČR: 28. 1. 2009 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/hlasy?G=9643&O=7>

7.4.15 Hlasování celkem

7.4.15.1 Poslanecká sněmovna – poslanecké kluby

	Počet hlasování	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	13	87,35	71,97
ODS	13	87,00	83,13
ČSSD	13	86,80	79,37
KSČM	13	89,74	4,73
KDU-ČSL	13	89,61	97,26
US	5	76,62	98,67
US-DEU	6	78,33	100,00
SZ	2	87,50	83,34
ODA	1	91,67	100,00
SPR-RSČ	1	83,33	0,00
Nezařazení	8	85,42	95,83

Data z tab. 7.4.4–7.4.15, vlastní výpočet

7.4.15.2 Poslanecká sněmovna – vládní koalice

	Počet hlasování	Účast (%)	Pro z přítomných (%)
ČSSD+KDU-ČSL+US-DEU	6	86,35	97,30
ODS+KDU-ČSL+SZ	2	94,55	93,16

Data z tab. 7.4.9–7.4.14, vlastní výpočet. Nebyly zahrnuty tab. 7.4.4 – Tošovského vláda a tab. 7.4.5–7.4.8 – opoziční smlouva.

7.4.15.3 Poslanecká sněmovna – vláda a opozice

	Vláda			Opozice		
	Počet hlasování	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)	Počet hlasování	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
ODS	2	100,00	100,00	6	82,85	64,50
ČSSD	6	90,24	94,64	2	80,28	14,30

Data z tab. 7.4.9–7.4.15, vlastní výpočet. Nebyly zahrnuty tab. 7.4.4 – Tošovského vláda a tab. 7.4.5–7.4.8 – opoziční smlouva.

7.4.15.4 Senát

	Počet hlasování	Účast (%)	Pro návrh z přítomných (%)
Dohromady	13	74,53	86,96
ODS	11	75,94	94,21
ČSSD	11	70,93	60,77
KDU-ČSL	11	76,32	98,99
US-ODA	3	76,51	95,24
US	1	81,82	100,00
Klub otevřené demokracie	7	69,60	93,81
Nezávislí	3	86,67	93,33
SNK	3	80,16	93,33
Klub Nezařazení	1	80,00	25,00
Nezařazení	11	72,69	32,73

Data z tab. 7.4.4–7.4.15, vlastní výpočet. Pro jednotlivé senátorské kluby nebyla u dvou hlasování dohledatelná data.